

băieții mei îmi mai clădiră o colibă, care avea să-mi servească de biuro și de laborator.
La câteva zile după sosirea mea, tăcerea fu ruptă la un moment dat de ritmica bătaie a unor tobe. Venia Ka lola, Împăratul Șerpilor.

Tobe răsunau din ce în ce mai aproape și apoi, deodată, se opriră. Leșii afară și din grupul nouilor veniți se desprinseseră doi indivizi, cari înaintară spre mine. Unul era Kalola, iar celălalt Nyoka.

Împăratul și cu Nyoka se opriră la doi metri distanță de mine. Fără să se incline, Nyoka zise: „**lată pe împăratul Șerpilor**”. Și aceasta fu totul.

Kalola avea cel puțin șaptezeci de ani. Ochii-i erau duși în fundul capului, dar în ei lucia un foc tainic. În îmbrăcămintea lui existau anumite amănunte, cari pentru ochiul africanului vorbeau despre marea-i importanță. Spre exemplu, două bucățele de scoică, purtate pe un petec dintr-o piele de leu la gât și piele de leopard legată în jurul pălăriei sale, arătau că era de sânge regal.

În întinse o mică fiolă, în care se afla un praf alb, întrebându-l dacă știa ce conținea. Împăratul scoase dopul și vărsă o mică cantitate pe dosul palmei. O mirosi o gustă și apoi exclamă, cu o voce în care vibra emoția:

„**Este Mkalia — și e foarte curată!**”

Avea dreptate. Praful era un produs rafinat, făcut după infima cantitate pe care Nyoka mi-o dăduse, din leacul cu care salvase viața băiatului mușcat de cobra și care la analiza d-ului Wallace se dovedea a fi un puternic stimulent pentru inimă!

CURIOZITĂȚI DIN VIAȚA ANIMALELOR VENINOASE DIN BRAZILIA

O VIZITĂ LA INSTITUTUL BUTANTAN

La marginea de sud a orașului Sao Paulo din Brazilia, se află o grădină mare și frumoasă care împrejmuiește primul institut antiveninos din lume: „**Instituto Butantan**”

De treizeci de ani și mai bine, acest institut luptă împotriva animalelor veninoase de toate speciile, preparând seruri speciale pe cari le împarte cetățenilor. Pentru prepararea serurilor institutul are nevoie de mulți șerpi veninoși. Pentru capturarea lor s'au răspândit în toată țara veritabile manifeste cu fotografiile șerpilor.

În anul 1929 institutul a primit 18.554 de șerpi. Aceștia sunt depuși în șanțuri speciale de ciment. Internii institutului extrag șerpilor veninul de două ori pe lună.

Din veninul extras se prepară serul care este distribuit cetățenilor.

Agricultorul trebuie să plătească o injecție cu patru șerpi veninoși.

Institutul prepară actualmente în cantitate foarte mare diverse feluri de seruri, cari urmează să fie injectate la mușcăturile diferitelor specii de șerpi.

Șerpii veninoși sunt animale nocturne și nu atacă pe oameni decât atunci când sunt atacați la rândul lor.

Se deosebesc de șerpii neveninoși după capul triunghiular, trupul gros și coada scurtă. După ce a fost prins, un șarpe veninos poate să trăiască multă vreme fără să se hrănească.

Șerpii crotalici. Aceștia sunt cei mai periculoși și se împart la rândul lor în trei specii. Dintre acestea cel mai periculos este **cascavelul**. El se găsește în toate regiunile secetoase din Brazilia și mai ales pe câmpii unde se hrănește cu insecte. El preferă câmpia în locul pădurii, deoarece având coada scurtă nu se poate cățăra pe copaci. Din acest punct de vedere el se deosebesc de șerpii neveninoși cari având coada lungă își petrec tot timpul în păduri.

Moartea pricinuită de o mușcătură veninoasă de cascavel este cea mai groaznică din câte se pot închipui.

Simptomele înveninării sunt următoarele: locul atacat nu doare; o slăbiciune generală; paralizarea pleoapelor și tulburarea văzului până la orbirea com-

pletă; șira spinării fiind paralizată nu mai pulmează creierul dând astfel impresia unei totale lipse a capului; sângele țâșnește din urechi, din nas și prin toate rădăcinile părului din cap; dacă victima nu este tratată la timp, moare prin oprirea respirației.

Tratamentul. Pentru începerea tratamentului este absolut necesar să se știe ce specie de șarpe a provocat înveninarea. Apoi se aplică injecția cu serul respectiv. Există și un ser combinat din veninurile mai multor specii de șerpi, pentru cazul când nu se cunoaște specia șarpelui care a produs înveninarea.

* * *

Surucucu este o specie de șerpi cari trăiesc în centrul Braziliei. Sunt cei mai lungi șerpi din lume, ajungând până la 3 metri.

Javaraca este deasemeni o specie foarte periculoasă. Simptomele înveninării în urma mușcăturii unui astfel de șarpe sunt următoarele: dureri mari în regiunea atinsă; pierderi mari de sânge prin gură, urechi, intestine și rinichi; distrugerea progresivă a țesuturilor afectate și pierderea unor părți din membrele cangrenate.

Șerpii corali sunt aceia cari au spatele roșu, întretăiat de inele galbene, negre și verzi. Această specie nu este periculoasă deoarece componenții ei își petrec viața în subterane fiind foarte fricoși.

Date statistice. Nu se știe precis câți oameni mor anual din pricina înveninărilor. Se pare că din 19.200 de cazuri semnalate într-o perioadă de vreme, 4800 au fost mortale. 3595 de cazuri au fost tratate cu ser antiveninos. Dintre pacienți 3459 s'au însănătoșit iar 136 au murit.

Lupta împotriva șerpilor este din ce în ce mai intensă, și progresele realizate pe calea vindecării din ce în ce mai mari.

LA VÂRSTA DE 24 ANI trebuia să i se dea mâncarea în gură

Din cauza reumatismului ajunsese să arate ca o „mumie”

Acum e iar activă
prin Sels Kruschen

Chiar acum ne-au parvenit amănunte în privința unui caz foarte recalcitrant de reumatism.

„Acum câțva timp,” scrie o doamnă într-o scrisoare, „am avut o criză acută de reumatism. Am încercat toate remediile ce mi s'au propus. Dar niciunul n'a avut efect. Zăceam ca o mumie egipteană, cu cât zăceam mai mult cu atât semănam mai mult cu o mumie. Picioarele mi se înțepenisseră și nu mă mai puteam mișca fără dureri groaznice, care uneori mă țineau să tip. Gleznele și genunchii imi erau atât de umflați că nu-mi vedeam veele picioarelor. Mămle imi erau în aceeași situație absolut neputincioasă.

„Mama trebuia să-mi dea mâncarea în gură. N'aveam decât douăzeci și patru de ani și am suferit astfel luni de zile (mie mi se păreau ani). Într-o zi, o doamnă ne vizită și văzându-mă în halul acesta, spuse: „Singurul remediu care-i va ajuta e Sels Kruschen.” Încercasem de toate, fără rezultat. Am trimis după o sticlă de Kruschen, lăra să sper prea mult. Spre marea mea surprindere, membrele au început să mi se desmortească, încet dar sigur. Plăcerea cu care m'am plimbat dintr-o odăie într-alta a fost într-adevăr deosebită, căci crezusem

că sunt condamnată să trăiesc neputincioasă și în mizerie. De atunci am întotdeauna o sticlă cu Sels Kruschen în casă.” (D-na) M. K. Mineralele naturale care se găsesc în Kruschen stimulează activitatea sângelui și a rinichilor, care devine regulată și salutară; facilitează eliminarea surplusului de acid uric. Când otrăvitorul acid uric depozitat sub formă de cristale ascuțite — e eliminat, nu începe îndoaia că durerile dispar!

Sels Kruschen se vând în peste 120 de țări și se pot cumpăra acum și în România, la toate farmaciile și drogheriile, cu prețul de 95 lei flaconul.

Pentru 1 MARTIE 1935

De veți lua un Mărtisor
DE NOROC PURTĂTOR
Nu veți cheltui zadarnic banul

Cumpărând la „**EȘANU**” Brezoianu, 12
mare asortiment de cadouri ocazionale,
bijuterii și ceasornice

PSB **Pomi fructiferi**
Arbori ptr. străzi, șosele și parcuri,
brazii, trandafiri, pueți de salcâm
și glădice,
VIȚE ALTOITE, etc., de calitate superioară,
furnizează: **PEPINIERELE ȘTIRBEY-BUFTEA**
Reprezentanța Generală în București 11, Str. Banului No. 2. - Catalog gratis la cerere.

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL
BULEVARDUL CAROL, 39. TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează:
negi, pistrii, coșuri, etc. Îngrijirea feței cu hormoni și masaje pneumatice.
Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea
locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică.

Consult. 10—12 și 3—7 p. m. Consult. gratuite Miercuri 11—12 a. m.

REALITATEA ILUSTRATA
DIRECTOR: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 32 de pagini mari, cu un supliment gratuit de 24 de pagini. PREȚUL LEI 10. —

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	400 LEI
Pe șase luni	200 „
Pe trei luni	100 „

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Telef. 3.84-30
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „ADEVERUL” S. A.

GRIPA
• puteți preveni luând zilnic până la 3 tablete de Togal.

Odată
GRIPAT
vă veți vindeca repede și sigur întrebându-l
TOGAL
medicamentul cu acțiune antinevralgică și nevralgică
BACTERICIDĂ RECUNOSCUTĂ
Togal-ul distruge și totodată elimină otrăvurile gripei (răcelii), grație compoziției sale specifice.
Tratamentul cu Togal urmat în mod regulat vă ferește de **recidivele bolii!**
Întrebați și pe medicul Dr. La Farmacii și Drogheriile. Produs elvețian.

MĂRTIȘOARE
din duble, lemn, argint și aur, începând dela lei 9, cu șnur
„EL”
Magazinul „EL” S. A.
STRADA DOAMNEI No. 7

PUDRA ȘI APA DE COLOGNE
extase
TREBUESC ÎNTREBUINȚATE
TOTDEAUNA ÎMPREUNĂ!
PARFUMERIE
NORTIER

dela

SAPTAMANA la ALTA

De ce atâta solitudine pentru un individ, cu cazier în regulă de delicvent comun? — Fiindcă Hauptmann este german. Fiindcă fapta lui Hauptmann ar atinge prestigiul rassist al Germaniei. Și fiindcă recordul gangsterismului din America, nu-l deține un american, ci — un german.

Germania lui Hitler, nu vrea să accepte această distincție în deosebi de odioasă. De aceea încearcă toate mijloacele ca să-l scoată batistă curată pe acest **Volksgehosse** — compatriot.

În râvna lor națională, germanii l-au acuzat pe procurorul Wilentz c'a făcut o propagandă veninoasă împotriva tuturor germanilor. Organizațiile germane din America au protestat contra verdictului. Mai mult: au deschis o listă de subscripție în favoarea condamnatului.

Frenezia rassistă nu cunoaște limite: a făcut doar dintr'un apaș ca Horst Wessel — erou național.

În privința asta, Hauptmann are toate șan-

sele să fie proclamat — după electrocutare — martir național. Eroul Național al Americii, aviatorul Lindbergh, riscă să capete un rival în persoana gangsterului german. Deocamdată, germanii se mulțumesc să facă propagandă — cu lacrimile copilului lui Hauptmann.

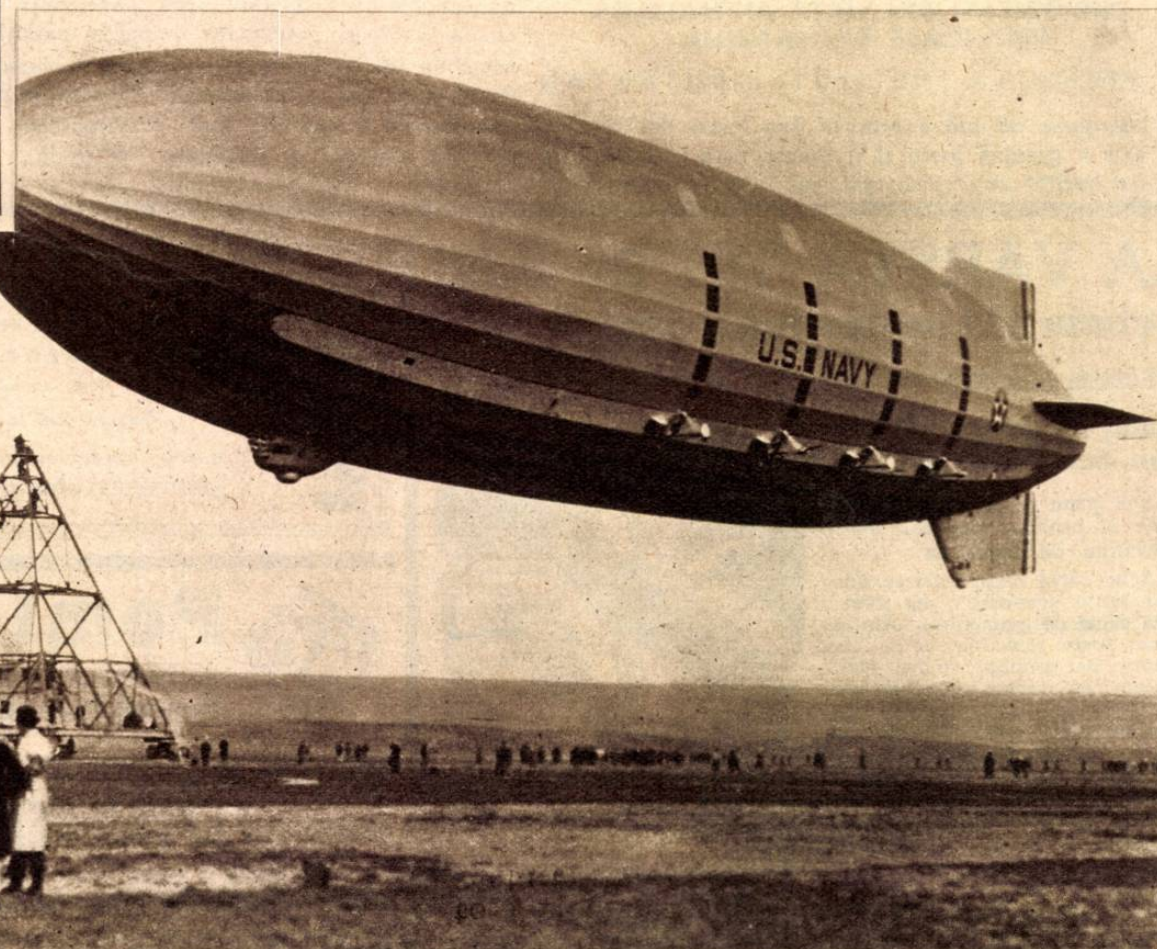
Pruncul Manfred Hauptmann de abia a atins vârsta de 14 luni, dar el știe deja ce se petrece în America — și de aceea plânge și îl cheamă mereu pe tatăl său.

Fenomenal copil!... Mai deștept decât Hitler...

Joi

O explozie a distrus, dăunăzi, cea mai mare navă aeriană din lume. Pierderea navei de război „Macon”, este a treia pe care o suportă aviația americană. În 1925, flota aeriană a Americii a pierdut nava „Shenandoah” și în 1933 — nava „Akron”.

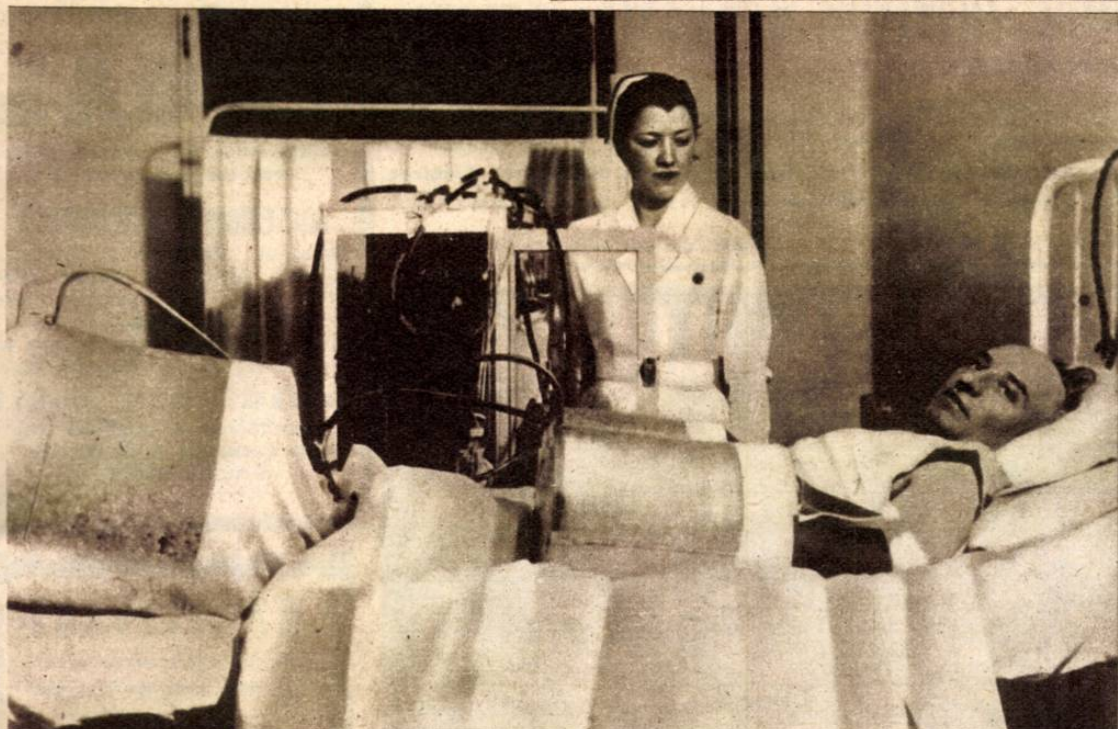
Macon a luat parte la manevrele flotei de război. Comandantul Herbert Wiley, unul din cei mai

Miercuri

PROCESUL în jurul răpirii micului Lindbergh s'a desfășurat într'o larmă nemaipomenită. S'a dat o luptă titanică pentru salvarea gangsterului, acuzat c'a răpit și ucis copilul — și a șantajat pe aviatorul Lindbergh, tatăl victimei. Gangsterul Hauptmann a înfruntat, cu cinism și încăpățănare, toate învinuirile și dovezile ce s'au adus împotriva lui. Jurații au avut o situație foarte grea. S'au pronunțat totuși contra acuzatului — și l-au condamnat la moarte.

Procesul nu s'a terminat însă — prin verdictul dela Flemington. Forțele oculte cari au intervenit în favoarea banditului, continuă să se agite.

buni conducători de nave aeriene din America, care-a scăpat cu viață din catastrofele celorlalte două nave, a scăpat și de data asta. Vasele de război au reușit să salveze echipajul; 83 de oameni s'au urcat pe bord, numai 2 au dispărut.

S'a pus din nou chestiunea utilității acestor corăbii sburătoare. S'a repetat că sistemul lor rigid prezintă prea puține avantagii și prea multe primejdii. Și s'a amintit că Anglia a renunțat definitiv să mai construiască zeppelinuri...

Vineri

GERURILE din America au făcut și în cursul acestei ierni multe victime. Foarte multe persoane s'au ales cu picioarele și mâinile degerate.

De data asta s'a încercat un aparat destinat să salveze dela amputare mădulele atacate de ger. Aparatul, inventat de dr. R. C. Riley, provoacă circulația sângelui în țesătura degerată și contribuie la refacerea ei.

Ilustrația ne arată pe primul pacient, ale cărui mâini și picioare degerate au fost lecuite, cu ajutorul aparatului d-rului Riley.

Sâmbătă

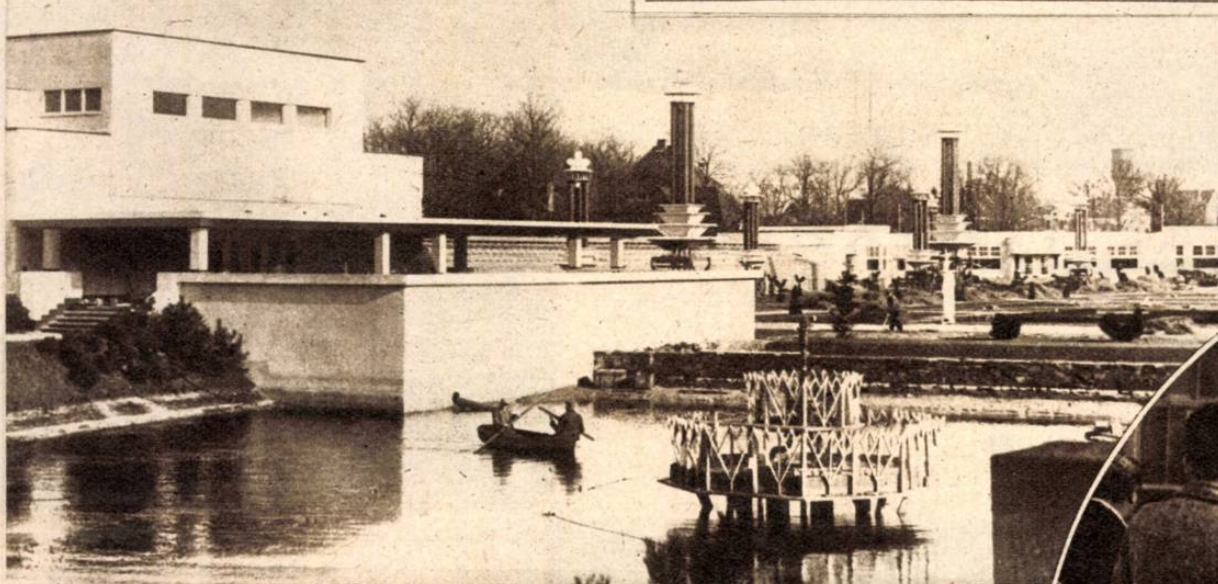
NU știu cine-a reformat cărucioarele de copii. Dar dacă compari vehiculul vechi cu cel nou — înțelegi cât de mărginit a fost constructorul leagănelui suspendat pe roți înalte. Căci din pricina acestui sistem, cărucioarele se răsturnau foarte lesne.

Acest constructor trebuie să aibă pe conștiință numeroase victime,

Căruciorul modern, pe roți scunde, înlătură această primejdie. Trecerea străzilor a rămas însă o problemă grea, care se complică și mai mult, din cauza mijloacelor noi de circulație. Solicitudinea englezilor pentru copii a descoperit un mijloc foarte simplu, spre a rezolva, intrucâtva, și această problemă. Au desființat, la pasagiile indicate pentru traversarea străzii, bordura de piatră a trotuarelor: înlăturarea acestei baricade, nu numai că înlesnește trecerea, dar suprimă un obstacol pimejdios...

Duminică

S'A anunțat, pentru 1935, o mulțime de expoziții în diverse țări. Și Olanda pregătește o expoziție. Expoziția olandeză se numește „Flora 1935”, căci „țara lălelelor” nu va expune decât flori. Fotografia de alături ne dă o imagine despre ceea ce se pregătește la Heemstede. Efectele de culori vor concura cu efectele de lumină. Căci, până și fundul

lacului, din primul plan, va fi iluminat — pentru desăvârșirea feeriei...

Luni

ȘTIRILE recente ne anunță că se fac încercări serioase pentru aplanarea conflictului dintre Italia și Abisinia.

Pe semne că guvernul italian nu este convins de necesitatea absolută a unei aventuri în Africa.

Dar, până una-alta a dat ordin de mobilizare — și rezerviștii au început să se prezinte la cazarmă.

Marți

L A o cursă de cai, lângă Berlin, mare concurs sportiv.

În centru — Hitler și alături de el — ambadorul francez Poncet.

Interesant : cum se uită francezul în gura căscată a Fuehrerului... Pe semne că șeful nazist încearcă să se explice în limba lui Racine.

Negreșit — francezul volubil l-a întâmpinat cu o cascadă de complimente ; și Fuehrerul se străduiește — ăă, ăă — să găsească o vorbă franțuzească.

Se afirmă că, în sfârșit, i-a răspuns : — pourquoi ?

F. DIMA.

Sus: Actul I din *Monna Vanna* la Teatrul Național.

D-ra Marioara Ventura în rolul Giovannei.

ULTIMELE PREMIERE TEATRALE

Inaugurarea „ciclului Ventura” — *Nădejde* — „*Strada Sărindar*” și... un divorț

LA București, „epidemia” de premiere, are oarecum un caracter endemic. Pentru că aproape toate teatrele își schimbă în aceeași perioadă afișul, avalanșei de premiere, urmându-i, întotdeauna, o epocă de secetă.

Astfel, în ultimul timp, trei teatre au prezentat noutăți, iar unul este pe punctul de a „comite” acest lucru.

* * *

Desigur că evenimentul central al vieții noastre teatrale l-a constituit inaugurarea „ciclului Ventura” la Teatrul Național. O sală de „mare premieră” a făcut o caldă și spontană manifestație de simpatie marelui nostru artist care a avut încă odată ocazia să-și dovedească rarile sale resurse scenice în cadrul unui rol pe măsura talentului său excepțional. „*Monna Vanna*” a fost găsită de unii „învechită”. Piesa lui Maeterlinck — e adevărat de o construcție dramatică oarecum lipsită de dinamism, constituie totuși cel mai cald imn al dragostei biruitoare. Chiar dacă nu ar fi decât acel admirabil act al treilea, în care a excelat societara Comediei Franceze și piesa merită să fie jucată.

* * *

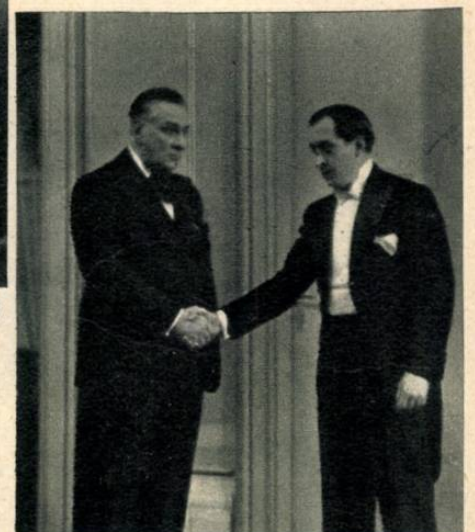
O premieră interesantă a constituit reprezentarea ultimei piese a lui Henri Bernstein — „*Nădejde*” — la Teatrul Regina Maria. Am admirat un Bernstein reînviat — deși după noi nu se învechise niciodată, care a scris o lucrare parcă anume făcută pentru reabilitarea dialogului în teatru. Audierea acestei piese constituie o adevărată incântare: dialog firesc, s’ar putea spune „de toate zilele”, construcție de adevărat arhitect teatral, acțiune atâta cât e, condusă cu măiestrie, „loviturile”, — specialitatea de altădată a autorului — reduse la minim. Un ansamblu cum rar se vede în teatrul românesc a dovedit o pătrundere desăvârșită a piesei bernsteiniene.

Doamna Lucia Sturdza Bulandra, doamna Romanne, — artistă română care și-a făcut ucenicia la Paris, — domnii G. Storin și Tony Bulandra au fost, fără exagerare, magistrali în rolurile lor.

D-nii G. Storin și Tony Bulandra în „*Nădejde*”.

Alăturat: O scenă din „*Nădejde*” de Henry Bernstein.

„*Strada Sărindar*” a luat locul „*Alhambrei biruește*”. Și noua revistă s’a dovedit mult superioară, din toate punctele de vedere, predecesoarei sale. Succesul unei reviste nu-l face numai textul, fie el chiar de bună calitate și nici chiar interpretarea. Sunt o mulțime de elemente, s’ar părea disparate între ele, cari concură la succesul unui spectacol de „gen ușor”, cred unii, totuși gen dificil. Contribuțiile compozitorului, maestrului de balet, pictorului desenator, nu pot fi disprețuite. „*Strada Sărindar*” întrunește cu prisosință toate aceste calități și jucată cu brio, constituie o reală biruință pentru teatrul din strada Sărindar, ai cărui conducători s’au inspirat pentru scrierea noii lor lucrări din însăși viața trepidantă și atât de pitorească a străzii unde le este așezată întreprinderea. (Vezi pagina 24).

* * *

Dar „marea și mica bătaie teatrală” se soldează de data aceasta cu un divorț: cel al d-lui I. Iancovescu

de d-nii G. Timică și Al. Buzescu. Cum în acest domeniu, despărțirile se fac fără clasice termene cari amân ruptura, frontispiciul „*Teatrului Comoedia*” a fost văduvit de numele, care constituie desigur un punct de atracție, al d-lui Ion Iancovescu. La anul însă, împăcarea se poate produce, căci în această lume a Teatrului nimeni nu este prea... catolic.

Monsieur de la Palisse

**SI DIN
NOU**

**VA INCOLTI
NADEJDEA**

Realitatea

ilustrată

Gratuit

Primăvara timpurie venită la sfârșitul lui Februarie, a făcut ca iarna să dispară și la munte, la Sinaia. Fotografiiile pe care le publicăm în această pagină au fost prinse de reporterul nostru, câteva zile înainte de venirea timpuriei primăveri, în timpul concursurilor militare de sky care a avut loc acolo.

Ele reprezintă: Steaguri în jurul castelului Peleş; scaldat în lumină; echipele concurente îndreptându-se spre start; Voevodul Mihai trecând în revistă ofițerii oaspeți cehoslovaci care au asistat la concurs; echipa câștigătoare a gărzii palatului; Voevodul Mihai pe sky; Voevodul interesându-se de instalația de telefonie fără fir; Voevodul Mihai urmat de d. general Gorsky trecând în revistă trupele concurente; defilarea skiorilor concurenți.

(Foto Berman)

Ultimele vestigii de iarnă la Sinaia

Actualități din țară

Arhiducesa Ileana, împreună cu cei doi copii, au părăsit săptămâna trecută capitala. În fotografia noastră vedem pe principarele odrasle, luându-și rămas bun dela București.

Capitala a fost vizitată săptămâna trecută de savantul italian Pende. Fotografia noastră îl înfățișează pe distinsul oaspete la clinica d-lui dr. Jianu dela Spitalul Colței.

D. Ostrovsky, ministrul sovietelor la București, a dat săptămâna trecută un ceai în cinstea presei române și străine. Fotografia noastră îl înfățișează înconjurat de gazetari.

Săptămâna trecută a avut loc în Capitală congresul micilor industriași din întreaga țară. Fotografiile noastre de jos înfățișează pe congresiști în timpul dezbaterilor.

(Foto Berman).

Distinsul om politic francez Ed. Pfeiffer ne-a vizitat săptămâna trecută, ținând o interesantă conferință în sala Dales. Fotografia noastră îl înfățișează pe d. Pfeiffer la recepția dată în cinstea d-sale la legația Franței. D-sa este înconjurat de numeroși oameni politici și ziariști.

Războiul viitor va fi cel mai teribil fiasco din istorie!

INTERBAREA dacă un nou război ar însemna sfârșitul civilizației, a încetat pentru mulți a mai fi o întrebare. Astfel d. A. Milne, în recentul său volum, „Peace with Honour” spune următoarele: „Nu e oare absolut sigur că un nou război european ar însemna totala prăbușire a civilizației?” Iar ceva mai departe părăsește tonul interogativ: „Dacă ne aflăm în ajunul unei noi conflagrații, puțin ne mai desparte de sfârșitul lumii. Aceasta-i absolut sigur.” Conștient de îndrăzneala pe care mi-o iau punând la îndoială o asemenea „certitudine”, păstrez intonația interogativă. Recunoscând că profeția d-lui Milne ar putea fi justă, nu văd ce-ar exclude cea altă posibilitate și anume, a injusteții. Dar chiar dacă profeția se realizează, înclin să cred că aceasta s’ar produce mai curând într-un mod indirect și neașteptat, iar nu pe acea cale directă, cum și-o imaginează cei mai mulți publiciști — că se va datori unei paralizii și nu unei distrugerii a civilizației.

Iată tabloul tipic pe care-l fac publiciștii:

La declarația războiului, sau chiar anticipându-l, flota aeriană a inamicului apare deasupra capitalei. Orașul se pomenește sub un potop de bombe incendiare și cu gaze otrăvitoare și, în câteva ore, populația e distrusă. Cu mici variațiuni, povestea aceasta e repetată în continuu.

Lordul Halsburry ne face un tablou înfrorător despre efectele yperitei (gazul muștar) — arătând că majoritatea londonezilor vor fi exterminați printr-o doză de cel mult 42 de tone. Dar din fericire pentru noi, tocmai yperita a fost aceea care s’a dovedit mai puțin mortală. În timpul ultimului război.

Thomas Edison nu vede ce apărare ar putea exista împotriva unui atac care-ar asfixia populația Londrei în trei ore, iar un fizician francez, profesorul Langevin, prevede aceeași soartă Parisului.

Până și soldații din campania trecută sunt de această părere. Generalul von Altrock din armata germană a declarat în „Militär-Wochenblatt” următoarele: „Populația unei foarte întinse regiuni se poate aștepta, în orice moment, la o moarte fulgerătoare. Războiul viitor va avea mai curând forma unei distrugerii în masă a populațiilor civile, decât a unui conflict între armate”.

Aceste alarmante profeții sunt însă ici și colo luate în răs și interesant de notat este faptul că cei cari o fac se află științificește pe un plan cu mult mai ridicat, decât sîniștrii profeți. Astfel d-rul Freeth, conducătorul lucrărilor dela „Imperial Chemical Industries” a declarat, la un congres al Ligii Națiunilor, că „Nonsensurile ce se povestesc despre gazele toxice sunt pur și simplu uluitoare”.

El a arătat că cele mai ucigătoare gaze n’au putut fi întrebuițate, pentrucă fiecare avea câte un handicap, care le neutraliza. Monoxidul de carbon ar fi unul dintre cele mai primejdioase. Omnibuzele, autocamioanele și mașinile emană mari cantități din acest gaz și totuși, chiar atunci când s’a întâmplat ca într-o stradă îngustă să se oprească un mare număr de asemenea vehicule, emanațiile n’au făcut nici o victimă, aceasta mulțumită capacităților de ventilație ale atmosferei.

„Gazele cu adevărat ucigătoare sunt ușoare”, a arătat mai departe d-rul Freeth „și deci, ușor împrăștiate de puterea moleculară a atmosferei. Toate gazele grele sunt mai mult sau mai puțin imobile și nu se pot mișca repede. Singurul gaz toxic cu adevărat utilizabil s’a dovedit a fi yperita (gazul muștar) — numai că acesta nu e un gaz ci un ulei gros, făcut din alcool și clorură de sulf”. Datorită prelungitelor sale efecte, ar putea paraliza circulația, câteva zile mai înainte de-a fi împrăștiată. Numai că nu se întinde atât de repede și dacă se întâmplă să cadă pe pământ umez și poros se descompune.

„Războiul chimic a căpătat un asemenea imperiu asupra imaginației civililor, încât primejdia este mai mult psihologică”. Pericolul real ar putea fi în mare parte neutralizat, prin precauțiune. „Dacă în cursul unui atac aerian cu gaze, individul ar avea prezența de spirit să închidă ferestrele, să localizeze incendiile și să aștepte până când autoritățile respective au împrăștiat gazul, ar scăpa teafăr și sănătos. Ar putea, dacă n’ar avea alte obligațiuni de îndeplinit, să intre în baie și să-și citească jurnalul!” E evident că acest ultim sfat nu trebuie luat „à la lettre”: exagerarea e destinată să corecteze cealaltă extremă a profețiilor și să ne atragă atenția asupra faptului că sângele rece și o justă înțelegere a situației sunt cele mai eficiente mijloace de apărare.

Profesorul J. B. S. Haldane are vederi în mare parte similare cu ale d-lui Freeth, deși susține că

potențialitățile gazelor toxice precum și ale yperitei n’au fost în întregime dezvoltate, în războiul trecut Profesorul Haldane a arătat în „Callinicus” că utilizarea gazului muștar (yperita), pe care germanii l-au întrebuițat în 1917, a fost propusă de către un chimist englez autorităților militare, cari se ocupau cu gazele.

Generalul a întrebat imediat: „Omoară?” și a primit următorul răspuns: „Nu, dar blochează temporar activitatea inamicului”.

„Nouă ne trebuie ceva care să ucidă” a spus atunci generalul, respingând propunerea.

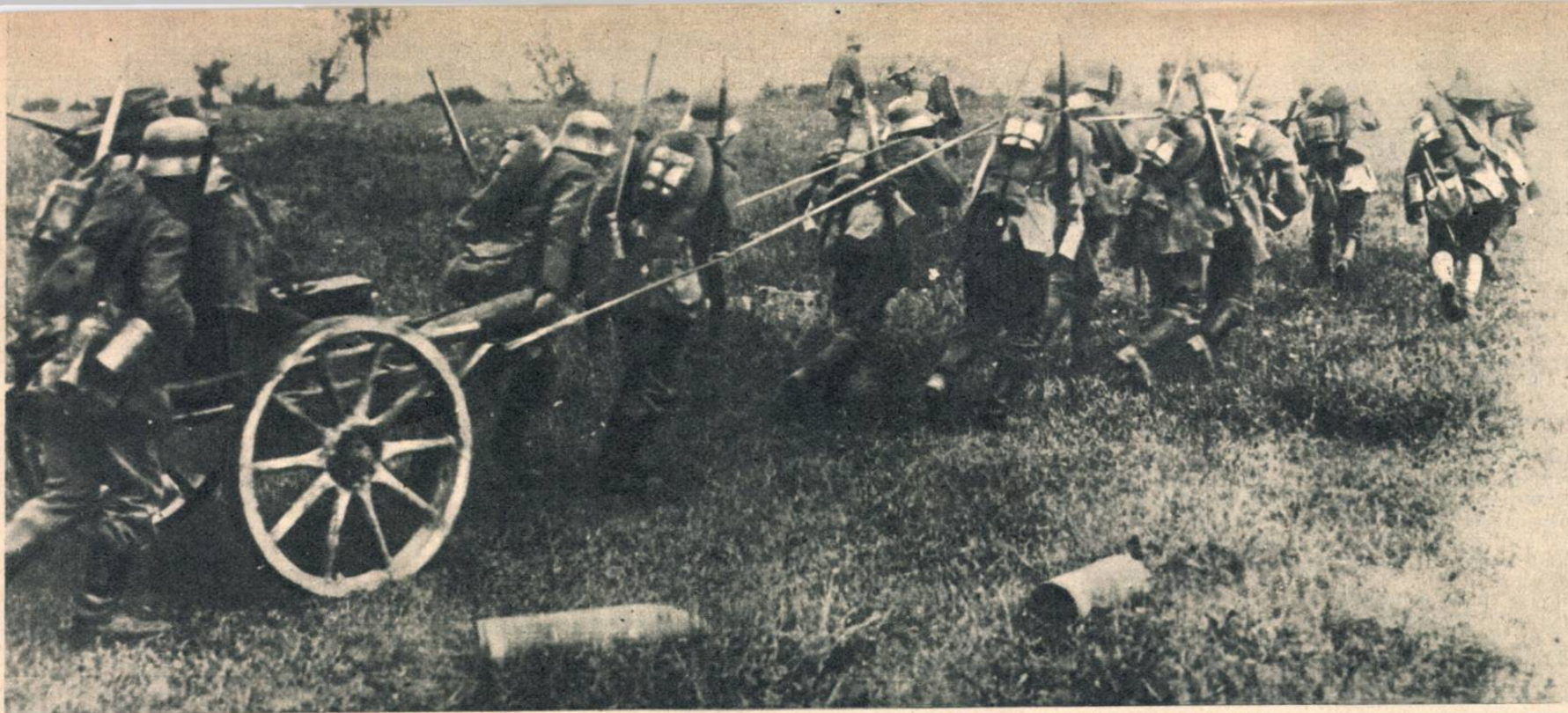
Acolo unde experții se contrazic, cu greu poate găsi cercetătorul obiectiv punctul în care se află adevărul. Am observat însă că, chimiștii activi, angajați în cercetări asupra gazelor toxice, au o atitudine unanimă și anume, o tendință de-a diminua importanța specialității lor.

Dar ceea ce te frapază mai mult citind profețiile viitoarelor dezaastre ale unor capitale rase la pământ, în mai puțin de-o oră, este puțină atenție ce se dă acelor cari vor conduce atacurilor. Printr-o ciudată auto-contrazicere, tocmai acei publiciști cari pun foarte puțin preț pe inteligența militarilor, au convingerea că aceste atacuri aeriene vor fi conduse cu cea mai diabolică dibăcie.

Conducerea războiului rămâne totuși în mâinile ierarhiei Statului Major — și tabloul diferă mult de acela al publiciștilor. El este imaginea din 1918, trasată cu încrederea improspătată din 1914, pe o pânză din 1814. În primul plan stau armatele și nu forța aeriană. Ca și în 1914, armate de milioane de oameni pornesc spre câmpul de luptă. Ele merg pe jos parte din pricina tradiției și parte pentrucă sunt atât de mari, încât mijloacele de transport mecanic abia ajung pentru a le căra bagajele și auxiliarele.

Suntem deci îndreptățiți să presupunem că oricari-ar fi proporțiile războiului viitor, planurile — cel puțin — vor avea aspectele cunoscute, iar mișcările de începere a acțiunii se vor face după vechiul tipic. Vom vedea poate doar o continuare a evenimentelor din 1918, sau a celor pe cari ni le pregătia 1919.

O asemenea idee contrazice o răspândită părere populară și anume că fiecare război diferă cu totul de cel precedent. Și totuși istoria ne arată doar o treptată evoluție în caracterele războaielor. Condițiunile generale ale războiului din 1914 dominaseră cu un

In această pagină:
Soldați artileriști,
trăgând tunul pe
front.

Un oraș distrus de
obuze în timpul ră-
boiului.

deceniu mai de vreme, în războiul ruso-japonez, și fuseseră distinct profetizate de războiul civil american, cu o jumătate de secol mai înainte. Această gradare a evoluției se datorește, în mare parte, serioasei rezistențe pe care militarismul a opus-o întotdeauna inovației. Avântul pe care știința l-a luat în secolul al nouăsprezecelea n'a reușit să distrugă aceste metereze. Se cunosc bine opozițiile pe cari tancul le-a întâmpinat în 1916, până să apară pe câmpul de luptă; mai puțin cunoscut este faptul că el ar fi putut fi întrebuințat chiar mai înainte ca războiul să fi început. Domnul de Mole a predat Ministerului de Război englez planurile unui tanc cu mult superior celor utilizate astăzi, cari-au fost însă uitate acolo, până după sfârșitul războiului. Această orbire s'a repetat în atitudinea față de mitralieră, chiar când aceasta ajunsese să domine câmpul de luptă francez, secerând armate. A rămas ca un ministru civil, Lloyd George să vadă superioritatea noii arme și să insiste pentru o largă distribuție a acestor mașini, cari, în ochii șefilor militari, erau pur și simplu niște „arme supra-estimate”. O greșală similară a făcut marele soldat Foch, în 1910, când cu faimosul „Circuit de l'Est”, cu avionul care dovedea seriozitatea noii invenții. „Foarte frumos”, a exclamat el, „dar nu văd ce-ar putea face aeroplanul în armată”. Și acum să examinăm câteva din marile lecții ale războiului.

Manevre aeriene
deasupra orașelor.

Prima învățătură pe care am tras-o, a fost naturală aceea că marile acumulări de armată tind să facă războiul inevitabil, tot așa cum, în momentul declanșării războiului tindeau a-l imobiliza.

„Mobilizarea înseamnă război” a spus ambasadorul german ministrului de externe rus. În cuvintele acestea se cuprindea mult mai mult adevăr decât își închipuia el însuși. Pentru că odată ce masele sunt scoase din ocupațiile lor normale și chemate la arme, se crează o atmosferă, în care orice sentiment pacifist se innăbușe.

Mai mult decât atât, armatele acestea erau atât de encombrante și mișcările lor atât de complexe, încât, nici chiar direcția nu li se putea modifica. Astfel, atunci când Kaiserul, agățându-se de svonul că Franța ar putea desface alianța cu Rusia, rămânând neutră, a spus lui Moltke, șeful Statului Major german: „In cazul acesta mergem numai spre Est?”. Moltke a răspuns că aceasta era cu neputință. Planul de înaintare a unor armate de milioane de oameni era rezultatul unui studiu de ani de zile și odată trasat nu mai putea fi modificat. Chiar atunci când s'a ordonat o întârziere de 24 de ore a invaziei în Franța, Moltke înregistrează patetic evenimentul:

„A fost pentru mine o mare lovitură”, și milioanele de oameni și-au continuat drumul.

Dar ajungând pe câmpul de bătaie au fost opriți de mitraliere, așa puține cum erau acestea. S'a văzut atunci că un singur om, îndărătul unei mitraliere, făcea cât zece, o sută și chiar o mie de soldați, alergând spre el, cu baioneta. Generalii au suferit atunci o mare desamăgire. Ei se obicnuiseră a aprecia puterea după numărul de capete.

Mitraliera a făcut înaintarea infanteriei cu neputință și cavaleria inutilă. Următorii patru ani au fost întrebuințați în încercarea de-a înfrânge acest handicap.

Generalii au încercat mai întâi cu masele artileriei. Aceasta făcu posibilă o scurtă înaintare, interzicând însă una mai apreciabilă prin gropile cu care semănase terenul, pe care trebuia să se facă înaintarea.

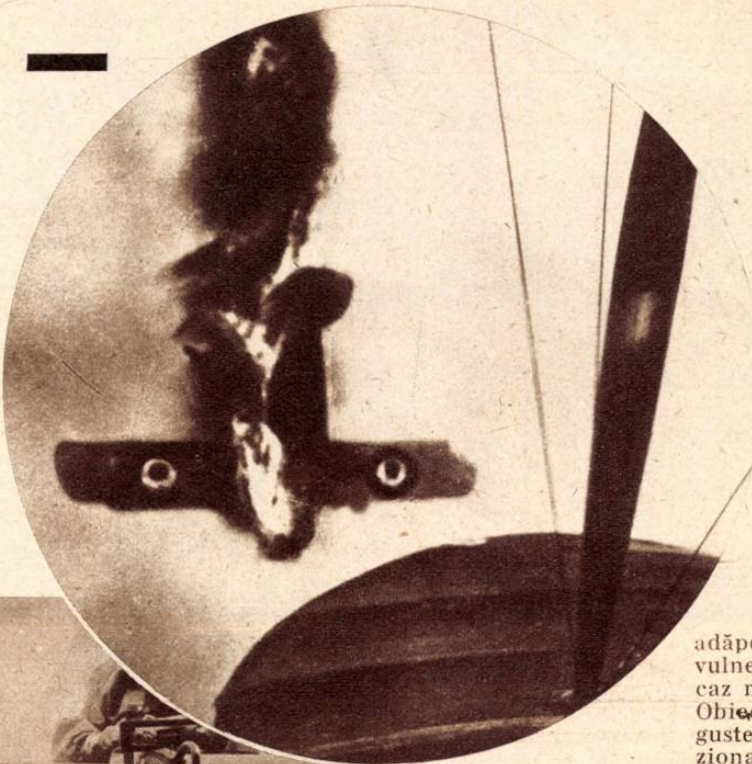
O nouă metodă și-a făcut apariția în 1918 — prin utilizarea tancurilor — cari n'au început a lucra însă decât în ultimul an al campaniei. Cu acesta s'au realizat avansări mai lungi și mai rapide. Dacă războiul ar fi continuat în 1919, Aliații, îndemnați de un tânăr colonel, erau decise să încerce un mod cu totul nou de întrebuințare a tancurilor — și anume să treacă frontul neglijând soldații inamicului și să bombardeze direct, Statele Majore și centrele de comunicație, dislocându-i astfel puterile de luptă dela sursă.

Germanii au încercat și ei, în 1915, o nouă metodă de înfrângere a obstacolului. Aceasta era gazul. Spre norocul aliaților însă, soldații germani au zădărnicit opera chimistilor și cea mai bună șansă a unui rezultat hotărâtor a fost ratată. Gazele au continuat totuși să joace un rol important. Cel mai eficient s'a dovedit gazul muștar (yperita) care irita pielea și avea efecte prelungite. Rezultatul strategic consta mai mult în împiedicarea unui atac al inamicului și aceasta nu făcea decât să sporească paralizia de care războiul fusese deja cuprinsă. Tot astfel și pe mare, linii evolutive similare duceau la o aceeași concluzie — o stare de generală paralizie.

Desvoltarea navală a mers în pas cu preparativele de pe uscat, numai că acest elefantiazis marin afectase mai mult dimensiunile, decât numărul vaselor. Vasele de război deveniră atât de mari și atât de puține, în comparație cu cele ce formau o

flotă în zilele lui Nelson, încât amiralii cu greu se decideau să risce a le utiliza. Iar sporirea tirului la tunuri tindea să fie flotele departe unele de altele, așa că lupta întâmpina tot mai multe dificultăți. Acest obstacol s'a mai complicat cu o nouă armă: torpila. Istoria oficială britanică mărturisește cu canoare: *Marea Flotă nu se mai putea lansa decât cu o escortă de aproape o sută de distrugătoare. Submarinele germane paralizau mișcările escadrelor noastre, într-o măsură cu totul neprevăzută de cei mai experți ofițeri ai marinei.* Cât despre sporirea mobilității, prin înlocuirea pânzelor cu vapori, rezultatele s'au văzut într-o stare generală de blocare. Ca și pe uscat, motoarele cu vapori au avut darul să neutralizeze conflictele. În cazul unei puteri navale exterioare, mai mari, acestea împiedicau distrugerea flotei inamice; iar dacă puterea adversă era mai slabă, ele îi asigurau definitivă distrugere prin inaniție. Ce putem spune despre viitor? Dacă nu se va produce o radicală schimbare în întregul curent al istoriei, el va fi o prelungire a trecutului. Să încercăm deci, bazându-ne pe ceea ce știm a

Un avion se prăbușește în flăcări. Soldații pe locomotivă purtând masca de apărare împotriva gazelor. O școală unde se predă sistemul de apărare împotriva gazelor.

Artileria germană în tranșee în timpul războiului.

Dacă se face uz de yperită, blocarea activităților este și mai probabilă. Pentru că o armată va împrăști gazul muștar în acele părți ale frontului unde intenționează să stea în defensivă concentrându-și forțele în punctele favorabile atacurilor sale, și cum sectoarele favorabile și nefavorabile apar într-o lumină exact opusă pentru armata adversă, e foarte posibil să vedem inamicii stând față în față neputincioși, despărțiți de o barieră, la ridicarea căreia și-au unit eforturile!

Tancurile oferă un mijloc posibil de înaintare, dar numărul lor este atât de redus și teama de ele este atât de mare, încât e de presupus că fiecare tabără va căuta, în primul rând, să blocheze și să distrugă forța tancurilor adverse. Atâta vreme cât tancurile reprezintă o mică fracțiune din forțele totale, acest efort de neutralizare are multă șansă de reușită. Dar până să se producă această neutralizare, teama de trupele în armură — ceea ce promise să agraveze paralizia trecutului.

Campania promise deci să fie greoaie și târăgănată. Dar n'am analizat încă cele mai întunecate laturi ale sale.

Atacurile aeriene nu constituie o mare amenințare pentru infanterie, care este împrăștiată sau adăpostită în tranșee. Dar coloanele lungi în marș sunt vulnerabile. Înaintarea lor poate fi ușor oprită, în care caz nu mai pot ajunge pe câmpul de luptă.

Obiectul atacului aerian îl fac deci arterele lungi și înguste și centrele de aprovizionare. Sistemul de aprovizionare al unei mari armate este atât de complex, încât ușor poate fi desorganizat. E destul o dislocare, o mică distrugere, pentru a-i reduce capacitatea de deplasare. Fiecare sporire adusă în mobilitatea aeronauticii, amenință să sporească imobilitatea armatelor.

Cu cât mai mare este armata pe care o țară o întreține și încearcă s'o mobilizeze, la izbucnirea unui război, cu atât mai slabă va fi acea țară. Deoarece, prin congestiunea tuturor arterelor naționale pe care o determină, acea mobilizare de mare anvergură își va mări dificultățile apărării și primejdiile înaintea unui atac aerian.

Pe mare găsim o situație absolut similară. La puterea paralizantă pe care submarinul a exercitat-o în 1914 și 1918, se adaugă acum bărcile cu motor, aruncătoare de torpile cu 60 mile pe oră și 200 mile pe oră, torpile ce vor ajunge în curând la 300 mile pe oră, chiar pentru vasele obișnuite.

Putem deduce și aci efectele, fără a mai pune la socoteală eventualitatea că flotele ar putea fi nimicite de bombe. Paralizia va fi suficientă, fără a mai avea nevoie de distrugere. Și e nevoie de un mare efort de imaginație pentru a presupune niște flote mai puțin paralizate, decât în perioada 1914-1918.

Stagnarea rutelor comerciale, expuse pe o întindere de atâtea mile, atacurilor aeriene, cu baza pe țărmuri, va fi și ea tot atât de considerabilă. Dacă fluxul comercial ar putea continua sub presiunea câtorva zeci de submarine, ele înșile greoaie și vulnerabile, e rezonabil să presupunem c'ar putea trăi sub multiplele amenințări ale zilei de astăzi și celei de mâine?

Națiunile sunt în stare să pornească la război în ciuda tuturor avertismentelor. Dar cât pot sta într-o asemenea situație? Rezultatul tinde să fie mai mult ridicul decât decisiv. Aceasta, natural, numai în ceea ce privește conflictul forțelor armate.

Dar toate aceste reflecții nu exclud eventualitatea războiului. Primejdia este dublă: în primul rând pentru că s'ar putea ca națiunile să nu-și vie în fire în momentul

face schița unui viitor război — o schiță a primului act, cel puțin.

Armatele se mobilizează și pornesc către regiunile de concentrare. De aci, dacă ambele părți se mai simt încă animate de tradiționalul spirit al ofensivei, vor înainta pentru a se ciocni. Această înaintare însă, oricât de rapidă ar fi ea în proiect, s'ar putea dovedi cu mult mai lentă decât în 1914, pentru că automobilele abundă nu numai în instituțiile armatei, ci și în fiecare oraș și sat, la particulari. Or, automobilele, chiar cele mai mici, pot duce mitraliere și opun deci înaintării o considerabilă rezistență. Ele pot fi deplasate cu ușurință, în orice punct, spre a bloca orice coloană de invazie, și va împiedica cu siguranță înaintarea inamicului.

Dar chiar atunci când armatele adverse vor fi ajuns în punctul de contact, vor mai avea încă de luptat cu obstacolul mitralierei, intensificat de rețelele de sârmă ghimpată și de terenurile minate.

Există acum mai multe șanse de succes decât în războiul trecut? Nu-mi prea vine să cred.

Artileria și tancurile apar astăzi în proporții mult mai reduse decât în 1918, în vreme ce numărul mitralierelor atât ușoare cât și grele s'a mărit considerabil, și cu aceasta avantajile defensive sunt și mai mari decât înainte.

Dându-și seama de situație, un comandant inteligent va alege defensivă, așteptând atacul inamicului. Trupele sale vor avea astfel mai puțin de suferit, atât fizicește cât și moralmente, dar nu vor fi în măsură să ajungă la un rezultat pozitiv. S'ar mai putea ca ambele părți să se decidă a aștepta atacul, în care caz vom avea o situație de șah-mat, fără conflict.

când ar mai putea restabili ordinea, în haosul care va cuprinde liniile de comunicație, și în al doilea rând, pentru că se pot comite ireparabilele dezaastre prin atacuri îndreptate asupra centrelor de populație, ignorându-se forțele armate ale părții adverse.

Există o presupunere aproape universală că războiul viitor se va deschide printr'un concentrat atac aerian asupra capitalei inamicului. Am motive să mă îndoiesc de această convingere, atât de răspândită.

Este mai probabil că populația va avea de suferit indirect, prin atacurile îndreptate asupra unor centre militare ca: arsenale, aerodromuri și docuri — situate în regiuni cu o populație foarte deasă. Această posibilitate evidențiază necesitatea separării centrelor militare de cele civile, mutând depozitele și fabricile de munițiuni în regiuni depărtate de orașe. Am mai vorbit despre antidotul pe care-l oferă chiar ministerele de război. Anchiloza profesională este mai profund încarnată, decât umanitarismul. Autoritatea militară a unui stat va fi dominată de sentimentul responsabilității față de populațiile orașelor și poate și de prezența sa în mijlocul lor. Teama unor atacuri imediate — cu atât mai mare cu cât în acest caz se combină cu frica de necunoscut, — poate determina pe militar să incline a accepta obicinuita preferință a unui plan de război ortodox, ce nu are în vedere decât forțele inamicului și bazele sale.

O altă influență este ireductibilul optimism al spiritului militar. Pentru istoricismul științific, modul în care dorința generează ideea, în cursul unui război, determinând o nesfârșită serie de acțiuni inutile, constituie unul dintre cele mai extraordinare fenomene militare.

Dar dacă acest optimism militar duce la război, avem totuși o compensație în faptul că inițialele eforturi războinice se vor îndrepta pe obicinuital fagaș militar, care este un „cul de sac”, o fundătură fără ieșire. Imediat ce mulțimile armate vor lua drumul câmpului de luptă, ne putem aștepta la o congestie și apoi la o stagnare, imediat ce va fi avut loc un atac aerian, într'unul din punctele arterelor de comunicație. Poate că armatele nici nu vor ajunge să vadă câmpul de luptă.

Atunci deabia își va face apariția primejdia atacurilor aeriene asupra orașelor. Isprăvind cu latura militară a misiunii lor, forțele aeriene se vor ocupa de civili. Dar forțele moderne aeriene depind de un mare sistem de organizare, care cu greu poate scăpa haosului general. Așa că amenințarea aeriană poate fi și ea limitată, dacă nu schilodită dela sursă — tocmai atunci când primejdia ei ar trebui să atingă culmea.

Impotriva unei primejdii limitate se pot lua adecuate măsuri de protecție. Este, după cum am mai spus, de urgentă necesitate să se depărteze centrele militare de orașe și trebuie să se ia măsuri pentru neutralizarea atacurilor aeriene. Dar mai important decât orice este educația, cultura, lărgirea capacității de înțelegere. De acestea depinde și răspunsul la întrebarea dacă un stat este pregătit, atât spiritualicește cât și materialmente, pentru a se avânta în haosul pe care-l întinde războiul, din primele sale stadii. Soarta popoarelor stă deci, într'o mare măsură, în propriile lor mâini.

„Dacă doriți pacea, pregătiți-vă de război” spunea o veche maximă romană, care mai este și astăzi adevărată, dar într'un sens cu totul deosebit. Cea mai înțeleaptă măsură ar consta astăzi, nu într'o sporire a armamentelor, în special a celui gen de armamente care duc la haosul comunicațiilor, ci în pregătirea unei indirecte protecțiuni, inoculând întregul organism al Statului impotriva susceptibilității față de haos. O adevărată pregătire rezidă în înțelegerea războiului modern.

Cel mai liniștitor simptom stă în faptul că cele mai militariste popoare manifestă actualmente o completă neînțelegere a războiului. Dovada o avem în faptul că recrutează armate imense, ce le paralizază capacitatea de adaptare la condițiunile războiului modern. Grăsimea nu înseamnă putere.

Suntem deci îndreptățiți să sperăm că, într'un viitor război, vom vedea anihilarea atacului, mai înainte de-o anihilare a civilizației. Și că sentimentul ridiculului va face ca popoarele beligerante să-și revie în fire, mai înainte de a-și fi reînnoit eforturile.

Căp. B. H. LIDDELL HART

Compatrioata noastră, d-șoara Arabella Alexianu, obține actualmente un mare succes pe scena teatrului „Casino de Paris”. Presa franceză i-a subliniat cu unanime elogii apariția pe scena marelui teatru parizian.

SCHERK
PARIS - NEW YORK - BERLIN

Lotion
Faciale
Scherk

Loțiunea de față Scherk

Și Dvs. vă folosește. Punctele

negre și impuritățile dispar, te-

nul devine clar și delicat dacă

vă îngrijiți regulat cu Scherk.

Flacoane a Lei 62.—, 103.— și

164.— Trimiteți Lei 12 în mărci

și veți primi o probă. Incercați

odată și Coldcream S c h e r k

de noapte sau Trisena de zi.

Reprezentanța generală

„Excelsior”

Calea Moșilor No. 78, București I

NOI REDUCERI. TOATE SERVICIILE
COAFORUL BEER 25
LEI
CALEA MOȘILOR 53 • BACȘISUL SUPRIMAT

Masaajul corpului
Masaajul obrazului
Curs de gimnastică
Băi de parafină
Institut de
INFRUMUSEȚARE „PETER”

sub supraveghere medicală

STR. ANASTASE SIMU No. 4, ETAJUL III
TELEFON 4-0615

D-ra CHAGELE GROBER

Din asamblul cu renume mondial „Habima” înapoindându-se din turneul făcut în Europa va da câteva recitaluri în țară.

In amintirea lui Eugeniu Carada

In ziua de 12 Februarie s'au împlinit 25 de ani dela moartea lui Eugeniu Carada.

Cu acest prilej, pentru reamintirea marelui naționalist vom spiciu din paginile istoriei noastre politice, culturale și economice, câteva date asupra importantului rol pe care l-a jucat Eugeniu Carada în cele mai frământate momente din viața poporului românesc.

Eugeniu Carada s'a născut la Craiova în 1836. După ce și-a făcut studiile acolo a venit la București în toată mișcarea de regenerare, unde și-a dezvoltat activitatea pe tărâmul literar, devenind conducătorul tinerimii care lucra în țară potrivit programului emigranților dela 1848.

Carierea gazetărească și-a început-o, tânăr de 19 ani, la 1855 la „Gazeta Națională”. La 1857 a intrat redactor la „Românul” unde a rămas până la 1870. Aci și-a câștigat prietenia lui Rosetti și devine principalul lui colaborator. Intre 1866-1870 conduce el singur „Românul”. La 1867 a fost ales deputat de Ilfov.

În timpul domniei lui Cuza, Eugeniu Carada a fost în capul tuturor mișcărilor liberale, fiind arestat în mai multe rânduri. A fost unul din factorii cei mai puternici ai coaliției careia se datorează așezarea actualei dinastii. La 1866 s'a dus la Paris unde, împreună cu Ion Brătianu, pregătește realizarea așezării dinastiei române. Întors în țară, după instalarea locotenentei domnești, împreună cu Costache Rosetti, face proiectul de constituție pe care guvernul și-l însușește în întregime. Dela 1860-1870 este continuu ales deputat și consilier comunal, exercitând funcțiunea de primar fără să fi primit titlatura.

La 1867 este trimis în misiune diplomatică la Paris. Dat în judecată ca autor moral al revoluției din 1870 din Ploiești, Carada este achitat și părăsește țara ducându-se la Paris. În timpul războiului Independenței, a fost împreună cu Ion Brătianu, factorul de competență pentru îndestularea armatei, îmbrăcarea soldaților și animarea avântului patriotic. Solicitat de Ion Brătianu să in-

tre în guvernul de atunci, a declinat onoarea, dând însă amicului său un sprijin prin continuarea sa acțiune pe câmpul de luptă, decât ar fi făcut-o dintr'un cabinet ministerial. La crearea Băncii Naționale, Carada este numit prim guvernator semnându-i-se decretul pe care nu-l primește. Cu toate acestea, doi ani mai târziu, începăturile Băncii Naționale, fiind foarte grele și îndemnând pe mulți să se îndoiască de reușită, el este ales de către acționari director general al Băncii Naționale, din care clipă i-a consacrat o mare parte a activității sale până în ultimul moment al vieții. A luptat cu răvnă pentru ridicarea creditului statului și propășirea comerțului țării.

În 1887 Carada a început clădirea palatului Băncii Naționale. În tot timpul guvernării lui Ion Brătianu a fost sfetnic al politicii generale și conducător al politicii financiare a statului. În urma morții lui Ion Brătianu, cu ocazia reorganizării partidului liberal și după cererea lui Kogălniceanu, a luat parte în comitetul dirigit până în 1903. Carada a participat la toate operele de binefacere și de reparare a nenorocirilor însemnate din țară și străinătate. N'a primit nicio decorație, în afară de „Trecerea Dunării”, refuzând categoric orice altă distincție.

A scris numeroase cărți. Poseda o cultură înaltă de un caracter enciclopedic.

A favorizat industria și comerțul punând în serviciul unei atări mișcări Banca Națională a României care dă în același timp un concurs puternic finanțelor statului. În această sferă de acțiune, meritele lui Carada sunt nepieritoare. Minte ageră, larg cuprinzătoare, pătrunde problemele, înțelegea situațiile și dădea sfaturile cele mai sigure și mai înțelepte.

Pretutindeni a fost cel dintâi când a fost vorba de muncă și jertfe, dar totdeauna s'a dat la o parte de câte ori a trebuit să i se recunoască în public meritele cu totul excepționale. Precum nu s'a înduplecat să intre în guvernele Ion Brătianu, când

i-a cerut-o marele său amic, așa a refuzat a intra și în guvernul dela încoronare când a fost solicitat de Dumitru Brătianu. Mai târziu, după moartea fraților Ion și Dumitru Brătianu, când șefia partidului liberal rămăsese vacantă și mulți i s'au adresat lui ca să ia frânele conducerii, a recomandat pe alții. „Cap” însă, a fost ori pe unde lucra el. La primăria Bucureștiului a făcut planuri edilitare, a deschis primele mici bulevarde, cea dintâi hală, punând înainte pe un om de care nici nu se mai știe astăzi, negustorul primar Panaiot.

În sânul partidului liberal, alături mereu de Ion Brătianu, dădea cele mai înțelepte directive. La Banca Națională pe unde se perindau guvernatori figuranți, dar frâna conducătoare o ținea el și răspunderea politice financiare și economice o asuma singur el.

Niciodată n'a muncit pentru el, niciodată n'a căutat răsplătă lumească a faptelor sale. Crezul său era: „nimic pentru noi, totul pentru țară și neam”.

La Craiova, la mormântul lui Eugeniu Carada, s'a oficiat în ziua de 12 Februarie un serviciu religios. Iar după amiază, la ora 7 dl. Dinu Brătianu, șeful partidului liberal a vorbit la Radio despre importanța rolului pe care Eugeniu Carada l-a avut în domeniul economic, politic și cultural al poporului nostru.

În aceeași zi, concetățenii săi, fără deosebire de culoare politică, au hotărât să ridice un bronz pe una din piețele Craiovei, orașul său natal.

Sub președinția d-lui profesor doctor C. Angelescu, fost președinte al consiliului de miniștri și ministru actual, s'a format un comitet de acțiune compus din următoarele notabilități craiovene: Andreescu P. P., președintele sfatului negustoresc, Angelescu D. T., fost primar, Antonescu Teodor, fost director al Băncii Naționale Sucursala Craiova, Balaban N., directorul colegiului național din Craiova, Farago Elena, literată, Fortunescu C. D., profesor, fost secretar general al ministerului instrucțiunii, artelor, președinte al societății „Prietenii științei”, Gârboviceanu I., prefectul județului Dolj, Georgescu B. I., fost primar al orașului, Goga Const., mare industriaș, vicepreședinte al camerei de comerț, Neamțu C. C., președintele Camerei de comerț, Negrescu C. primarul municipiului Craiova, Passalgo D., general, Pop C. N., fost deputat, fost primar, fost prefect, Potârnică Const. fost primar al municipiului, Teodorescu Const., directorul Băncii Naționale Craiova, și Vasilescu Aug., general. Comitetul și-a propus ca acest bust să fie ridicat și inaugurat la Craiova în ziua de 29 Noiembrie 1936, când se împlinesc 100 ani dela nașterea lui Eugeniu Carada.

Cumpărând numai LA VULTURUL DE MARE CU PESTELE IN GHIARE

Domnul este bine îmbrăcat.

Theodor Atanasiu & Co

STR. BAZACĂ 1 / STR. CAROL 76-78-80-82 / STR. HALELOR 21

Pomi fructiferi

Arbori ptr. străzi, șosele și parcuri, brazi, trandafiri, pueți de salcâm și glădice.

VITE ALTOITE, etc., de calitate superioară, furnizează: PEPINIERELE ȘTIRBEY-BUFTEA

Reprezentanța Generală 1a București 11, Str. Banului No. 2. - Catalog gratis la cerere.

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 39

TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrui, coșuri, etc. Îngrijirea feței cu hormoni și masage pneumatice. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică.

Consult. 10-12 și 3-7 p. m.

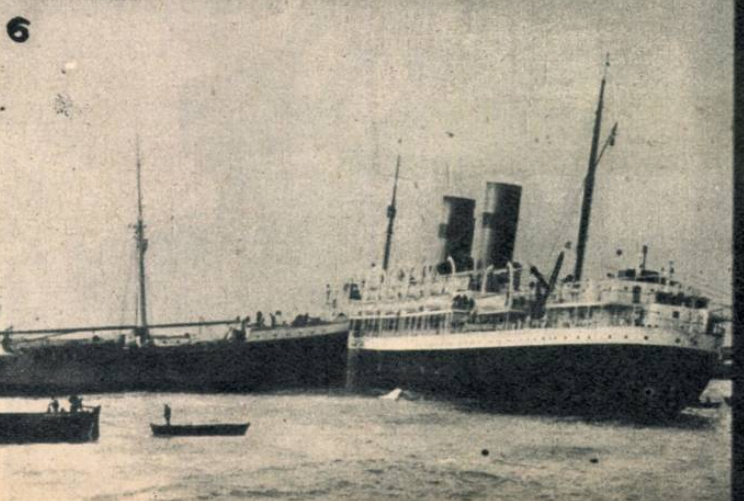
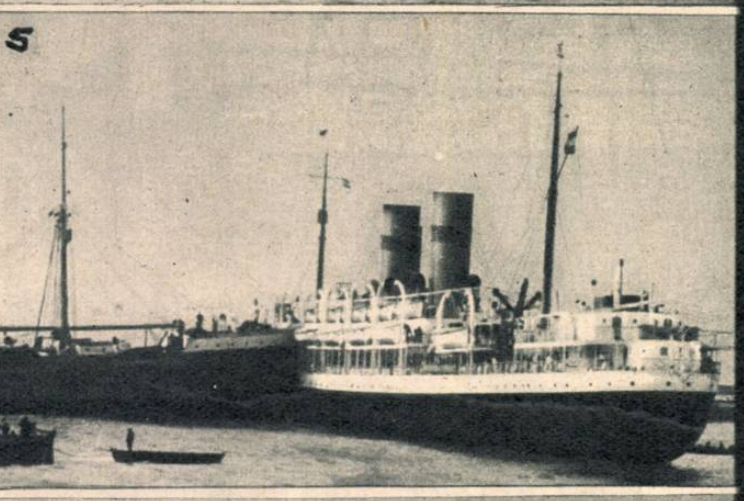
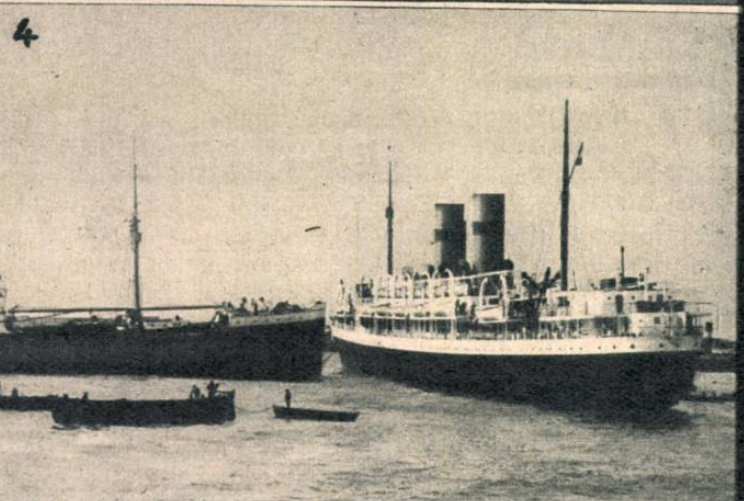
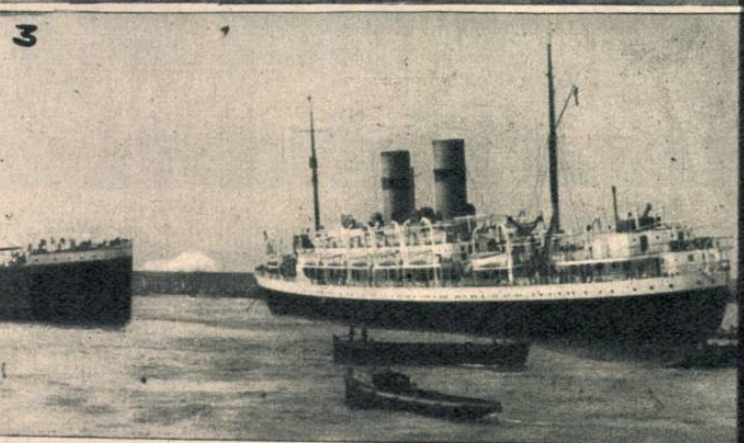
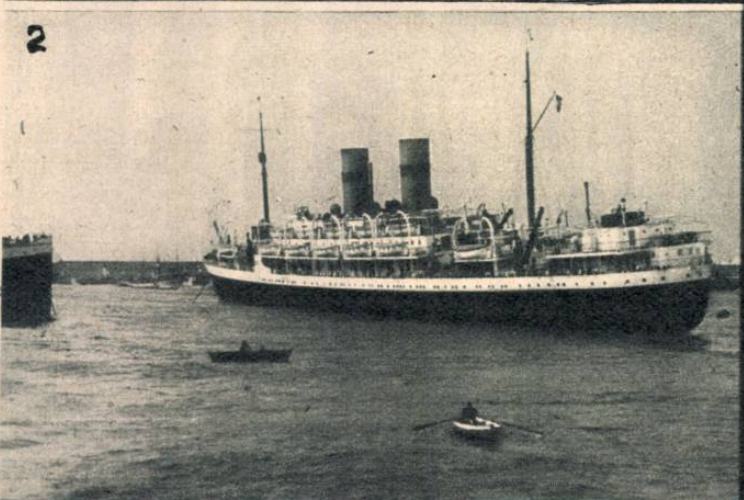
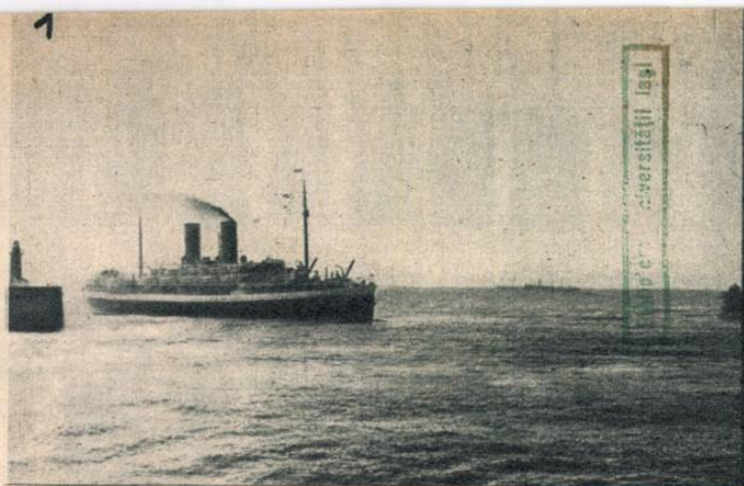
Consult. gratuite Miercuri 11-12 a. m.

S'a descoperit o nouă plantă medicinală

În America, cu efecte miraculoase în toate maladiile gastro-intestinale, ai cărei principii activi vindecă radical toate maladiile gastro-intestinale, ca ulceratii, nevro-gastrice și intestinale, hyperaciditate, arsuri, balonare greață, dureri de cap provenind din indigestie, cât și perturbațiile survenite ca o consecință a acestor stări. Cazuri vechi de 10-15 ani s'au vindecat definitiv, fiindcă acest medicament vindecă chiar cauza boalei, atras atențiunea lumii științifice.

Totalitatea principiilor activi este conținută de preparatul Gastro D, al cărui efect se simte după primele doze administrate bolnavilor, și care se găsește la farmacia „Vulturul de Aur”. Str. Piața Amzei 1, București, colț cu Cal. Victoriei. Flacon lei 103 se trimite și provincie ram-burs (porto lei 20).

Dacă vă abonați la „REALITATEA ILUSTRATA” faceți o economie de 120 lei anual și primiți la preț normal toate numerele speciale

Un reporter fotografic prinde pe peliculă fazele ciocnirii a două vapoare

Reporterul nostru fotograf din Hamburg, a reușit să bată un veritabil record în materie de reportaj fotografic. A prins pe peliculă, toate fazele ciocnirii vaporului olandez Orania cu vasul portughez Loanda. Ciocnirea s'a produs în portul Leixoes (Portugalia) la finele lunii Decembrie a anului trecut. Orania sa scufundat atât de repede încât pasagerii și echipajul abia au putut să-și salveze viața. Fotografiile înfățișează exacta desfășurare a catastrofei. Pe baza acestor totografii, s'a stabilit în cursul procesului vinovăția vasului Loanda.

1) Orania la intrarea în portul Leixoes. În fund de tot se vede Loanda.

2) Orania aruncă ancora și pasagerii se pregătesc să debarce. În stânga, Loanda se apropie cu repeziciune.

3) Ciocnirea este de neînlăturat.

4) Cu o lovitură puternică Loanda ciocnește în plin pe Orania.

5) Imediat după ciocnire : Loanda se depărtează puțin, iar Orania se înclină.

6) Prin spărtura mare produsă din cauza ciocnirii, apa pătrunde navalnic în Orania.

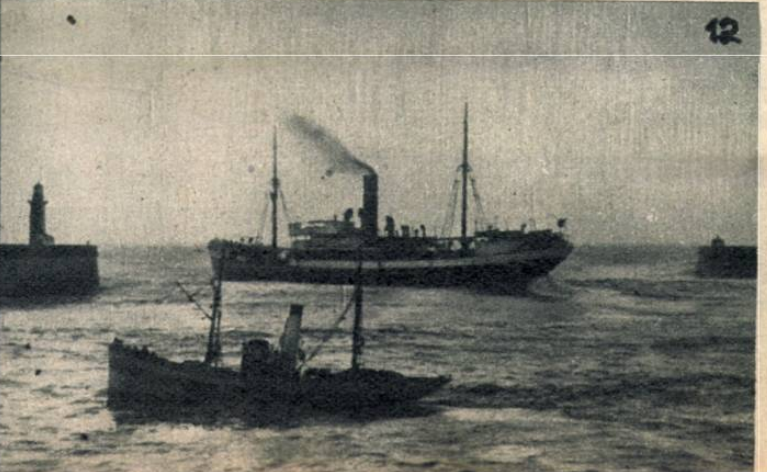
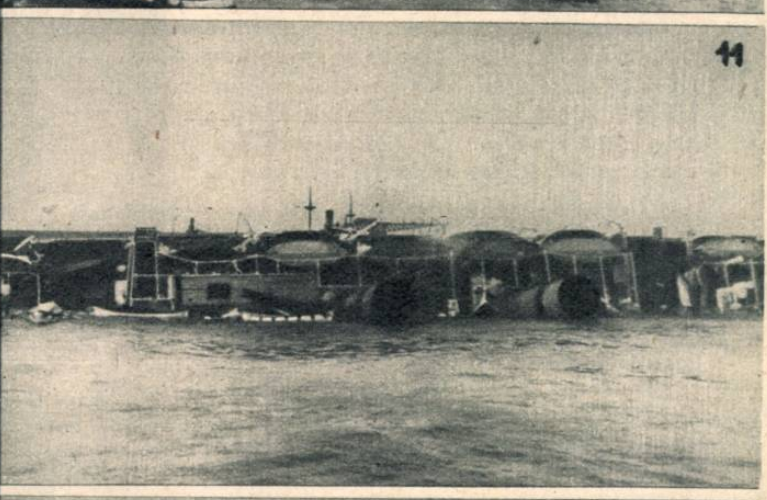
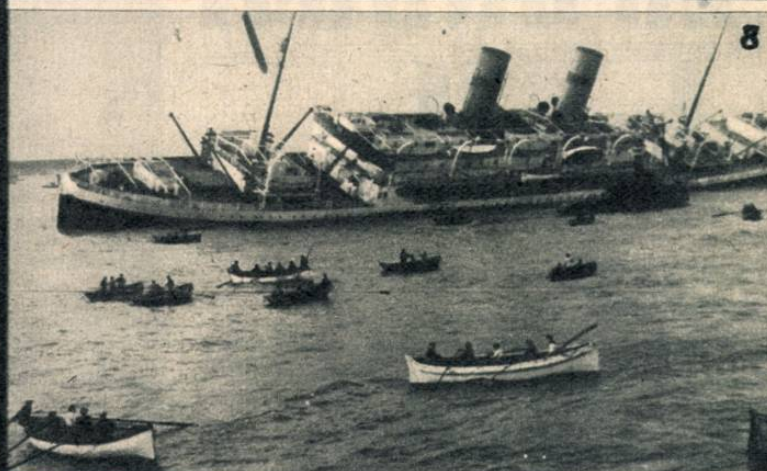
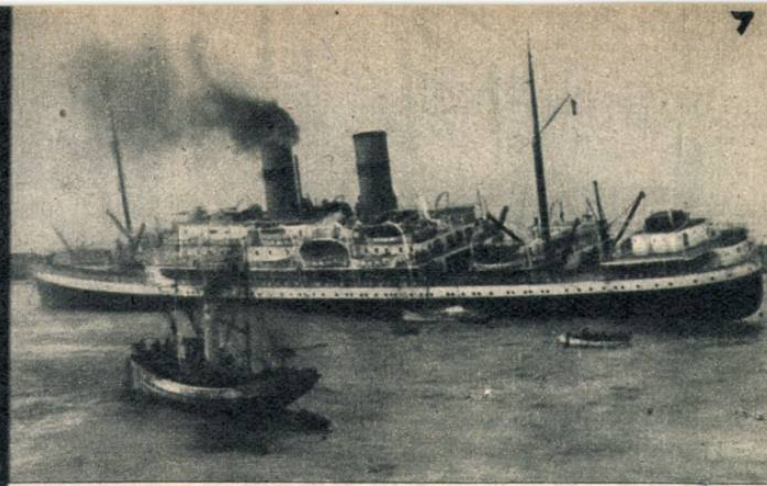
7) Apa pătrunde încontinuu. Orania se înclină din ce în ce.

8 și 9) Situația devine critică. Din toate părțile se îndreaptă bărci de salvare.

10 și 11) Orania se scufundă, 70 minute după ciocnire.

12) Loanda părăsește portul fără nicio stricăciune.

(Foto K. Baltshun, Hamburg).

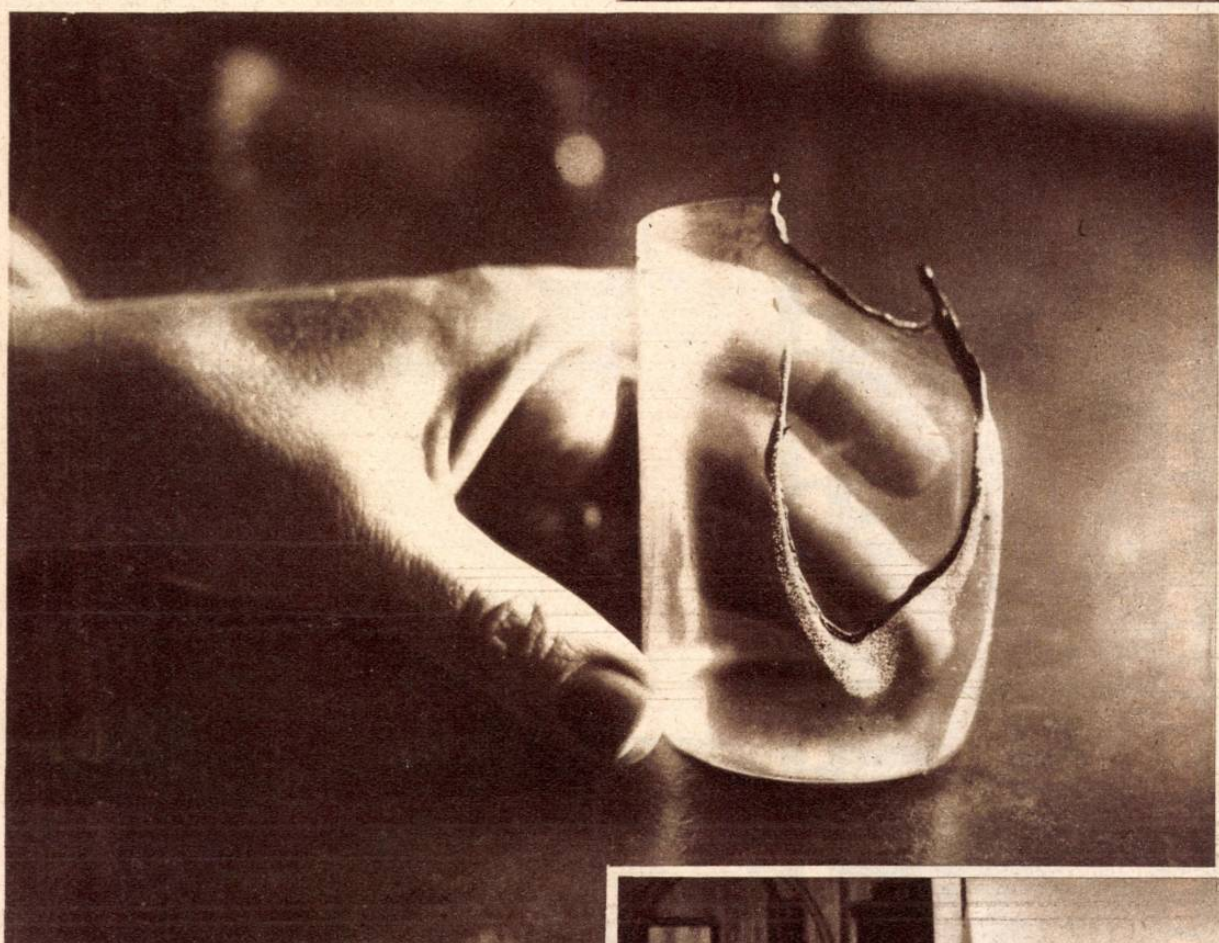
dela o + SAPTAMANA la alta

Miercuri

STICLA incasabilă a fost inventată, pentru întâia oară, încă pe vremea împăratului roman Nero.

Măsterul care-a construit primul obiect din această sticlă, a fost ucis din ordinul împăratului.

Motivul acestei crime e îngrozitor de simplu:

Nero i-a luat sticla, și ca să nu mai aibă altceva un obiect la fel — l-a suprimat pe inventator. În chipul acesta, s'a pierdut invenția și problema a rămas nedeslegată până'n zilele noastre. Abia acum, după două mii de ani, a reușit un chimist să producă sticlă incasabilă și elastică, din scamă de mătase artificială.

Joi

CLISEUL de alături ne arată un pahar din sticla incasabilă, elastică și neinflamabilă. Acest material nu se sparge, nu produce țândări și nu se aprinde. Se topește însă, la foc. Tocmai acest lucru putem să-l constatăm, privind acest pahar.

Incontestabil că noua invenție e menită să joace un rol important în industria modernă.

Vineri

O altă invenție importantă, în ordinea progresului tehnic, a fost introdusă în atelierul muzeului industrial din Viena.

Instalația din acest atelier produce, pe cale artificială, fel de fel de intemperii sau climate: arșiță, ploae, ger și vânt.

Se știe ce influență au clima și intemperiiile a-

supra obiectelor. Foarte multe produse industriale nu rezistă schimbărilor de temperatură. Spre a preveni acest neajuns, industria are nevoie de un mijloc care să-i permită să cerceteze rezistența materialului, menit să suporte influența vremii.

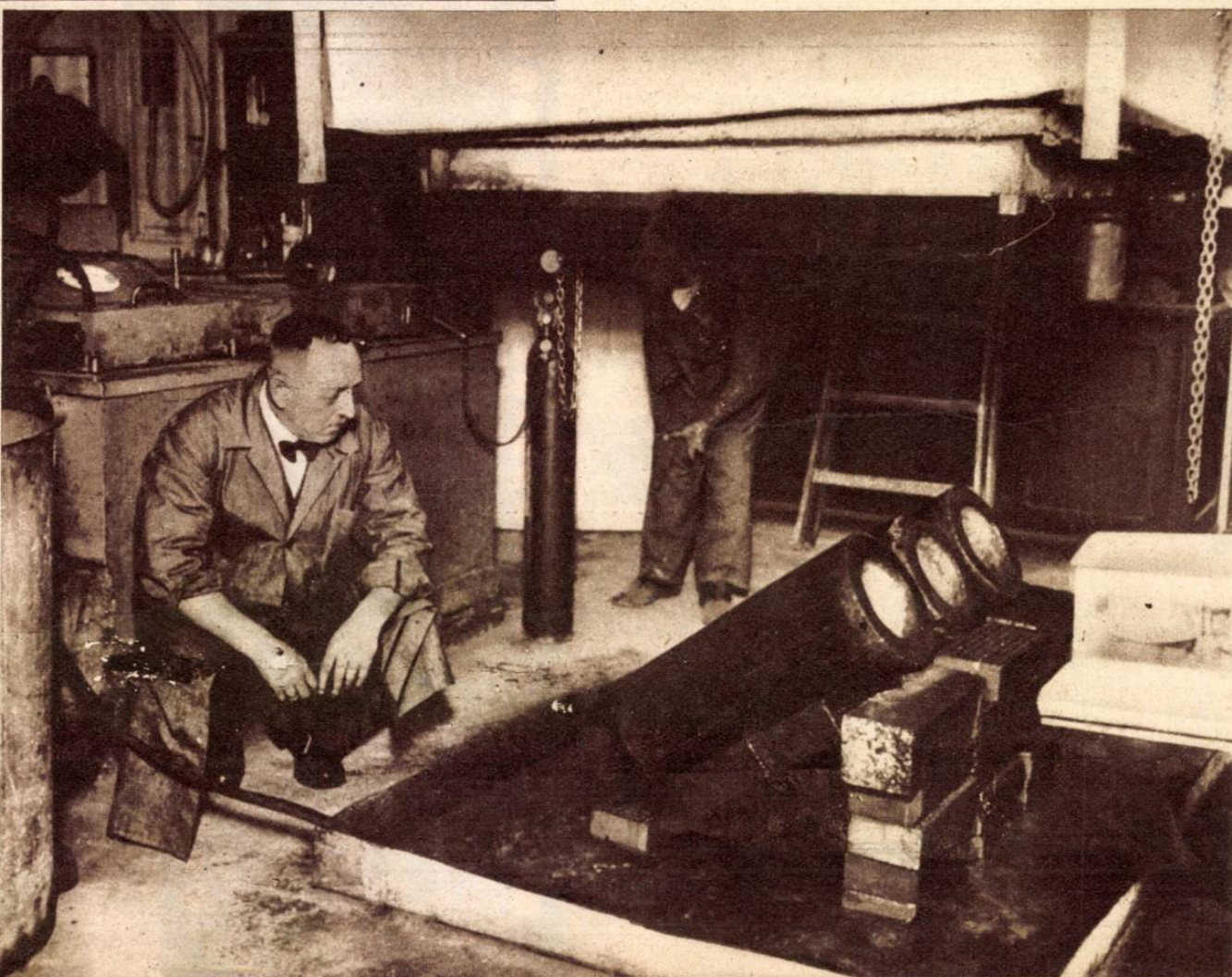
În acest scop, muzeul industrial din Viena a organizat un atelier special în care se verifică, în această privință, calitatea produselor industriale.

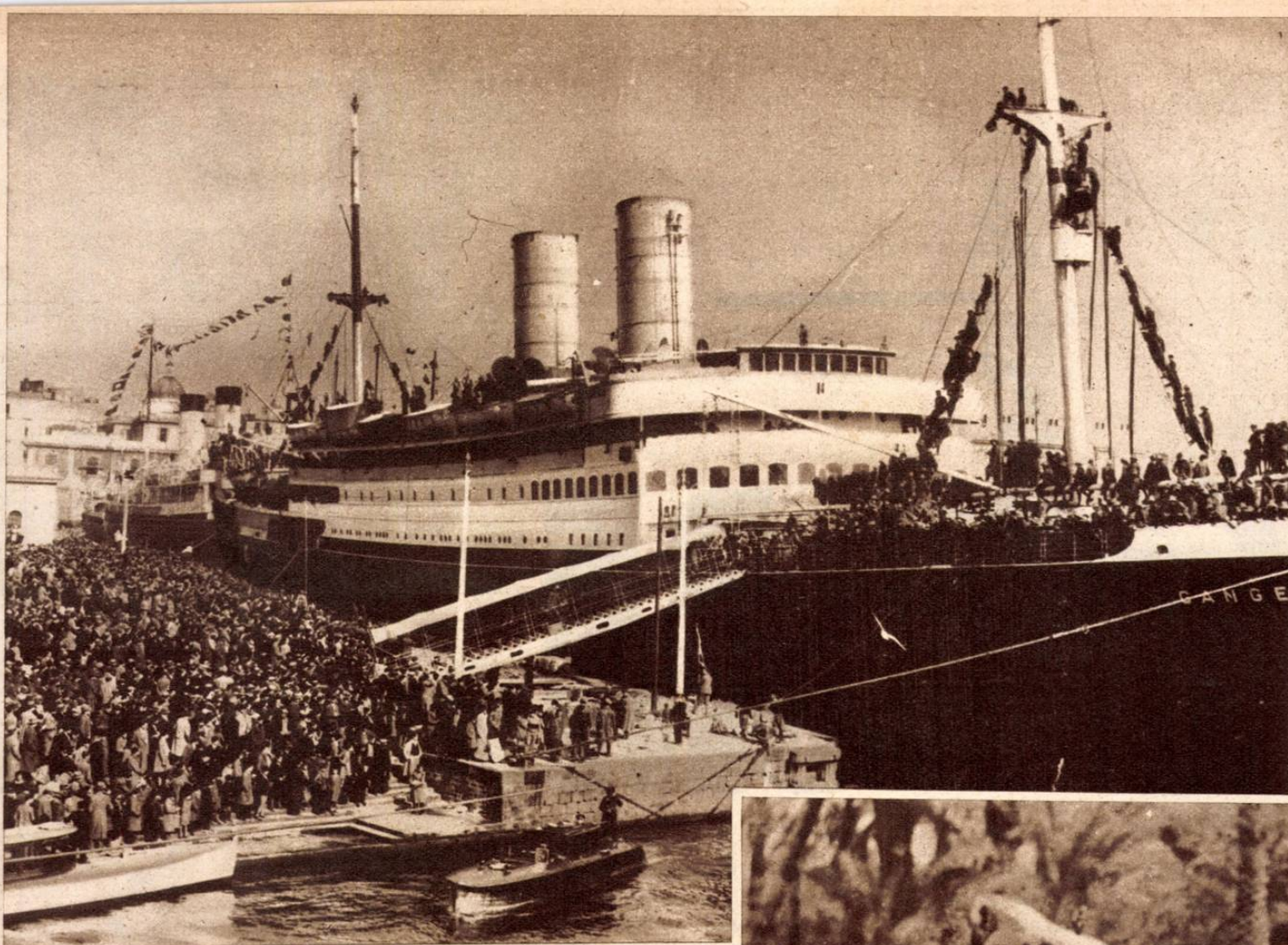
Sâmbătă

TRATATIVELE dintre marile puteri, pentru a găsi o sinteză europeană care să înlăture posibilitatea unui război, — au împins pe planul al doilea conflictul dintre Italia și Abisinia.

Cu toate că statul african a declarat că este dispus să rezolve litigiul pe cale pacifică, guvernul italian continuă să trimeată trupe în Somalia.

Întărirea forțelor italiene în Africa de Est, nu înseamnă război — numai în cazul când guvernul abisinian va crede că este mai potrivit să cedeze în fața unei armate superioare. În caz contrar...

Probabil că Italia se pregătește pentru cazul, când Abisinia va încerca să i se opună.
Vaporul „Gange”, pe care s’au imbarcat trupele italiene, e gata să părăsească portul Neapoli...

Duminică

In vederea evenimentelor dela frontiera dintre colonia italiană Somalia și Abisinia, italienii au recrutat și trupe de indigeni. In deșerturile africane, sunt indispensabile detașamentele de călăreți

pe cămile.
Afară de asta e mult mai practic — și mai puțin costisitor, probabil — să-i trimeți pe indigeni ca să-ți scoată castanele din foc... Imaginea de alături ne arată o patrulă de călăreți indigeni, în slujba Italiei, cari au poposit la poalele unei oaze. E o scenă impregnată de spiritul cel mai pacifist: soldații africanii își prepară ceaiul...

Luni

GENERALUL Smedley Butler, comandantul trupelor de marină americană, a fost silit, în 1931, să demisioneze din cauză c’a refuzat să retracteze ceea ce a spus într’un discurs, împotriva lui Mussolini.
De atunci, generalul american urmărește cu cea mai mare înverșu-

nare agitațiile fasciste și hitleriste din America.

Smedley Butler, cu câteva luni în urmă, a denunțat comisiunii de anchetă a Senatului american că bancheri și oameni dela bursă i-au propus trei milioane de dolari și o trupă de 50.000 de veterani americani, pentru a efectua un marș la Washington, în scop de a-l îndepărta pe prezidentul Roosevelt și de a proclama dictatura militară în Statele Unite

Deunăzi, generalul Butler a ținut un discurs la radio, prin care a acuzat comisiunea parlamentară că nu ia măsuri destul de energice împotriva agitației hitleriste din America.

Generalul Butler a cerut să se deschidă, fără întârziere, o anchetă împotriva marelui bancher Murphy, a lui Smith, fostul candidat la președenție, a lui Mc. Arthur, șeful statului major, și împotriva lui Belgrano, șeful „Legiunii Americane”.

Marti

ACEASTA grațioasă domnișoară are aerul să ne anunțe că vine — primăvara... Chiar dacă o fi să se înșele o credem pe cuvânt: e o veste atât de simpatică...

F. DIMA

unei vrăbii în brazda trasă adânc, vor răsări în șase luni lanuri de belșug până'n zare, valuri nesfârșite de bogăție, în stare să acopere toate dezastrele oamenilor și ale naturii.

România e o „țară eminentă agricolă” — formula a devenit ironică și cam umilitoare.

Țăranul nu râde de această formulă, pe care n'ar pricepe-o, dar o practică.

Mai mult decât belșugul muncii lui, în stare să înlocuiască toate devizele, minele și lingourile de aur din socotelele domnilor de la oraș, ar trebui să-i furăm țăranului acel teluric instinct al anotimpului, acea neghioabă speranță în geniul soarelui — acea seninătate morală, după cari luna și stelele se rotesc, apa fluviului curge, și pământul negru, primăvara, trebuie arat...

F. Aderca

Bărbați sunt pretențioși...

Dar cari bărbați ar putea să reziste unei guri surâzătoare, cu dinți albi și frumoși? Si dinții d-vs. le-ar putea fi pe plac, iar Chlorodont-ul vă va ajuta în acest scop. E o plăcere mereu reînnoită să-ți speli dinții cu Chlorodont, așa efect extraordinar de curățire are această pastă, așa de agreabil e gustul său răcoritor. Chiar și copiii întrebuințează bucuroși pastă de dinți Chlorodont. Tuburi a câte Lei 16.— și Lei 26.—

Chlorodont

pasta de dinți efina de primă calitate

A MURIT ANASTASE SIMU

Intemeietorul și ctitorul muzeului, care poartă numele lui, —Anastase Simu — s'a stins din viață.

Anastase Simu s'a născut în anul 1854, la Brăila. După ce și-a luat bacalaureatul Academiei imperiale „Teresianum” din Viena și-a trecut licența în drept la Paris și apoi doctoratul în științele politice și administrative la Bruxelles.

Pe tărâm politic, el a ocupat postul de secretar de legație la Berlin și a fost de mai multe ori deputatul județului său natal. După scurta sa carieră politică, Anastase Simu s'a dedicat cu totul artelor frumoase colecționând de pretutindeni opere de valoare și clădind muzeul din Capitală care împlinește, în primăvara aceasta, 25 de ani de existență.

Încă din 1927, acest muzeu a fost dăruit statului cu tot conținutul lui artistic care constituie azi un patrimoniu rar ca a-vere bănească și artistică.

Consecvent cu părerea lui de totdeauna, pentru promovarea frumosului, Anastase Simu trece în veșnicie, lăsând tot avutul său personal Ministerului Artelor pentru întreținerea muzeului instituind în același timp mai multe legat de ordin cultural și artistic, menite să-i perpetueze numele.

Până în ultimele clipe ale vieții sale, săvârșită în mijlocul familiei și prietenilor, acest iubitor de artă a rămas credincios idealului ce-și făurise.

CARIERA TRAGICĂ A UNUI PILOT

În fotografia noastră vedem pe ofițerul pilot J. Kirton a cărui carieră a fost deosebit de tragică. Pe bordul lui se aflau cele două fiice ale consulului american din Neapole, a căror sinucidere a impresionat atât de mult (și pe care le vedem în fotografia alăturată). Același pilot a pierdut de curând de pe bord, în timpul zborului, un transport de aur în valoare de 20.000 lire sterline. Un destin tragic îl pândește!

Fotografia de pe coperta noastră este de I. Berman.

REALITATEA ILUSTRATA

DIRECTOR: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 32 de pagini mari, cu un supliment gratuit de 24 de pagini. PREȚUL LEI 10. —

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	400 LEI
Pe șase luni	200 ..
Pe trei luni	100 ..

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Telef. 3.84-30
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „A DEVERUL” S. A.

șug, nu de mult, au năvălit în porturile euro-
grânele rusești — și ale noastre s'au vândut slab.
Anul trecut, ni s'a telegrafiat că Italia și Franța
au desțelenit ogoarele din Africa și vor avea de
vândut grâu pentru toată lumea — ele cari
cumpărau!

Astă toamnă Statul a oferit 45.000 de lei pentru
vagonul de grâu pe care-l putea lua din orice alt
colț al lumii cu prețul pe sfert.

Și iată, încă nu s'a desprimăvărat bine — și din
vagoanele de lux vedem pe țărani în pâlcuri pe
câmpul negru, cu plugul scăpărând și boii albi,
aburind a muncă și belșug!... Ministerul de do-
menii publică o statistică după cari în toamna și
primăvara aceasta se vor ara câteva zeci de mii
de hectare mai mult decât anul trecut — cu
toate pericolele, nesiguranțele și desamăgirile.
Ogoare noi, speranțe noi!...

Muncă nouă — durere nouă, din pricini nepre-
văzute, din întâmplări știute sau năstrușnice, și
totuș viață nouă în România pe orice colț de
pământ, pe marginea tuturor apelor, tuturor
luncilor.

Nici o lege economică nici o așa-zisă „conjunc-
tură” nu sperie pe țăranul care iese în câmp, în
acelaș câmp, de mii de ani, cu fiecare primă-
vară, pentru o nouă arătură. E aci o vitalitate
atât de impresionantă, că depășește orice soco-
teală prudentă și preschimbă pe absurdul plugar,

răbdător și atât de neștiutor de „piața eco-
nomică” și „cursul grăului la Amsterdam” în-
tr'un principiu, într'un fragment viu din marele
mister al fecundității.

Se pot revărsa apele, poate bate grindina,
pot fugi cumpărătorii, pot veni zapcii sau
perceptorii, țăranul iese în câmp să are. El știe că
aruncând o sămânță mică, de'ncape în gâtlejul

Dar cine ar fi în stare să stârpească speran-
țele prunarilor?...

* * *

De cinsprezece ani cultura grăului se face în
ara noastră aproape în pagubă. Dacă oa-
menii cari muncesc pământul ar cere o hrană
mai bună pentru munca lor și un adăpost, o
haină sau o petrecere, producția de grâu,
oricât de îmbelșugată, s'ar face la noi fără
nici un câștig. De când Canada, care e cât Eu-
ropa, Argentina și Australia cari sunt de trei
ori și patru ori mai întinse, au început să
frământă pământurile lor grase numai cu ma-
șini agricole, munca omului din România și a
vitelor lui, nu mai poate fi de loc prielnică,
față de prețul de dincolo de hotarele noastre.
Țăranul știe, țăranul simte că fără prețul ri-
dicat pentru porumb și grâu statornicit de Stat,
plugarii ar muri cu toți de foame, alături de
magaziile și pătulele pline — iar orașenii ar
mânca franzelă din grâu de sub Ecuator.

Dar ogoarele sunt optimiste!...

Acum câțiva ani ploile au fost zgârcite sau
prea furioase și grâne nu s'au făcut decât
tât ca să avem pentru o pită, necum să mai
vinдем. Țăranul, în Martie și Octombrie a
ieșit totuș la câmp și a arat. În vara de bel-

OGIOARE noue

de F. ADERCA

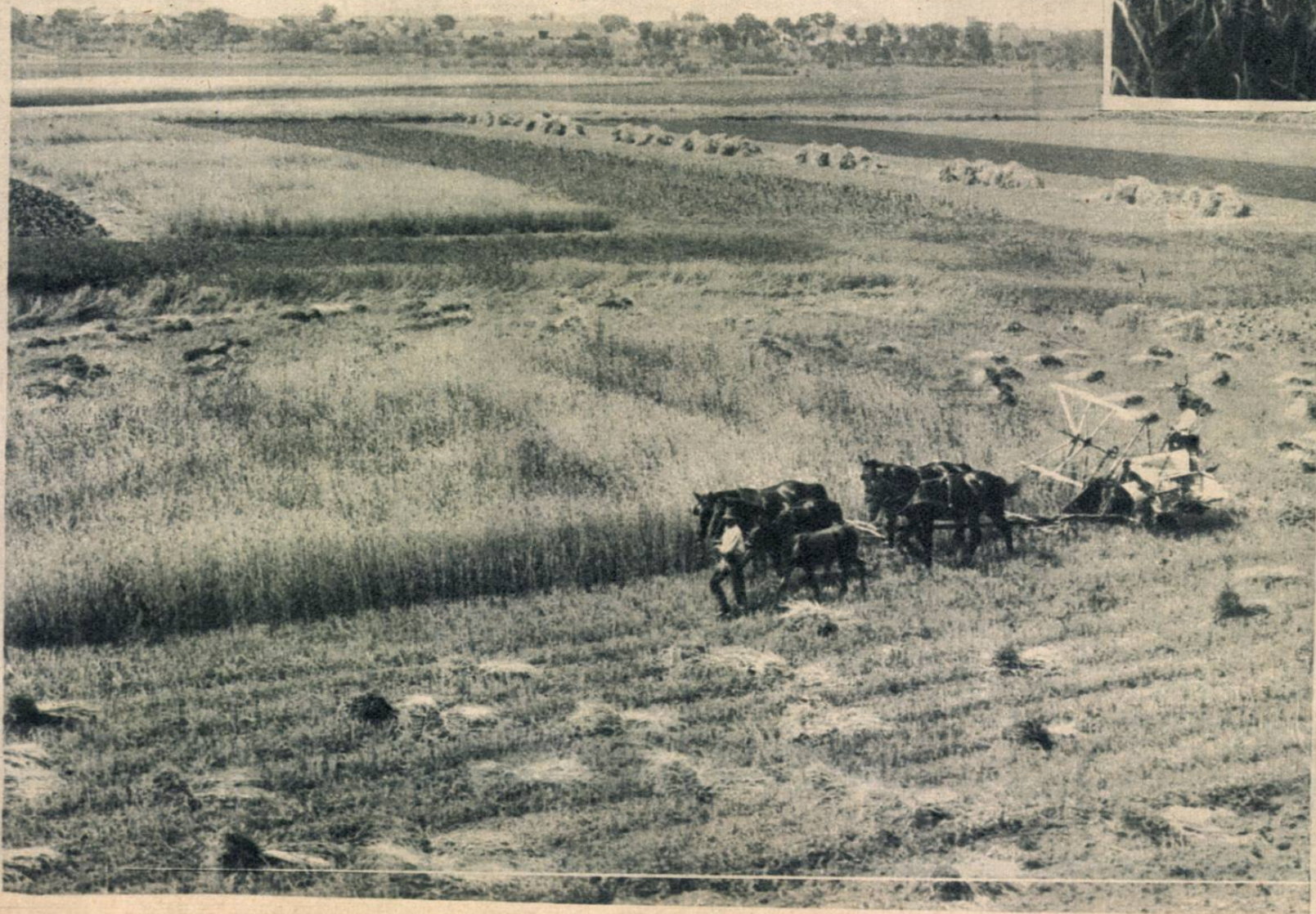
AM văzut într'un județ de munte un țăran vânjos cu femeea și două fete mari, muncind într'o ogradă nesfârșită de pruni, să stropească bine cu var câteva mii de arbuști și să culeagă fiecare pui de omidă ascuns în coajă, în scorbura sau în umbra începutului de frunze, sub noianul de flori albe. Era o muncă fără spor parcă, un fel de cărat al apei cu ciurul, căci livada ascundea nevăzute, poate chiar plutind în văzduh milioane de cuiburi de ouă de paraziți.

Bucuria munteanului și a familiei era însă atât de sigură de parcă nu fiecă floare dar fiecă petală avea să zămislească o prună dulce și bogată ca un ochi de fată mare. Omul fluera, muerea și codanele cântau... Am revenit în toamnă, la culesul prunelor. Recolta a fost slabă și familia n'a dobândit nici pe sfert din prețul muncii de un an.

— N'a vrut Dumnezeu cu noi, nici cu nimeni din sat. Nici o ogradă n'a făcut prune; le-au mâncat omizile, de parcă nu le-am fi zdrobit, s'a tânguit țăranul. În primăvara următoare, sub prunii în floare, am găsit cete întregi de flăcăi și fete, tot satul, ajutând

gospodarului să-și curețe grădina. Uitaseră?... Nu!... Ei nădăjduiau într'o toamnă atât de îmbelșugată încât să acopere paguba pe zece ani înainte și înapoi. Și au avut dreptate: Prunii în timpul verii se îngreuiaseră într'atât de mulțimea fructelor, că sâtenii își lăsau vitele pe câmp și snopii în ploae, ca să dea fuga să pue proptele crengilor cari atingeau pământul și amenințau să fie frânate la cea mai mică adiere.

A fost într'adevăr în toamnă un belșug de rai!... Pentru întâia oară mamele din sat, îndemnate de cei dintâi elevi agronomi, au fiert prunele și au făcut magiun pentru copii, neîndulcit destul dar bine ascuns în putinele de lemn. Cea mai mare parte a recoltei de prune din regiune s'a scurs însă în țuică — așa cum se'ntâmplă de sute de ani pe meleagurile noastre — și din pricina belșugului, țuica s'a vândut pe nimic iar oamenii s'au ales, ca și în anul de stârpiciune, tot cu nimic!.. Peste câteva săptămâni mă voi repezi pe o zi-două în sus, la satul cu pruni: Sunt sigur că voi găsi bărbații și femeile în livezi, plivind crengile tinere și cântând din toată inima. Nici nu bănuiesc că „monopolul” ar putea lua locul omizilor!...

În această pagină vedem câteva sugestive aspecte ale muncii țărești. Pe câmp, la pomii fructiferi, între lanuri de grâu, țăranul lucrează mereu surzător, mereu optimist, în virtutea aceleiași magice credințe în puterile naturii. Acesta cu toate că față de mijloacele civilizate cu cari se lucrează câmpul în străinătate (mașina agricolă de mai jos este edificatoare în această privință) la noi țăranul duce o muncă mult mai grea, — aproape chinuitoare.

UN AN JUBILIAR PENTRU POȘTA

de ALEX. F. MIHAIL

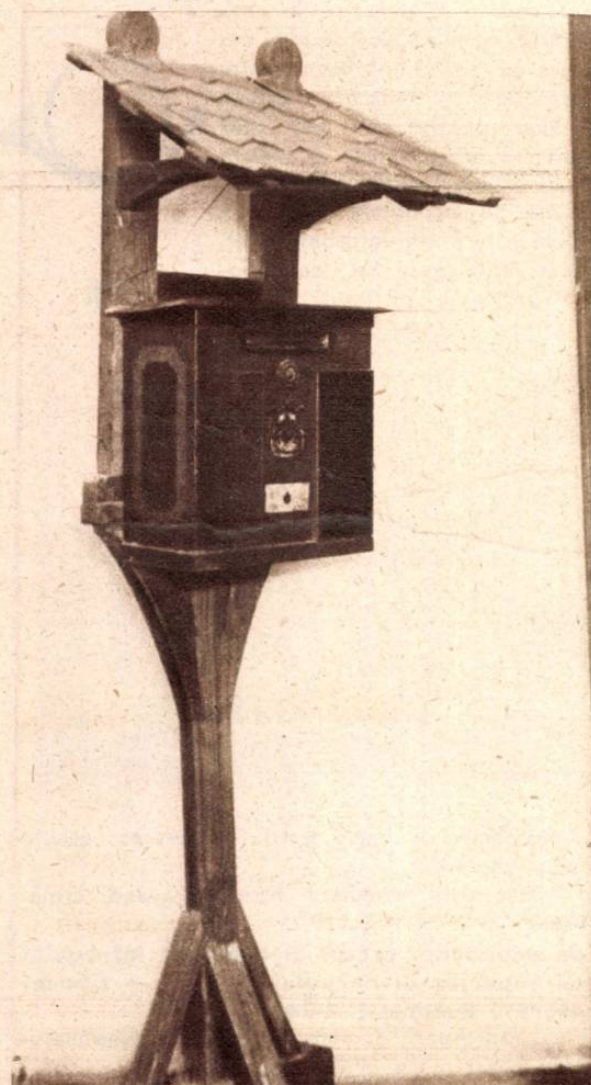
Slujbașii dela P. T. T. au uitat că sunt într'un an jubilar și se agită pentru nevoile lor actuale, întocmind memorii semnate de mii de persoane.

IN ultimul timp, scările redacției noastre au fost urcate de diferiți slujbași dela poștă și telegraf, cari ne aduc volume întregi cu mii de semnături. Petetiștii continuă să fie în plină agitație, întocmesc memorii și contramemorii, se întrunesc în consfătuiri intime, în comisii oficiale și neoficiale. Desigur că presa nu poate rămâne indiferentă față de o asemenea mișcare. Revista noastră fiind o publicație culturală de popularizare, în acelaș timp de actualitate, avea intenția să se ocupe de jubileele, ce s'ar putea sărbători în acest an: **trei decenii dela întemeierea casei de economie, credit și ajutor**; 45 ani de când s'a luat inițiativa clădirii noului local al poștei centrale din Capitală; ju-

mătate de veac (1885), dela înființarea, în București, a primelor posturi telefonice, la ministere, Cameră și Senat, cari puteau comunica, între ele, prin mijlocirea unei centrale, aflată la direcția poștelor; **trei sferturi de veac dela înființarea**

În această pagină:
Sus: vechiul palat al poștelor și telefoanelor (1867-1900).
Primul director general al Poștelor: Mihail Pencovici (1850).
Instalație cu cutie de scrisori.
Uniformă de funcționar poștal de prin 1860.

primelor diligente românești, pe drumul București Focșani, puse apoi în legătură cu diligențele Moldovei; și în fine, un secol și jumătate (1775), de când Alexandru-Vodă Ipsilanti a organizat serviciul poștal ca instituție de stat.

Ar fi fost atâtea de scris!

Mă pregăteam să-mi răscolesc și amintirile mele personale despre surugii. Tatăl meu ținuse, între altele, în arendă, diligențele cari băteau prin 1890, drumurile din Nordul Moldovei. Surugii mânau cu brio telegrarii mai ales atunci, când erau puțin cam „cu chef” și dacă li se dădea toată latitudinea de a întrebuița un anumit vocabular.

De atunci a rămas vorba: „Înjură ca un surugiu”.

La drept vorbind, vizitii dela diligențele tatălui meu se deosebeau mult ca aspect de vechii surugii, cari aduseseră la 1866 pe regele Carol I, pe drumurile pline de hopuri și gropi din Mehedinți la București. Conducătorii diligențelor nu mai pocneau din arapnice și părăsiseră costumul tradițional; deasemeni mânau mai domol decât vechii surugii plini de foc. În schimb suflau cu mândrie din trâmbiță.

Într-o zi, vizitiul nostru Andrei, care străbătea în fiecare zi dealurile pline de păduri, dintre Mihăileni și Dorohoi, mi-a dat o dovadă — eram copil pe atunci, și n'am uitat! — de iscusința sa, care s'ar fi putut compara cu aceea a vechilor surugii. Într'un loc diligența, trasă de patru cai înaintași, era nevoită să se strecoare pe un drum îngust: deoparte era un deal inabordabil, de cealaltă o vale repede și adâncă. Plouase și înghețase.

Toți călătorii își dădeau seamă de primejdia poleiului și voiseră să se dea jos, pentru a străbate cu piciorul culmea primejdioasă.

— „N'aveți nici o teamă! Sunteți cu mine” — răcnii cu autoritate Andrei, care avusese grija să ia o dușcă de rachiou la rateș — „Pe jos puteți să vă rupeți vre-un picior, pe gheață. Toată lumea rămâne în diligență!”.

Tablou istoric reprezentând cei trei impiegați superiori P.T.T. cari au format comitetul executiv pentru naționalizarea corpului P.T.T. 1857—1858.
Cutie poștală cântărind 150 de kilograme.

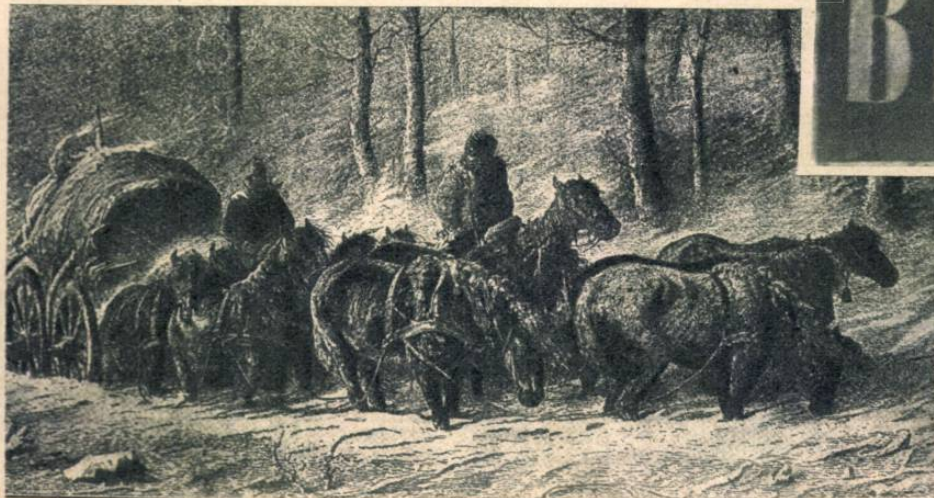
Nu isprăvise bine vorba și am observat că roțile de dindărăt ale caleșcei închise, — în interiorul căreia ședeau șase călători pe două canapele largi, așezate față în față, începuseră să lunece spre vale. În clipele următoare era să ne prăvălim în prăpastie, cu greul vehicul, tărind după noi, val vârtej, și pe cei patru cai... O cucoană, care ședea lângă mine, scoase un țipăt de groază. Deodată, Andrei smuci hăturile și cârmi caii spre adâncul văii, dând un chiot haiducesc. Stăpâniți de mâna voinicească, telegarii o luară în galop, spre fundul prăpastiei, de astădată însă în fruntea caleașcăi.

Toți cei dinăuntru amuțiră de spaimă, văzând moartea cu ochii... Dar nu s'a întâmplat nicio catastrofă. Cu multă îndemânare, vizitiul făcu jos, în vale, un fel de ocol și apoi urcă iarăș povârnișul, pe unde știa el că e mai bine, pentru a ajunge din nou la șosea.

Acolo opri caii și, răsând mulțumit, îi frecă la ochi și-i trase de urechi.

Astfel ne salvase viața, prin curagiul și prezența sa de spirit. Iată și o amintire a unui călător francez, om politic. Acesta povestește că fiind într-o zi, într-o căruță de poștă moldovenească, împreună cu mitropolitul țării, admirau amândoi îndemânarea, verva, animația, filosofia, iuțeala și veselia surugiiilor moldo-valahi, atât de meșteri în a conduce patru, șase și chiar opt cai înaintași. „Asemenea vizitii nu se găsesc nicăieri pe lume!” — spunea diplomatul francez.

Deodată însă, trăsură se înțepeni într-o băltoacă noroioasă, care de altfel nu era o excepție pe drumurile rele de pe acea vreme. Din respect pentru înaltul prelat, pe care aveau onoarea de a-l conduce, surugii nu îndrăzniră să întrebuițeze vocabularul lor obicinuit. Strigau și chiuiau cât puteau îndemnând caii, totuș cu expresii dărecum parlamentare. Dar zadarnic!

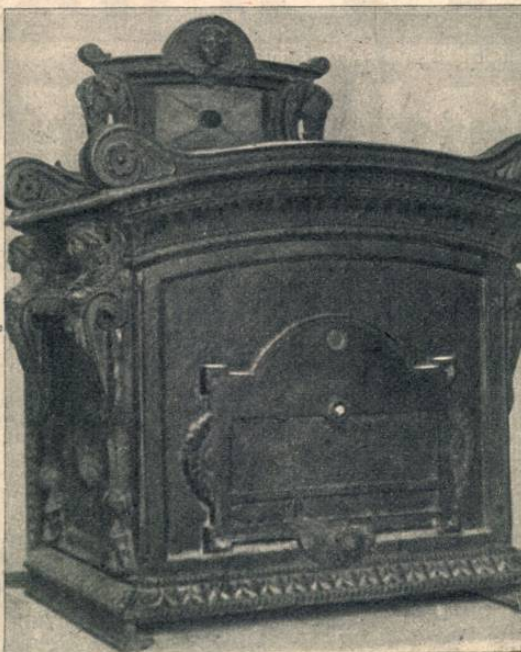

Înaltul prelat urma să stea ore întregi închis în caleașcă, în mijlocul bălții, până ce vor fi sosit alți cai de poștă în ajutor. Atunci un surugiu mai îndrăzneț se apropie de fereastra caleșcei Mitropolitului:

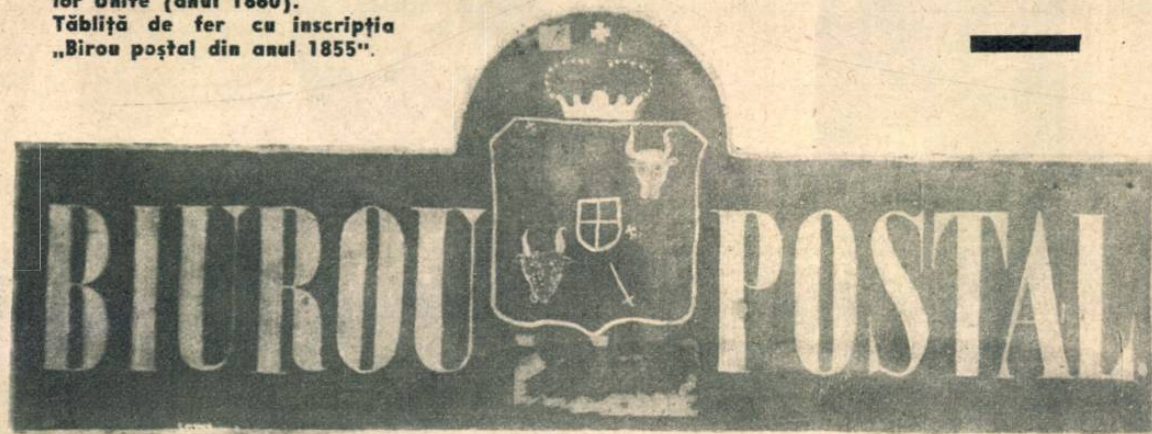
— „Înalt Prea Sfinte — spuse el — roțile au intrat până la butuci în noroiul cleios. Rămânem toată noaptea aci, că gloabele astea proaste nu știu decât de înjurături... Dacă Înalt Prea Sfinția Ta ne dai deslegare să facem după obiceiul nostru și al lor, peste câteva clipe poștalionul va ieși din glod”.

În fața acestei dileme, înaltul prelat, astupându-și urechile, îngădui surugiiilor să-și facă meșteșugul, așa cum îl deprinseseră din moși strămoși.

Când caii de poștă auziră ploaia de înjurături groaznice, adică limbașul cunoscut lor, o urniră numai de cât din loc și — povestește oaspetele francez — astfel furăm salvați din penibila noastră situație”.

Stampilă din timpul Principatelor Unite (anul 1860).
Tăbliță de fer cu inscripția „Birou poștal din anul 1855”.

Poștalion între 1830—1850 după o schiță aflată în muzeul poștal din Berlin.

NU SE MAI SERBEAZA NICI UN JUBILEU

Totuș nu se va serba nici un jubileu. Doar ziaristul, în căutarea unui subiect de reportaj amuzant mai cercetează fotografiile vechilor căpitani de poștă și a altor slujbași în uniformă lor pompoasă, cu tricorn de castor, sabie grea militărească, fireturi și centiron de aur...

Prea puțini sunt aceia, cari se interesează de fotografia vechiului local al poștei din str. Doamnei și voesc să afle că a fost pe locul unde e acum palatul Camerei de Comerț. Pe prea puțini îi privește dacă vechile cutii poștale cântăreau 200 sau 150 kilograme și la ce ore pleca poșta „K. K. austriecească” din București (Kaiser Königliche, deoarece împăratul Austriei era în același timp rege al Ungariei).

Pe vremea aceea, poșta din Moldova și din Muntenia era în mâinile austrieșilor și rușilor.

Miile de slujbași în vremurile grele de azi, agită problemele dictate de nevoile lor actuale. Astfel că suntem antrenați și noi pe această pantă.

— Nu ne mai arde de niciun jubileu! — spun slujbașii necăjiți.

„Casa de economie, credit și ajutor a corpului P. T. T. — întemeiată acum treizeci de ani — aproape că a ajuns nefolositoare și chiar dăunătoare. Azi nu ne mai ajută nici într'un fel. Ba ne este chiar o povară!” — spun unii.

— Apoi voesc să ne încadreze ca funcționari, — spun alții — când noi suntem, ca și cei dela CFR, tehnicieni, supuși legii noastre speciale de organizare”.

PLANGERI IMPOTRIVA CASEI DE CREDIT

Mii și mii de petetiști protestează în mod special împotriva casei de economie, credit și ajutor a corpului P. T. T. neaprobând felul de mănuire a fondurilor, în special „împrumuturile acordate unor primării, precum și cele 12 milioane cheltuite pentru localul de teatru închiriat unor concesionari, cari nu achitau chiria...”

— Slujbașul de la P.T.T. a ajuns azi, aproape să nu aibă ce mânca. Acela, căruia i se încredințează corespondența de valoare, secrete de stat sau de familie, gropuri de bani, etc. trebuie să ceară zilnic câte un bon dela casierie, cu care să se prezinte la cantină.

„S'a făcut obiceiul de a se da asemenea bonuri, căci altfel ar trebui să înceteze serviciul de poștă și telegraf... Când se adună de pildă de plată o mie de lei la cantină, petetistul nu-și mai poate plăti datoria...”

„Dacă cere o mie de lei la casa de credit, nu i se acordă... În caz că vrea să se îndatoreze pentru un ceasornic, o brățară, un inel, sau chiar pentru trei sau cinci ceasornice, atunci asta e foarte ușor. El obține imediat o aprobare la „Casa de economie și credit”.

— Cum asta? am întrebat mirat.

— Sunt niște așa ziși „concesionari”, cari roesc în jurul „Casei”

noastre întemeiate cu banii noștri. Ei înlesnesc aceste împrumuturi ciudate.”

Mi s'au arătat niște formulare tipărite, având următorul antet:

Casa de economie, credit și ajutor a întregului personal superior al corpului P. T. T. — Concesia „cutare”, București, strada...

Desigur nu interesează numele și adresa concesionarului; pentru acest motiv n'o dăm.

— Cel ce a fost refuzat cu o mie de lei, dacă i-a cerut, să achite o datorie la cantină, poate cumpăra acum câteva cearuri în valoare de 5000 sau 6000 de lei, pe cari să le vândă apoi cu 1500 lei. Iși va plăti datoria de la cantină și-i va mai rămâne 500 lei... O afacere splendidă, din care pricină sunt azi unii slujbași cari, cu lefuri de 2900 lei pe lună, datoresc câte 30—40 mii lei la casa de credit".

PETETIȘTI CER LICHIDAREA DATORIILOR

În special slujbașii mici se agită cerând lichidarea datoriilor în sensul ca ele să fie scăzute din garanția funcționarilor, depusă la casa de credit. Urmează apoi ca această garanție să fie refăcută după prevederile legale.

— În orice caz trebuie să înceteze — spun interlocutorii noștri — acest soi de împrumuturi, cari se face prin „concesionari”, cari n'au ce căuta aci, în „casa noastră”.

REȚINERİ ABUZIVE

Slujbașii, cari au semnat memoriile, susțin că art. 64, din legea de organizare din 1927, prevede că funcționarul va avea o garanție, dar cuantumul acestei garanții urma să fie stabilit de un regulament, ceea ce nu s'a făcut. Iar reținerile actuale sunt abuzive.

Datoriile funcționarilor au fost contractate atunci când salariul era mare și ratele se puteau plăti ușor. Azi am ajuns la un punct mort, nefiind altă soluție decât să se lichideze aceste datorii prin atacarea garanțiilor depuse la casa de credit.

Interlocutorii noștri mai susțin că de trei ani nu s'a mai prezentat nici un bilanț anual al casei de economie, credit și ajutor al corpului P. T. T., astfel cum prevăd statutele și că gestiunea nu este controlată de nimeni, nici într'un fel.

EXPLICAȚIILE DIRECȚIEI

Făcându-ne datoria, de a înregistra cât mai pe larg doleanțele celor ce ni s'au adresat nouă, am apreciat că nu trebuie să uităm adagiul latinesc: **audi alteram partem**. Pentru a judeca cu imparțialitate, trebuie auzite ambele părți.

Iată explicațiile, pe cari ni le-a dat d. Gh. Neacșu, subdirector al casei de economie credit și ajutor:

Casa trăește din depunerile permanente de 2 % asupra salariilor. Se fac rețineri obligatorii, cari apoi se înapoiază cu dobândă la ieșirea la pensie. Este prin urmare un fel de economie forțată spre binele slujbașilor de la P. T. T.

Funcționarii mai depun, spre păstrare, garanția lor, care — proporțional gradului — este de 4000—30.000 lei.

Casa, întemeiată în 1905, a strâns, până acum, garanții în valoare de 211 milioane lei pe cari le-a investit în împrumuturi, pentru construcții făcute de petetiști, circa 1500 clădiri. Cei ce au împrumutat, plătesc rate din capital și procente.

Acum au cam stagnat operațiile deoarece s'a suspendat și reținerea garanțiilor din 1933. S'a ținut seama de reducerea lefurilor din 1931, 1932 și 1933. Însă „casa” își va relua operațiile. Cu privire la cuantumul garanției, ce urmează să se reție petetiștilor, este o decizie a comitetului de direcție din August

1928 — ne spune d. Neacșu — decizie care a căpătat putere de lege prin prevederile, ulterioare ale legii contabilității din 1929.

În orice caz este de neconceput — afirmă d. Neacșu — ca funcționarii publici, mănuitori de bani, să nu aibă o garanție depusă. Conform legii contabilității se cere ca garanția să fie de 24 ori cât salariul lunar; petetiștii n'au garanții, nici cât de 3 ori salariul lunar.

Deci nu numai că reținerile, ce se fac, sunt legale, dar se reține încă prea puțin, — spun conducători casei de economie — avându-se în vedere timpurile grele, se procedează cu blândețe.

În anul 1930, un ofician superior avea un salariu de 15 mii lei lunar. Conform statutelor, putea să solicite un împrumut până la de trei ori lea lui, adică 45.000 lei. Azi salariul lui e numai de 9000 lei și el e încărcat cu o datorie veche mai mare de 45.000, plus dobânzile, cari curg mereu!

De aci vine o situație anormală, un desechilibru, care crează încurcături, atât funcționarului, cât și Casei de Credit.

Slujbașul, din 1935, a fost găsit în situația aceasta nelegală, creată mai dinainte.

Pentru a se găsi o soluție împăciuitoare, s'a făcut ceea ce omeneste e posibil.

„Concesiile” nu au alt scop de cât de a procura obiecte de gospodărie, îmbrăcăminte, ceasornice, etc. cu un preț de 10% mai eficient ca pe piață. În orice caz, nimeni nu este obligat să cumpere de la concesionari — spune d. Neacșu. Noi nu avansăm banii, ci garantăm numai plata. Concesionarul vinde în rate și primește banii lui lunar, pe măsură ce funcționarul își capătă și el lea.

„Casa de economie” a organizat o cantină unde se poate mânca cu 2 lei o ciorbă și cu 5 lei un fel de mâncare. Și nu e o cantină ca pentru șomeri, ci un adevărat restaurant, unde vin la masă și funcționarii superiori.

„O baie se poate lua cu 5 lei... când un metru cub de apă costă 8 lei! Dușurile se fac gratis!

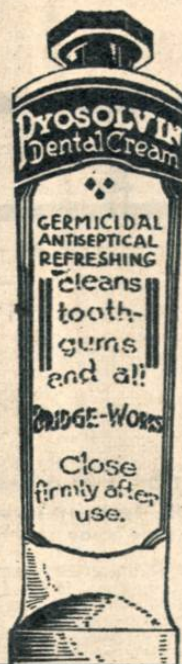
„Nici o instituție n'a făcut pentru funcționari ceea ce a făcut „Casa P. T. T.” — spune d. Neacșu. — „Se pierde în fiecare an. Dar intenția noastră nu este să câștigăm, ci să venim în ajutor.

„Cei ce fac azi propagandă împotriva Casei de economie, credit și ajutor a corpului P. T. T., comit o mare greșală, deoarece este vorba de una dintre cele mai folositoare instituții, întemeiate cu mari sacrificii.

„S'a convenit pentru ușurarea slujbașilor, ca oricare ar fi datoriile lor, să primească, fiecare, cel puțin $\frac{2}{3}$ din salariu. E adevărat că, din motive de economie, nu s'au mai publicat volume, cu dări de seamă anuale, din 1932. În schimb, în revistele de specialitate, „Revista P. T. T.” și „Poșta informativă”, se pot citi dări de seamă lunare” — și-a încheiat d. Neacșu explicațiile sale.

Și așa s'a făcut „că în loc să scriem un reportaj instructiv și amuzant despre Jubileul dela P. T. T., a trebuit să înregistrăm plângerile simpatizilor slujbași pentru cari ar trebui să se găsească o soluție, aplicabilă în practică, care să-i mulțumească pe toți.

ALEX. F. MIHAIL

DINTI ALBI STRĂLUCITORI
prin
PYOSOLVIN
PASTA DE DINTI BIOLOGICĂ

**5.000.000
DE FEMEI
NU POT GREȘI
dacă aleg
această pudră de obraz**

Un ten de o frumusețe fermecătoare. Un lustru mat, moale al pielii, care ține toată ziua. O drăgălașie naturală care nu se alterează de vânt, de ploaie sau de transpirație la dansat. Acest efect îl garantează Pudra Tokalon, celebra Pudră de Paris.

Secretul procedurii brevetat după care se face Pudra Tokalon. Spumă de cremă, un minunat ingredient nou, se amestecă cu pudra cea mai fină, trecută de trei ori prin sită de mătase. De aceea Pudra Tokalon nu poate usca umezile naturale din piele, care nu devine aspră și uscată cum fac pudrele ordinare.

Secretul îl cunosc de fapt milioane de consumatoare regulate din toate părțile lumii. Numai o producție așa de enormă dă fabricantului posibilitatea de a produce o pudră de calitate neîntrecută cu prețuri atât de moderate. Dacă nu sunteți încântată de rezultate, vi se restituie banii pe deplin.

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. Noi prețuri reduse la Lei 45.—.

Institut medical cosmetic

Str. Brezoianu 9, București III
Telefon 3-5922. Consult. 11-1, 5-8
sub conducerea unui medic dermatolog și unei doctorițe din Berlin.

Sfaturi și îngrijiri date de către specialiști în toate tărimurile cosmetice.

Înlăturarea radicală a perilor de prisos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului etc.

O FEMEIE GRASĂ SPUNE ALTEI FEMEIE cum a pierdut 12 Kgr. și 700 gr. de grăsime în 14 săptămâni

Între femeile grase există o simpatie foarte strânsă. Toate sunt atacate de către un inamic comun, un inamic care le răpește puterea lor de atracție, le împovărează activitatea și adeseori le amenință chiar sănătatea. Iată aici o scrisoare în care o femeie grasă povestește altele tot grase, cum a scăpat ea de grăsimea de prisos, printr'un mod cu totul nou și eficient: —

„Am luat Sels Kruschen contra reumatismului și acum am scăpat definitiv de toate durerile mele de natură reumatică. Acum câteva luni o prietenă a mea a încercat același medicament folositor pentru a-și reduce greutatea corpului. Prin această încercare ea și-a micșorat greutatea cu 12 Kgr. și 700 gr. în timp de 3 luni și jumătate, luând o linguriță de Sels Kruschen, în apă caldă, în fiecare dimineață. După ce a luat patru sticle, a redus doza zilnică la jumătate. Eu întrebunțez acum aceeași metodă deoarece sunt prea grasă. Am luat până acum numai două sticle în dozele prescrise mai sus și am pierdut 4 Kgr. și 536 gr. din greutatea nefolositoare. Întrebunțez Sels Kruschen mai departe cu mare atenție și mulțumire.” — (D-ra) J. H. M.

Dacă cineva ia zilnic Sels Kruschen, toate particulele de materii nefolositoare, acizii periculoși precum și materiile grase sunt eliminate din organism. Stomacul, ficatul, rinichii și intestinele încep a funcționa normal, iar sângele pur și proaspăt care conține sarea vitală Kruschen este dus în toate părțile corpului. Urmează atunci „senzația Kruschen” de sănătate viguroasă, activitate, care se reflectează în ochii plini de strălucire, pe tenul curat, în vivacitatea generală și în aparența plăcută.

Sels Kruschen se vând în mai mult de 120 de țări și se pot obține acum și în România, la toate farmaciile și drogheriile, la prețul de 95.— lei flaconul.

RESPIRÂND CU O PASTILĂ VALDA ÎN GURĂ VA VEȚI PRESERVA

CONTRA FRIGULUI
UMIDITĂȚII, MICROBILOR
EMANAȚIUNILE ANTISEPTICE ALE ACESTUI MINUNAT
PRODUS VOR ÎMPREUNA PÂNĂ ȘI LOCURILE CELE MAI
INACCESIBILE ALE GĂTULUI, BRONHSELOR, PLAMÂNILOR
ȘI LE VOR FACE REFRACTARE CONTRA ORICAREI
INFLAMAȚIUNI, CONGESTIUNI, ȘI CONTAGIUNI.

COPIL, ADULT, BARBAT

PROCURATI-VĂ IMEDIAT ȘI AVEȚI LA ÎNDEMNĂ

FAC-SIMIL REDUS
AL CUTIEI
DE VÂNZARE LA
TOATE FARMACIILE

Curiozități din străinătate

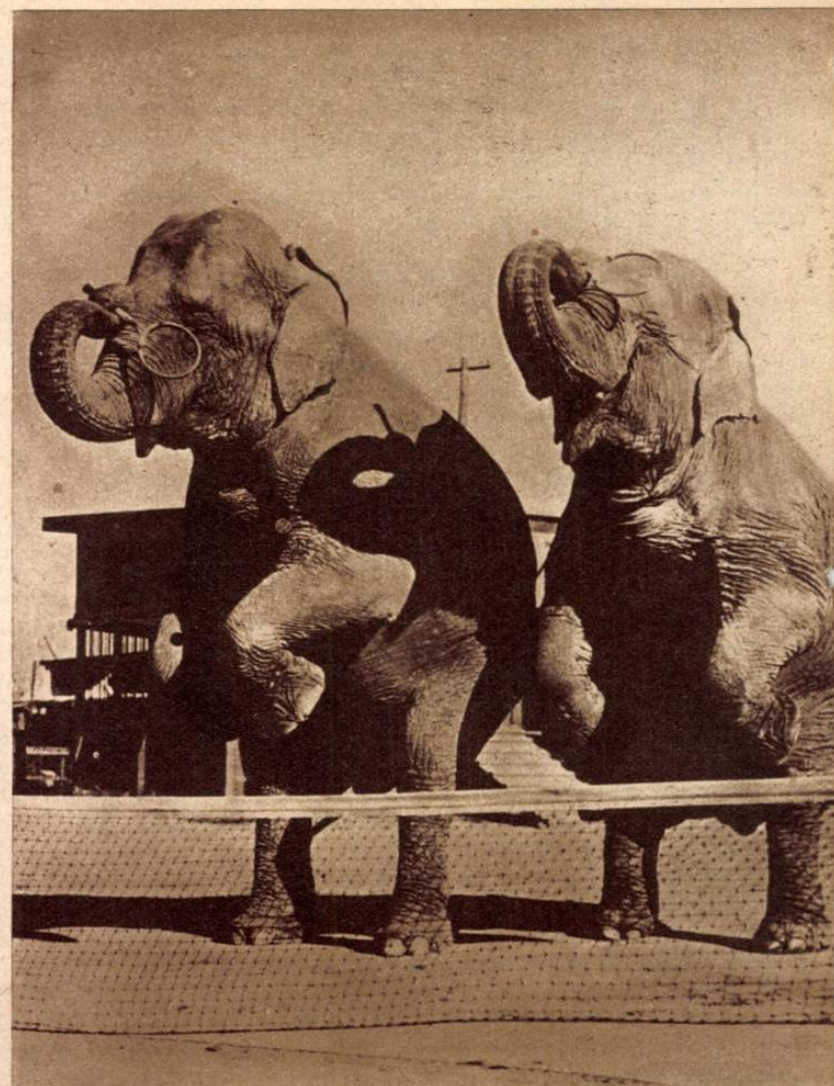
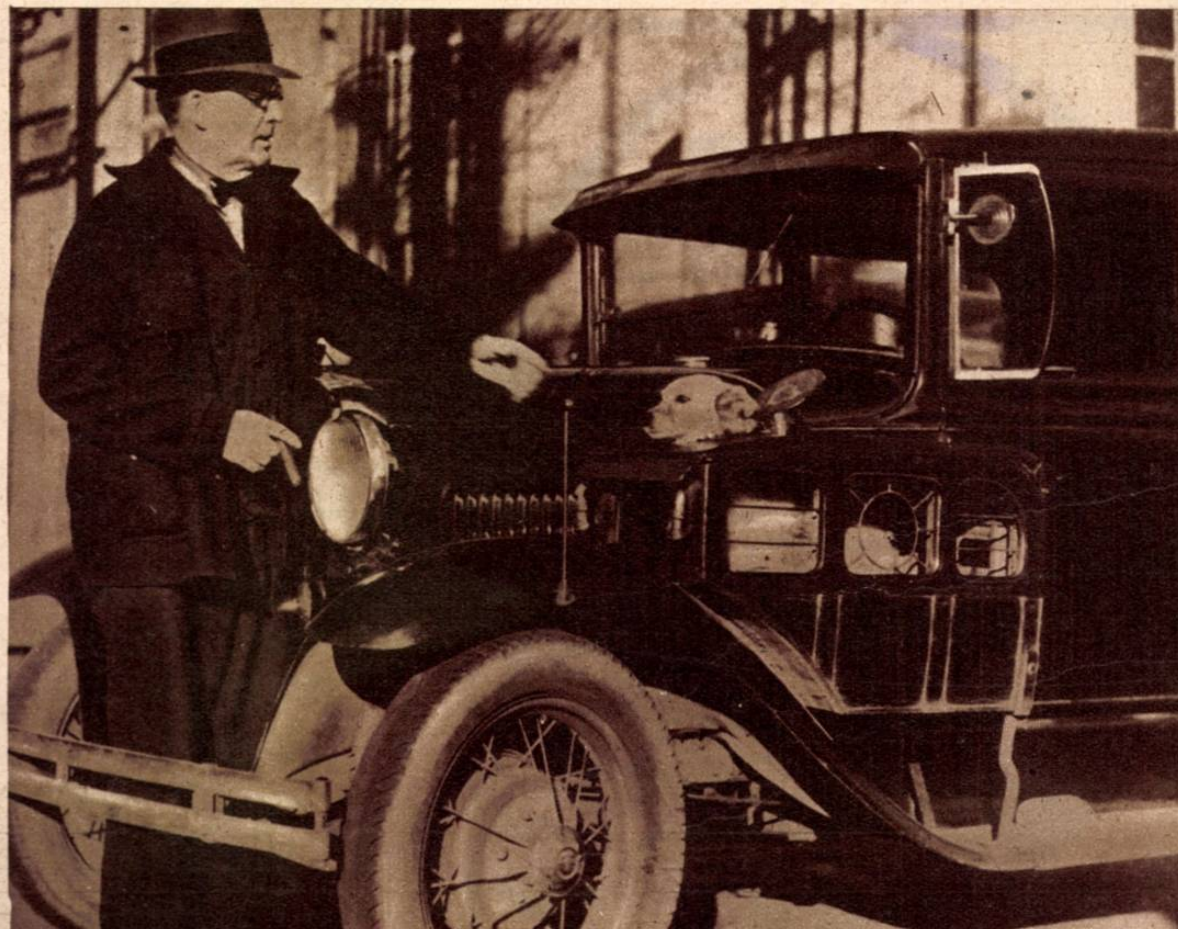
COPILII DE ȘCOALA JAPONEZI SE INCHINA ÎN FAȚA MONUMENTULUI EROILOR

Tinerii elevi din Tokio se înclină, în drum spre școală, în fața monumentului ridicat în memoria celor trei eroi japonezi care și-au sacrificat viața în cursul războiului cu China, aruncând în aer o poziție inamică.

LOC SPECIAL PENTRU CAINI

Automobilistii, cari sunt și proprietari de câini, vor putea de aci înainte să ia cu regularitate cu ei și animalul iubit. O recentă invenție automobilistică a făcut să se construiască locuri speciale pentru câini atașate la cele mai luxoase limuzine.

ELEFANTII JOACA TENNIS

Un dublu „destul” de uriaș de tennis a fost alcătuit de cei doi elefanți din fotografia noastră. Un cuplu cu adevărat periculos.

SI-A PERDUT BRATELE PENTRU STIINTA

Fotografia noastră înfățișează impresionanta ceremonie a decorării profesorului Vaillant care și-a pierdut ambele brațe din cauza experiențelor cu radium.

SARBATORIREA LUI TANASE

Tănase, candidat la însurătoare
„Eu nu fac impresie la „prima vista”

de IOAN MASOFF

MULTE întâmplări din viața marelui nostru Tănase s'au desgropat cu ocazia sărbătoririi sale. Nimeni n'a povestit însă o întâmplare de un pitoresc care are ceva din gluma lui Ion Creangă și anume cea când Tănase fiind învățător la Hârșoveni, tatăl său și cu nașul, țineau neapărat să-l însoare.

Tănase n'a uitat această aventură și mi-a povestit-o acum câțva timp:

„Într-o zi, tata zor-nevoie ca să mă însoare, că știe el o fată de răzeși, în Chietrești, chiar în județul Vaslui. Tata ținea să iau zestre, cum se dădea pe vremea aceea, un car cu boi și un cufăr cu tot felul de fleacuri. Și într-o zi, m'am pomenit cu nașul meu ca să merg cu el la vedere. Pe drum, nașul a început să-mi laude fata, că e fată citită și că nu iese la horă ci se duce la bal, mă rog fată de chiburi. Eu, pentru că știam că nu fac impresie la prima vedere, i-am spus nașului să nu se bage el, ci să mă lase pe mine să fac prezentările. Am mers cât am mers și ne-am pomenit în sat. Era de sărbătorile Paștelui și tot satul afară. Eu nu conteneam să-i spui nașului ca nu cumva să mă prezinte deodreptul. Ci mai întâi să-mi arate fata; că n'oi fi eu un Adonis, dar dacă o fi urită, o dau dracului. Examinează nașul toate mutrele și deodată îmi spuse:

— Uite mă, aia e, care stă pe scaun! Ei, fata, nici așa, nici așa! Nici n'o dădea frumusețea afară din casă, nici muma pădurii nu era!

I-am spus nașului: dumneata du-te înainte și lasă-mă pe mine singur. A intrat nașul în casă și am mai stat ce am mai stat, pe uliță. După câțva timp, am intrat în curte și am spus unui argat, care robotea pe acolo:

— Omule, dacă ești bun, dă-mi o cană cu apă! Sânt drumeț, viu cale lungă și aici ciuturile's cam murdare. În timp ce vorbeam cu argatul, a ieșit fata'n prispă. Când m'a văzut îmbrăcat nemțește, s'a cam impresionat. Și am intrat în vorbă cu ea:

— Domnișoară, i-am spus eu, sânt un drumeț și vă rog să-mi dați un pahar cu apă. Văzui o casă mai distinsă. Și v'am văzut adineauri gingașe prin curte și d'aia am îndrăznit.

Când a văzut că o iau cu niște complimente, fata mi-a adus apă și dulceață.

— Vezi, domnișoară, cum am ghicit eu, ce casă am nimerit? Avea dreptate nașul meu, de-mi spunea că-i o fată cu nasu'n sus. Am știut eu unde pun piciorul!

D. Gh. Tătarasca și d. I. Inaculeț, în loajă la sărbătorirea lui Tănase.

D. Al. Donescu, primar al Capitalei, roștindu-și discursul la sărbătorirea celor 30 de ani de teatru al d-ului C. Tănase.

Fata a început să-mi vorbească pe radical. Mi-a spus că-i românoasă și că citește niște romane-foileton.

— Dar de unde sântești? — m'a întrebat ea într-o doară.

— Apăi, eu nu sunt de aicea. Sânt tocmai dela București.

Când a auzit fata de București, s'a fâstăcit de tot:

— A, păi dumneata, ești un om plimbat! — mi-a spus ea.

Ce să zic, mă Mitică, eu știam de București, cât citeșem și eu prin cărți. Așa, că-i mai pe la Dunăre, că-i în județul Ilfov, mai nimic. Inghiteam încet dulceața, numai așa ca să stau mai mult.

— De ce nu poțtești d-ta în casă? Oi fi ostenit, — mi-a spus fata 'ntro doară.

— Nu vreau să deranjez, i-am răspuns eu.

Fata s'a dus să-mi mai aducă un pahar cu apă. Din casă o auzeam pe fată spunând mami-si, care probabil o întreba de ce stă afară:

— E afară un domn care spune că-i dela București. Când am văzut-o și pe mamă-sa în prispă, am luat-o cu:

— Sărut mâna, cucoană!

— Da'ce poțtești dumneata?

— Să mă ierți cucoană, treceam p'aci... simțeam nevoia să beau un pahar cu apă. Fata dumitale a fost atât de gentilă...

— Da de ce nu poțtiți înăuntru?

— Nu vreau să vă deranjez.

— Dar nu ne deranjezi deloc!! Mai avem musafiri dela Vaslui.

În timp ce parlamentam, și-a făcut apariția și tat'său:

— Dumnealui vine dela București, i-a spus fii-sa.

— Poțtim înăuntru, — mi-a spus și bărbatul.

Știi, nu m'am lăsat rugat a treia oară și am intrat.

Am intrat și am dat peste nașul meu.

— Ce faci Costică?

— Ce faci aici, nașule?

Toți au rămas tablou.

— Dar de unde vă cunoașteți?

— Păi dumnealui e profesor la Hârșoveni!

Când au auzit de profesor, toți s'au făcut praf.

Fata, ce să-ți mai spun, se fâstăcise complet.

Ne-am așezat la masă, și am început eu să le dau cu glumele mele:

— Am auzit noi de un profesor tânăr, la Hârșoveni!

— Tânăr, tânăr, dar nu și urit! — le-am spus eu.

— Cum poțteți să spuneți așa ceva? — mi-a spus fata, roșie până'n vârful urechilor.

— Păi dacă așa e!

Au început toți să râdă și după un păhăruț, nașul meu a spus cum stă chestia. Toți s'au pus pe râs. Și eu le-am povestit tot așa cum îți povestesc și dumitale acum.

Le-am spus că dacă mă prezenta nașul meu, trebuia să stau băț ca un lemn, și atunci fata ar fi spus:

— „Auleu, pe ăsta l-a adus!”

Ce să-ți mai spun, fata era moartă după mine!

Am stat până seara tot glumind, dar eu nici gând să mă'nsoar.

A venit fata în excursie la Hârșoveni. Imi tot vorbea cu apro-po-uri, dar eu nimic! Nu voiam să mă'nsoar.

Și uite așa, „la prima vista” eu nu fac niciodată impresie.

DOAMNELOR! Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale, precum și ondu-lajuri permanente, execută ireproșabil Cocteurul François. Strada Edgard Quinet, 7

Sunt oare vindecabile bolile de plămâni?

Această întrebare, nespus de grea, și-o pun toți cari suferă de: astmă, catar de plămâni, tuberculoza laringelui, tuse învechite, flegmă, răgușeală îndelungată, gripă și cari n'au găsit tămăduire până în ziua de astăzi. Toți bolnavii de acest soi primesc dela noi **CU TOTUL GRATUIT, O CARTE CU ILUSTRĂȚII**, scrisă de Dl. Dr. med. Guttmann, fost medic-primar al Sanatorului Finser, și intitulată: „Se poate vindeca boala de plămâni (oftica)?”. Ca să dăm puțină flegăruță bolnav de a lua informații despre felul bolii sale, ne-am hotărât să trimitem oricui această carte, gratuit și francat, spre binele omenirii bolnave. Scrieți c carte postală (francată cu 6 Lei), cu adresa dumneavoastră exactă, firmei: **PUHLMANN & Co., Berlin 836 Müggelstrasse 25-25 a.**

Fotografiile alăturate reprezintă două scene din opereta „Liliacul” de Johann Strauss care se joacă cu mare succes la Opera Română. D. G. Opreșanu și d-na Rozi, dela Opera din Cluj și corul. Jos dreapta în această pagină, d-nii Dinu Bădescu și G. Niculescu-Bassu într-o scenă din „Liliacul”.

SAPTAMANA TEATRALA

„MISS BA” — „LILIACUL” — UN BUST

SPIRITUL anglo-saxon — de care s'a făcut atâtea caz — a sosit la noi, cel puțin în domeniul teatral, cu oarecare întârziere, — adus de recenta premieră a Teatrului Comedia: „Miss Ba”. Am impresia însă că ne-a găsit oarecum nepregătiți și mă întreb dacă această piesă, evident interesantă, poate fi gustată de publicul nostru, care are o idee foarte vagă despre „puritanismul”, ca să nu spun ipocrizia britanică, încadrată în acest spirit anglo-saxon. Așa dar, încă un element în împărțirea genurilor dramatice: latitudinea geografică.

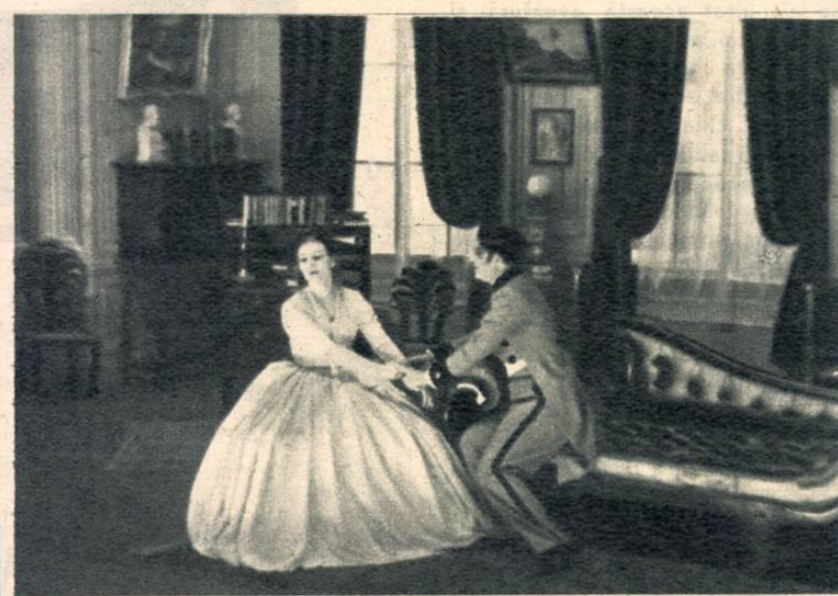
Va fi atras publicul de „Miss Ba?” dela teatrul din Pesej, după ce a văzut, nu de mult, reușita înscenare cinematografică a acestei lucrări? Să nu pătească așa ca „Grand Hotel”, „Insule”, „David Golder” și „Dineu la ora opt” — al căror succes scenic a fost „mâncat” de cinematograful.

Interesante, în orice caz, interpretările d-nei Aura Buzescu și a d-lui George Vraca.

„Liliacul”, operă comică a lui Johann Strauss, reluată la Operă, ne-a eminit glorioasă epocă a lui Leonard. Melodioasa operă comică și-a menținut întreaga frăgezime, și celebrul vals din actul al doilea rămâne o capodoperă.

D. Niculescu Basu, care a trecut prin operetă, a știut să imprime „Liliacului” acel ritm care-i aduce succesul.

Sculptorul Oscar Spaethe a lucrat bustul mult regretatului Alexandru Mavrodin, bust care va fi instalat în noul foaier de repetiții, clădit prin râvna înaltă a fostului director al Teatrelor.

Bustul regretatului Al. Mavrodin (opera sculptorului O. Spaethe) care va fi așezat în foyerul de repetiții al teatrului Național.

Un frumos succes obține la teatrul Comedia piesa „Miss Ba”. În fotografiile noastre vedem pe d-na Aura Buzescu și d. George Vraca într-o scenă patetică și apoi, pe d-na Aura Buzescu și d. George Vraca separat.

Monsieur de la Palisse

CALENDAR

GHEORGHE PANU

de AL. IORDAN

6

1475 născ. pictorul italian Michelangelo Buonarroti în Caprese († 1564) (alăturat chipul).
1787 născ. fizicianul Iosif V. Fraunhofer în Straubing († 1826).
1827 † fizicianul italian Volte (născ. 1745).

7

1471. Ștefan cel Mare a învins pe domnitorul Munteniei, Radu cel Frumos, la Soci (alăturat chipul).
1714. S'a încheiat tratatul dela Rastadt, prin care s'a pus capăt războiului pentru succesiune, din Spania.
1932. A murit marele om politic francez, Aristide Briand.
1274. A murit scolasticul italian Thomas de Aquino (sfântit la 1323). Născut la 1225.

8

1508. A murit Radu Vodă domnul Munteniei pe al cărei tron s'a suit la 1494. (Alăturat chipul).
1821. A fost proclamată revoluția lui Tudor Vladimirescu.
1850. A fost întemeiată cea dintâi școală de ingineri și arhitecți în Moldova.
1917. A fost dizolvat parlamentul rusesc, de către revoluționari.
1917. A murit la Berlin, Ferdinand, conte de Zeppelin.

9

1848. S'a născut vigurosul publicist Gheorghe Panu. A murit la 1910. (Alăturat chipul).
1749. S'a născut oratorul francez Gabriel Mirabeau.
1833. S'a născut poetul Nicolae Nicolescu.
1837. A murit poetul Al. Hrișovighi.
1859. S'a născut mareșalul Alexandru Averescu.
1920. A murit Locien Poincaré, marele om politic francez.

10

1901. A murit academicianul Vasile Maniu. A luat parte la mișcarea dela 1848 atât în Muntenia cât și în Transilvania. (Alăturat chipul).
1510. A fost asasinat Mihnea cel Rău, de către Vornicul Donciu și Vistierul Albescu.
1831. S'a întrunit „Obșteasca Adunare” alcătuită din 51 membri, într-o sală din dealul Mitropoliei.

11

1828. S'a născut celebrul scriitor rus Tolstoi. A murit la 1910. (Alăturat chipul).
1544. S'a născut poetul italian Torquato Tasso în Sorrent († 1595).
1917. A fost cucerit Bagdadul, de către trupele engleze.
1811. S'a născut Le Verrier, descoperitorul planetei Neptun.
1514. A murit arhitectul italian Bramante la Roma. Născut la 1444.

12

1846. S'a născut romancierul polon Henryk Sienkiewicz. A trăit mai mult în străinătate. A murit în Elveția.
1781. Astronomul William Herschel, a descoperit planete Uranus.
1809. Trupele rusești au fost învinse de către Turci, în fața cetății Giurgiu.
1892. A murit poetul Iuliu Slăvescu.
1911. Contele Tisza a declarat război „agitatorilor Valahi” în Camera Maghiară.

Printre membrii societății „Junimea” din Iași, acea grupare literar-științifică, din sânul căreia au ieșit atâtea nume ce-au acoperit de strălucire frontispiciul culturii românești, se numără și Gheorghe Panu „amarul critic” așa cum îl caracterizează dreptul-măsurător al cuvintelor Titu Maiorescu.

Desigur, stropul de amărăciune pe care Gheorghe Panu îl revărsa în scrierile sale, nu era decât rezultatul adâncii lui mâhniri, de câte ori vedea cum în locul unei loialități, pe care el nu și-o putea înfrâna, alții apăreau în zalele adăpostitoare ale minciunii, călăuziți doar de interesul lor propriu, departe de a înțelege avântul și statornicia cu care își apăra el convingerile.

Născut în orașul Galați, în ziua de 9 Martie a anului 1848, Gh. Panu și-a însușit o cultură vastă, pe care a încercat s'o pună numai în slujba cuvântului scris.

Și într'adevăr, Panu a fost un mare gazetar, îndrăgostit de arta scrisului, prin care își putea el revărsa toată vâltoarea sufletului său cald și entuziasmat, dar în același timp fără cruțare pentru oricine s'ar fi abătut, sau i s'ar fi părut lui că se abate, dela drumul drept al vieții.

Articolele sale ca și schițele-i de tot felul, sunt modele de polemică ușoară, fină dar pătrunzătoare prin forma scânteietoare și incisivă, în care-și îmbrăca ideile. Pentru aceasta a fost mult ajutat de claritatea cu care știa să-și expună convingerile, în cuvinte calde, pline de simțire, cuceritoare prin cursivitatea lor și sinceritatea în care-i înfățișau gândurile.

Deși deputat al colegiului al III-lea, din Iași, când s'a făcut la 1884 revizuirea articolului 24 din Constituție, relativ la libertatea presei, Gheorghe Panu s'a retras din Cameră și a înființat ziarul „Lupta”, care a început să apară la Iași, în ziua de 19 Iulie același an și care purta subtitlul de „ziar liberal opoziționist”. Timp de doi ani, ziarul apărea numai de trei ori pe săptămână, până când în anul 1886 e strămutat la București, unde începe să apară zilnic și unde e primit cu mult entuziasm de toți intelectualii timpului, cu toate că—in afară de articolele lui Panu—ziarul nu prezintă vreo valoare.

El e acela care introduce în presa românească articolul de fond, zilnic iscalit.

Firea lui înflăcărată l-a îndemnat să comită și grave erori. Astfel în anul 1887, scrie în „Lupta” un articol intitulat „Omul primejdios” în care îl ataca pe Regele Carol I. E judecat și condamnat la 2 ani închisoare, dar el părăsește țara plecând la Paris. Peste câțva timp, întorcându-se, e prins și arestat la graniță, dar nu-și ispășește pedeapsa, deoarece Regele îl grațiază.

Din nou ia parte la viața politică, fiind ales în colegiul II la Senat, ca reprezentant al grupului radical, în toate legislaturile, până în anul 1895.

În Martie 1898 a fost reales senator al Galaților, ca raliat al partidului conservator.

Încetând colaborarea la „Lupta”, Gheorghe Panu, fondează în anul 1895, ziarul „Zica”, a cărui apariție încetează în anul 1896. Dela această dată, Panu colaborează la mai multe ziare, până la 2 Noiembrie 1901, când scoate revista „Săptămâna” în care publică mai ales schițe.

Literatura îi datorește expresivele sale. „Portrete parlamentare” și „Amintiri dela Junimea” cari sunt un adevărat izvor de informații luate în medias res.

Deși nu întotdeauna obiectiv, Panu a reușit ca în „Amintirile” sale să înfățișeze în liniile lor caracteristice pe cei mai marcanți membri ai Soc. „Junimea”, precum și atmosfera ce domnea în sânul acelei societăți, care fără președinte și fără statute și-a creat o tradiție pe care nimeni n'a îndrăznit s'o clintască, isbucind să dea directive noi în critica și literatura românească.

În paginile cărții sale, Gheorghe Panu a fixat frânturi din viața multor junimiști.

Gheorghe Panu s'a distins și ca orator, dacă nu atât prin cursivitatea frazei pe care o mănua cu o oarecare greutate, apoi desigur prin raționalismul logic ce-l exprimau ideile sale și prin satirizarea lor fină, dar dureroasă.

E de remarcat faptul că nici în scris, nici în vorbire, Gheorghe Panu nu și-a însușit niciodată expresiuni injurioase sau triviale. În atacurile sale directe, fără ascunzături, se înarma numai cu elasticitatea spiritului său, totdeauna gata de a evidenția scăderile adversarului.

„Nici un orator în România și nici un ziarist, nu mănua mai cumplit decât Panu, ironia”, zice Tache Ionescu vorbind despre Panu, pe care-l numește „una dintre cele mai frumoase inteligențe pe care le-a întâlnit în România”.

Mort la 7 Noiembrie 1910, Gheorghe Panu a trecut și el în lumea celor peste cari se lasă tot mai greu și tot mai întunecat vâlul uitării.

Pentru sbuciumul vieții sale, care a fost o neîntreruptă frământare, în slujba cuvântului scris, să ne îndreptăm o clipă gândul spre acest însemnat pionier al ziaristicii românești.

Intrebuinand
NEO-SILVIKRIN
Shampooon lichid
părul devine suplu
și mătăsos

Neo-Silvikrin Shampooon lichid, permite în mod foarte simplu curățirea radicală și fără iritare a pielii capului. Conținând într-o formă specială substanțe care stimulează creșterea părului, aceasta devine după o scurtă întrebuințare elastic, capătă un luciu superb și natural și se lasă frezat admirabil. Shampooonul Neo-Silvikrin nu conține săpun sau sodă și are ca bază albuminoasele părului care sunt foarte folositoare pentru păr.

Neo-Silvikrin Shampooon lichid se poate obține în 3 nuanțe și anume: blond pentru deschiderea, închis pentru închiderea culoarei părului și natur. Este foarte spornic la întrebuințare, deci economic și convenabil. Prețul unui flacon, suficient pentru cca. 8 spălături, este de Lei 52.

Se obține la Drogerii, Farmacii și Parfumeriile mai bune. Reprezentant pentru București: I. Mundstein, Str. 11 Iunie 12. Telefon 388.32.

GRIPA

e puteți preveni luând zilnic până la 3 tablete de Togal.

Odata
GRIPAT
vă veți vindeca repede și sigur
întrebuințând
TOGAL

medicamentul cu acțiune antiavergică și nevralgică

BACTERICIDĂ RECONOSCUTĂ

Togal-ul distruge și totodată elimină otrăvurile gripei (răcelii), grație compoziției sale specifice.

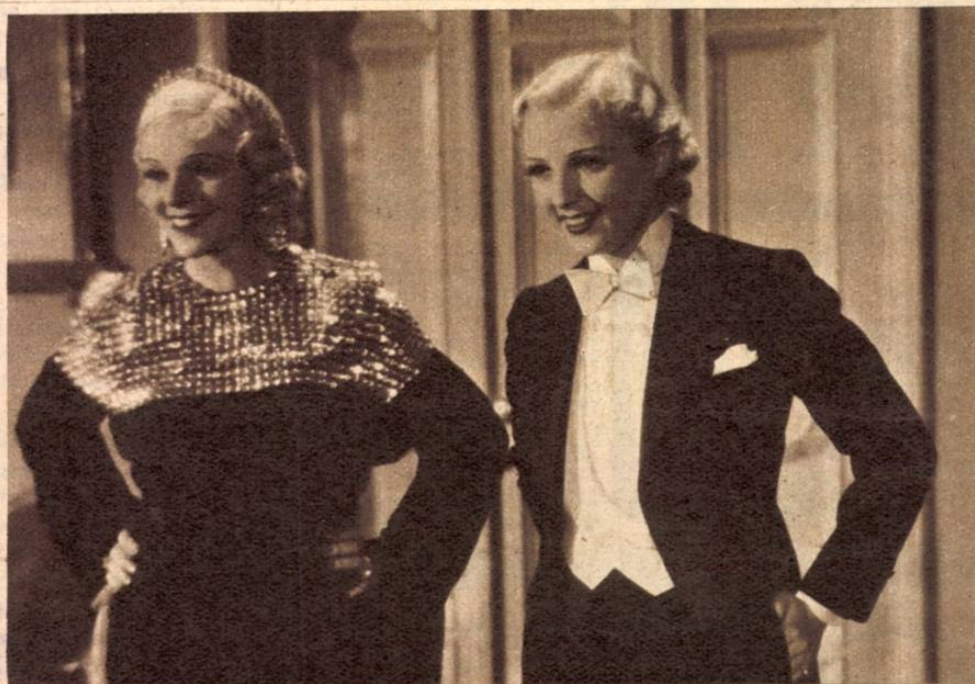
Tratamentul cu Togal urmat în mod regulat vă scuteste de

recidivele bolii!

Intrebați și pe medicul Dv. La Farmacii și Drogerii. Produs elvețian.

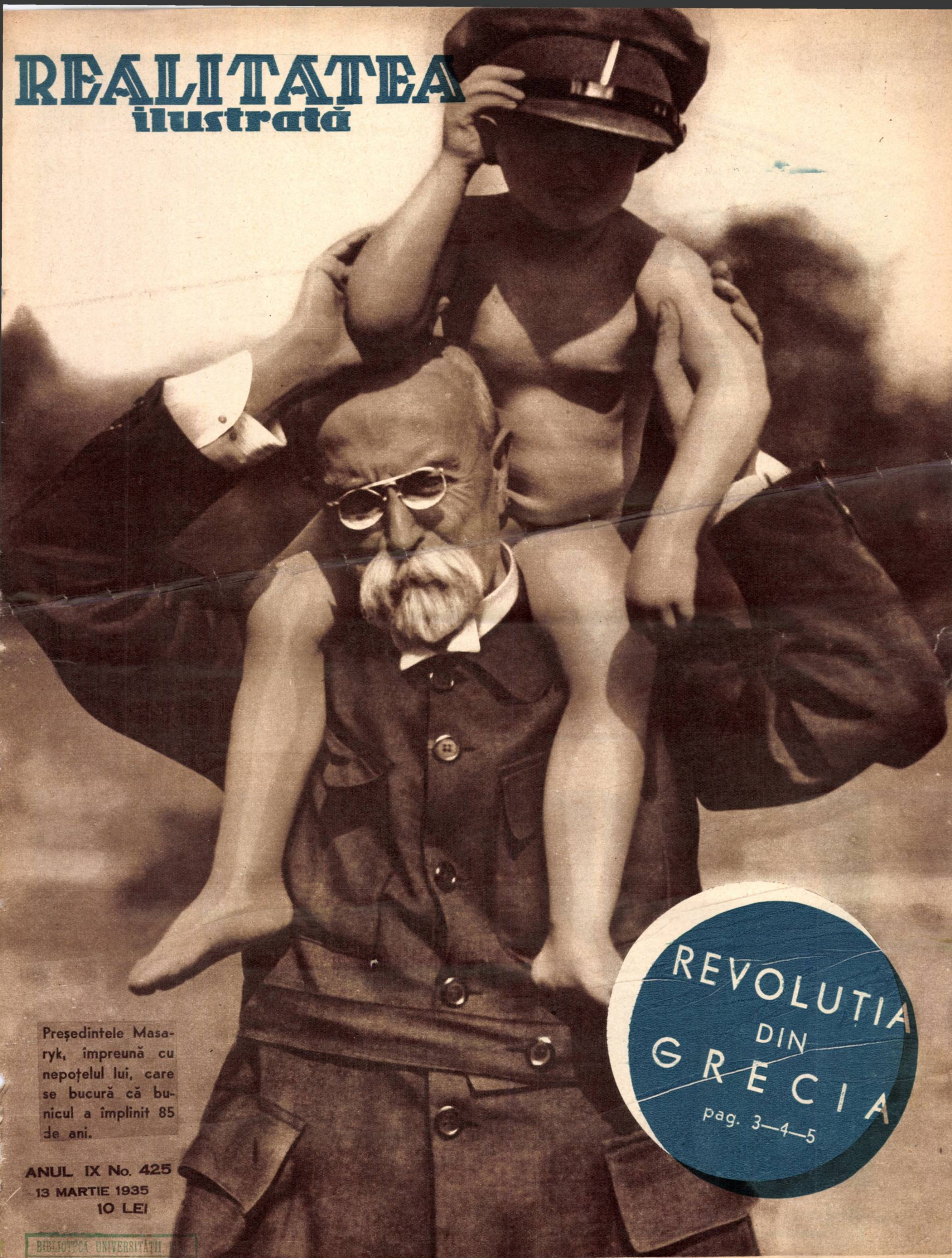
Opereta Bal la Savoy de Paul Abraham a fost transpusă în film și este prezentată în București de cinematograful Trianon. Fotografiiile noastre înfățișează câteva scene sugestive din această grandioasă operetă: 50 de chitariști acompaniind pe celebra cântăreață Gitta Alpar într-una din scenele culminante. Hans Jaray și Gita Alpar într-o scenă din film. Gitta Alpar și Rose Barsony. Rose Barsony în travesti. Prezentarea operetei „Bal la Savoy” la noi, constituie cel mai de seamă eveniment al stațiunii cinematografice.

Opereta „Bal la Savoy”
de Paul Abraham pe ecran

REALITATEA

ilustrată

Președintele Masa-
ryk, împreună cu
nepoțelul lui, care
se bucură că bu-
nicul a împlinit 85
de ani.

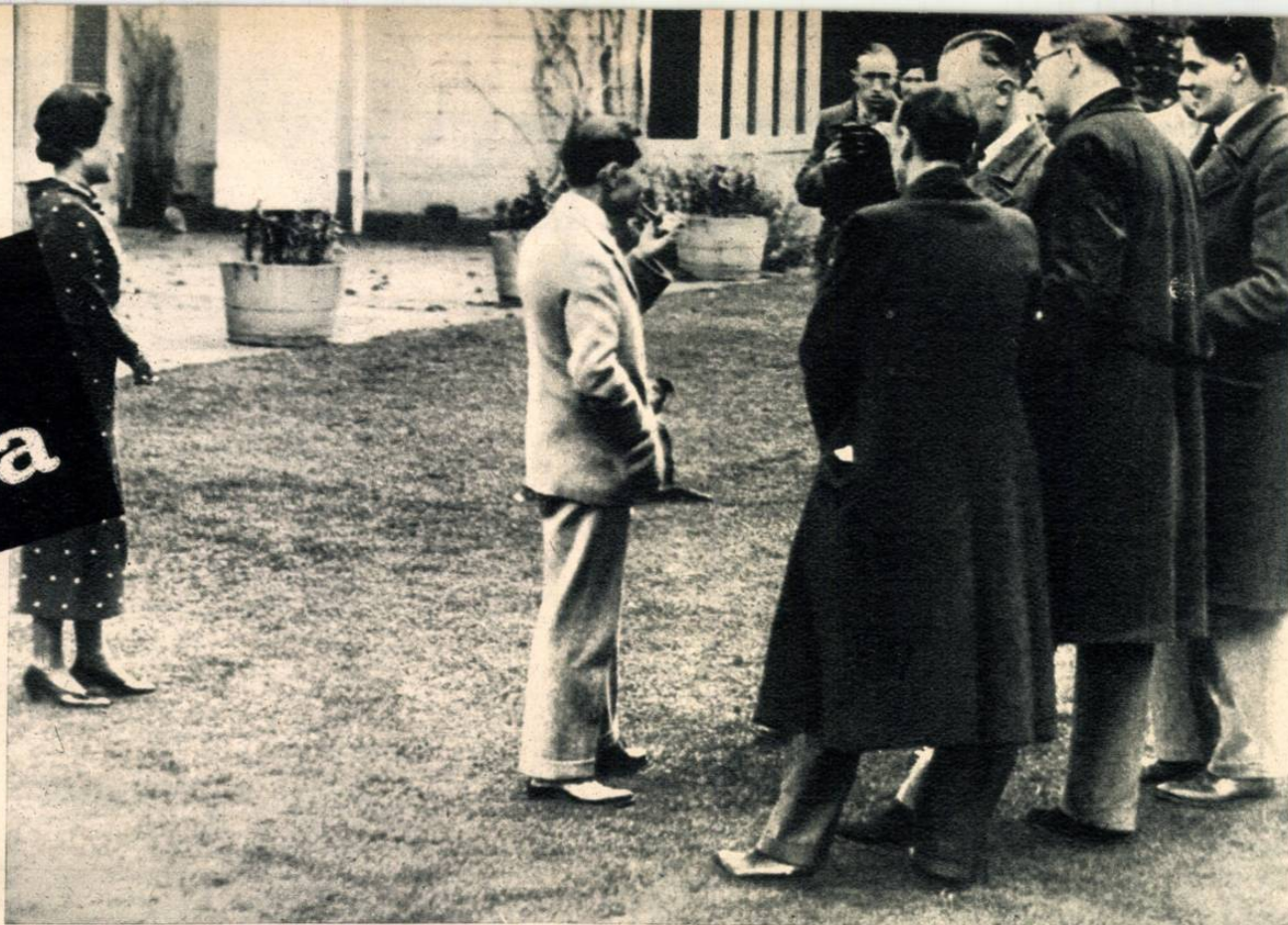
ANUL IX No. 425
13 MARTIE 1935
10 LEI

REVOLUTIA
DIN
GRECIA
pag. 3—4—5

Spicuiți din toată lumea

REGELE SIAMULUI DUPA ABDICARE

Regele Prajadhipok și soția sa Regina Rambai Barna au renunțat formal la tronul Siamului. În fotografia noastră vedem perechea regală făcând declarații presei la Granleigh în Anglia.

ARTILERIA PE CĂMILE

Trupe coloniale italiene, se îndreaptă cu cămilele spre granița Abisinie. Tunurile sunt bine plasate pe cocoșa animalelor deșertului.

PROCESUL RINTELEN

La Viena este urmărit cu multă pasiune procesul d-rului Rintelen (pe care-l vedem în fotografia de mai jos) acuzat de a fi condus complotul pentru asasinarea cancelarului Dolfuss.

UN LEU PE MASA DE OPE- RAȚIE

O operație interesantă s'a făcut la Hollywood. Leului african „Pal” în vârstă de 2 ani i s'a făcut o tranșe de sânge. Fotografia noastră a fost luată chiar în timpul operației.

Marina greacă, trecută de partea revoluționarilor, fotografiată în portul Pireu înainte de imbarcare.

Venizelos

UN om de șaptezeci de ani, care pornește la o luptă disperată cu jumătate de țară, împotriva celeilalte jumătăți, nu e ceva obișnuit. Dar nici cretanul Venizelos, nu e om politic de toate zilele. Războiul civil din Grecia de azi e o noutate numai pentru noi, ceilalți locuitori ai continentului; în Grecia turburările politice sunt totdeauna de o mare violență și ele se țin lanț. Caracterul vulcanic al bătrânului Venizelos, deși mintea lui e de o mare luciditate și de o antică statornicie, se împacă astfel perfect cu caracterul poporului grec — care de milenii, din vremurile lui Homer rapsodul, a suferit de zăzanii și lupte lăuntrice, nu s'a unit și a suferit mereu rigorile stăpânirilor străine.

Dacă nu putem ști precis ceea ce se petrece acum în Grecia, de oarece toate legăturile sunt tăiate, iar veștile strict controlate, ne putem ușor închipui pricina războiului civil, dacă urmărim istoria politică din ultimele două decenii ale Greciei și mai cu seamă idealul politic al lui Venizelos.

* * *

Deși are înfățișarea unui profesor cu ochelari, de filologie sau filosofie, cu mici manii didactice, Ve-

nizelos e un om politic de o neobicinuită luciditate și a cărui voință funcționează cu o tinerețe și mlădie neîntrecute. Are toate trăsăturile caracteristice temperamentului politic; Asemenea lui Hitler nu bea, asemenea lui Mussolini, nu fumează, asemenea lui De Valero, e în stare să provoace un război civil, pentru că după o dezbateră în Parlament a dobândit un vot mai puțin decât adversarii. Are un ideal național străvechi: înfăptuirea din nou a Eladei depe vremea lui Homer. La Paris, în 1919, când se puneau bazele păcii mondiale, Venizelos, nu apăra alt punct de vedere. În orele libere, scotea din buzunarul hainei o ediție mică și citea din Pindar și Anacreon. Izbutea atunci să câștige adeviziunea marilor puteri ca trupele elene să ocupe Smirna, „amenințată” de un masacru.

Era punctul de pornire spre a cuceri vechile teritorii grecești ale Asiei Mici, stăpânite în 1919 de turcii răsvrațiți ai lui Kemal Pașa!

Prin pacea dela Sèvres, Grecia primește însă numai un mandat asupra Smirnei și teritoriului învecinat. Nu era încă realizarea visului pan-helenic, dar era ceva: Grecii puseseră piciorul în Asia Mică, marea Egee devenia o mare internă!

Succesul lui Venizelos e distrus pe neașteptate de o întâmplare absurdă: tânărul rege Alexandru, fiul al doilea al expulzatului rege Constantin preumblându-se prin parcul castelului Tator, e mușcat de o maimuță furioasă și moare. Un plebiscit îl aruncă pe Venizelos în opoziție — și aceeași populație, care-l igoșise pe regele Constantin, îl readuce în urale. Venizelos fuge. Dar în 1921 o nouă ofensivă greacă în Asia Mică provoacă furia

Venizelos, șeful revoluționarilor.

Condylis, ministru de război al Greciei, care conduce ofensiva armatelor guvernamentale împotriva rebelilor.

General Papagos, care are de partea lui, o mare parte din armată.

musulmanilor cari, sub conducerea directă a lui Mustafa-Kemal, curată tot teritoriul de trupele grecești, până la țărmul mării.

Regele Constantin e silit din nou să fugă, câțiva generali și oameni politici sunt împușcați, din ordinul unui comitet revoluționar, dar Venizelos, refugiat în America și apoi în Europa, nu mai poate face nimic pentru redobândirea Asiei Mici. E încredințat că o Grecia republicană ar fi fost biruitoare. Pe tron, la Athena, se urcă tânărul George, căsătorit cu Elisabeta, cea mai frumoasă din frumoasele prințese ale României — și Venizelos rămase mai departe exilat, în adăstarea revoltei populare, care să instaureze republica. Căci Venizelos nu crede, n'a crezut niciodată că forțele Greciei s'ar putea desfășura altfel, în toată deplinătatea lor, decât într'un stat republican, de vreme ce mai toate ideile lui Venizelos se loviau de regalitate!

După înfrângerile din Asia-Mică această idee a cuprins cu atâta forță pe fostul revoluționar cretan că nu se sfiește să se despartă violent de Zaharoff, prieten, care îi înarmase Grecia în războiul din Asia, care obținuse sprijinul Angliei în acele vremi periculoase, prin bunăvoința lui Lloyd George: Marele negustor de armament intervenise pe lângă Venizelos în favoarea regelui George propunând o împăcare...

* * *

Revoluționarii prinși, sunt transportați — cu mâinile încătușate — de către soldații guvernamentali, în închisorile Atenei.

D. Metaxas, ministru de interne al Greciei.

Fațada cazărzii Ezvone, trupa de elită a Greciei, ciuruită de gloanțe.

Evenimentele din ultimii ani se cunosc mai bine. Regele George și tânăra lui soție sunt siliți să fugă, într'o noapte sinistă, urmăriți de focuri de armă, din Atena răzvrătită, ocupată de republicani. Revenirea triumfală a lui Venizelos pare a statornici un timp liniștea și viața politică atât de sbuciumată a Greciei. E ceea ce se credea în Europa... Dar nu ceea ce petrecea în Grecia. Căci obicinuim să uităm caracterul pasionat, fantastic, capricios și violent al popoului grec.

Republicanul Venizelos a avut de luptat cu proprii lui republicani, pentru probleme de însemnătate locală și în orice caz fără gravitate, în oricare altă țară — dar cari în Grecia dobândesc însușirea de-a provoca vărsare de sânge. Au avut loc câteva încercări de dictatură. S'au tras focuri, acum un an, împotriva lui Venizelos — obicinuim cu atentatele, desigur, dar nu cu atentate în chiar republica pentru care luptase cu atâta energie! Venizelos cere o anchetă împotriva criminalilor — anchetă pe care trebuie s'o facă poate chiar amicii politici ai criminalilor...

În Grecia, asemenea accidente duc — precum se vede — la război civil.

Cu toate acestea putem deslusi forțe mai mari naționale și internaționale, cari-au îndemnat pe Venizelos să provoace războiul civil. Grecia ca și Turcia sunt serios amenințate în dezvoltarea și chiar independența lor, de politica Italiei în Orient. Italia deține azi o flotă de apă și mai

cu seamă o flotă aeriană impresionantă — și pe deasupra bunăvoința Angliei și Franței.

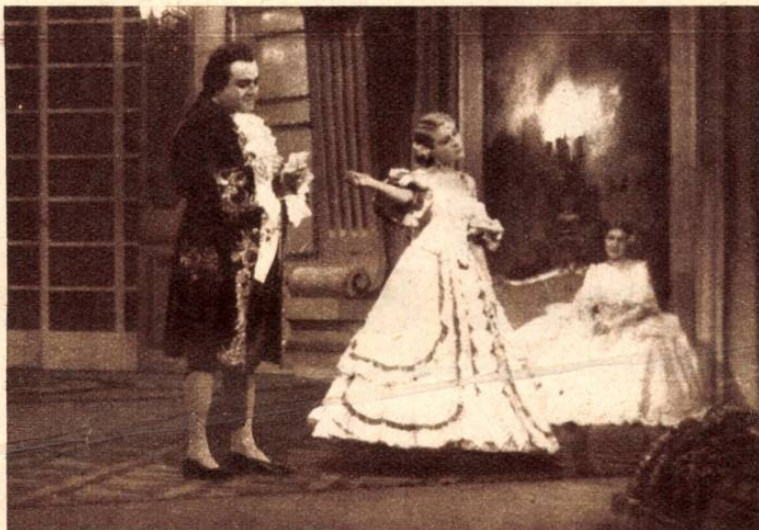
Acestui pericol se datorește alianța din ultimul timp, greco-turcă și vizita cordială a miniștrilor greci la Ancara, a miniștrilor turci la Atena. Unitatea politică a Greciei prezintă oare mai puține garanții, în forma ei republicană de azi, decât Turcia condusă de energia unică a lui Kemal-Pașa? Unele mari puteri au sugerat Greciei că un suveran ar asigura mai ușor independența și prosperitatea Greciei. Unii Greci au ascultat și au fost de aceeaș părere. A bătut de curând peste Atena o puternică adiere regalistă...

A fost de-ajuns ca Venizelos să se ridice.

Aliat cu generalul Plastiras, a răsculat corpul de armată din Macedonia grecească, el însuși a atras de partea lui flota, și s'a baricadat și Creta. Luptele au început.

Cum se vor încheia, vom vedea.

F. A.

„FREDERICA” LA OPERA ROMÂNĂ

Fotografia noastră reprezintă o scenă din actul II al operetei Frederica de Lehar, prezentată cu mare succes la Opera Română. În prim plan d. Mihail Nasta (Goethe) și d-ra Margareta Podocea (Babette). În fund pe scaun, d-ra Emilia Guțianu care a făcut o frumoasă creație din rolul Friderică-i.

IOAN MASOFF

autorul romanului „Fard”, primul roman inspirat din viața pitorească a teatrului.

„Fard” obține un mare succes de librărie, mergând spre o repede epuizare.

2 MILIARDE DE LEI !...

La Banca Națională a sosit recent un transport de bancnote în valoare de 2 miliarde de lei. În fotografia noastră vedem pornirea transportului din Gara de Est spre Banca Națională. Transportul este păzit de jandarmi. Aceasta cu toate că nu ne aflăm la Chicago !

D. S. STRATON

autorul articolului „În mâinile piraților” apărut în suplimentul nos'ru „De toate pentru toți”.

Societatea sportivă Kadima din Timișoara (Filmfoto Pittoni).

D. NICKI BARSAN-București

reușit la concursul de fotogenie organizat de revista „La Vie Parisienne” cu Studiourile „Forrester Parant Productions” din Paris.

Dureri?

S'a descoperit o nouă plantă medicinală

în America, cu efecte miraculoase în toate maladiile gastro-intestinale, al cărei principii activi vindecă radical toate maladiile gastro-intestinale, ca ulceratii, nevro-gastrice și intestinale, hyperaciditate, arsuri, balonare, greață, dureri de cap provenind din indigestie, cât și perturbațiile survenite ca o consecință a acestor stări. Cazuri vechi de 10—15 ani s'au vindecat definitiv, fiindcă acest medicament vindecă chiar cauza boalei, atras atențiunea lumii științifice.

Totalitatea principilor activi este conținută de preparatul Gastro D, al cărui efect se simte după primele doze administrate bolnavilor, și care se găsește la farmacia „Vulturul de Aur”. Str. Piața Amzei 1, București, colț cu Cal. Victoriei. Flacon lei 103 se trimite și provincie ram-burs (porto lei 20).

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 39

TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrii, coșuri, etc. Ingrijirea feței cu hormoni și masaje pneumatice. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică.

Consult. 10—12 și 3—7 p. m.

Consult. gratuite Miercuri 11—12 a. m.

IMPECABILE

Ondulațiuni permanente, Lucrări artistice de păr precum și fragmente pentru noile coafuri moderne Vopsitul părului, Aranjamente de mirese. Prețuri convenabile

Institutul de înfrumusețare „DORTHEIMER”

BUCUREȘTI, Calea Victoriei, 50 — PLOEȘTI, Pasagiul Cooperativa

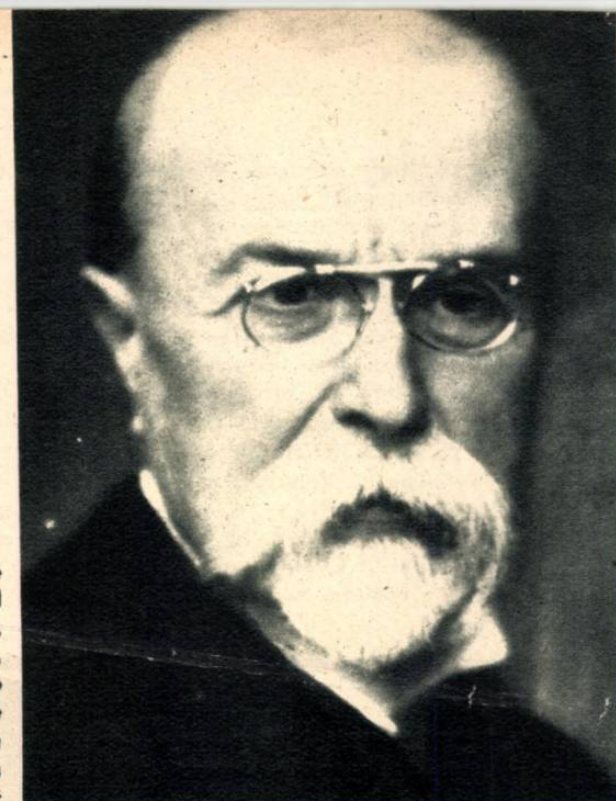
Pomi fructiferi

Arbori ptr. străzi, șosele și parcuri, brazii, trandafiri, pueți de salcâm și glădice,

VIȚE ALTOITE, etc., de calitate superioară, furnizează: PEPINIERELE ȘTIRBEY-BUFTEA

Reprezentanța Generală în București 11, Str. Banului No. 2. — Catalog gratis la cerere.

Thomas MASARYK a împlinit 85 de ani

CEHOSLOVACIA, și alături de ea România și Jugoslavia au sărbătorit săptămâna trecută cei 85 de ani împliniți de Thomas Masaryk, președintele republicii cehoslovace.

Figura acestui bătrân a devenit legendară, încă în timpul vieții sale. Și niciodată legenda nu a fost mai justificată, mai confirmată de realitate, ca povestea aceasta miraculoasă a copilului care, ieșit din coliba unui vizitiu și a unei bucătărese, avea să reînvie la bătrânețe statul cehoslovac, să libereze națiunea sa de o robie și opresiune seculară. Un om, care nu numai că a gândit democrația în biroul său. Nu numai că a susținut-o în adunările publice. Nu numai că a formulat-o în cărțile lui de doctrină. Ci a și realizat-o, pe teren, clipă cu clipă, pas cu pas până la izbânda finală.

Atâtea țări, mult mai vechi, mult mai bogate, vrăjite de mirajul dictaturii, se sbat azi în cele mai cumplite suferințe. Republica cehoslovacă, creată de președintele Masaryk, cârmuită după normele celei mai sincere democrații, străbate biruitoare aceste vremuri aspre.

Istoria mai cunoaște ctitori de state. Dar au avut la dispoziția lor o forță materială. Au fost comandanți norocoși de oștiri, au fost urmași ai unor case domnitoare, au activat în mijlocul poporului lor, care cel puțin într-o fracțiune a sa era liber, și au cunoscut popularitatea înaintea bătăliei decisive și a biruinței.

Nimic din toate acestea n'a avut Masaryk. El nu numai nu a fost militar, dar, pacifist

convins, a încercat să împiedice chiar războiul, care avea să aducă realizarea idealurilor sale. Apoi, când războiul totuși a izbucnit, el a pornit în lume singur, departe de țara și familia sa; în mijlocul tumultului, în care toate suspiciunile contra streinului venit dintr-o țară dușmană, apăreau justificate; fără posibilitate de a organiza poporul său, care era încăierat și sângera în totalitatea sa, în sute de bătălii, cu ținte ce nu erau ale sale; fără mijloace bănești, având de luptat

cu o diplomatie care voia să menție imperiul pe care el voia să-l distrugă,—așa a început Masaryk acțiunea sa.

PRIMA TINEREȚE

T. G. Masaryk s'a născut la 7 Martie 1850, la Hodonin, din părinți săraci, având tată slovac și mamă cehă și reunind astfel în sângele lui, cele două ramuri ale poporului cehoslovac. Și-a făcut studiile secundare la Brno iar universitatea la Viena, unde și-a dat examenul de numire în învățământul superior pentru filosofie cu o disertație în limba germană asupra „sinuciderii”. A fost apoi numit la universitatea cehă din Praga unde a devenit repede centrul unei însemnate mișcări științifice. El a pus la cale publicarea unui „Mare dicționar enciclopedic”. Puțin după 1890 s'a lansat în politică și a fost ales deputat în parlamentul din Viena. A părăsit însă foarte repede cariera politică, închinându-și timpul creerii unui program politic ceh. Din studiul trecutului național al poporului său el a scos un program de umanitate, în care vede înțelesul ori.ăruia efort național.

ORIENTAREA POLITICĂ

Programul acesta l-a împins la noi lupte intelectuale și critice; în același timp însă îl îndreaptă iar spre acțiunea politică și primii zece ani ai secolului XX-lea îl găsesc în fruntea unui mic partid politic, compus din intelectuali, cu un program de politică realistă, bazat pe filosofia umanității și urmărind scopuri politice realizabile. Adversar al oricărui radicalism și partizan al unei transformări democratice a Austriei, el face opoziție acestui stat, mai ales după ce și-a dat seama de bazele imorale ale politicii lui externe în metodele de

În această pagină:

Sus: O recentă fotografie a lui Thomas G. Masaryk.

Mijloc: Președintele și nepoții lui.

Jos: Capela bisericii Loretta din Praga și biblioteca mănăstirii Strahov unde se află abatele Zavoral.

luptă împotriva Serbiei, metode vădite în rușinoasele procese (dela Zagreb și al lui Freidjung) în cari Austria s'a servit de documente falsificate și de mărturii false pentru a ponegi pe sârbi.

RĂȘBOIUL

În 1914, când Austria provoacă conflagrația europeană, opoziția lui Masaryk ia un caracter revoluționar. Emigrant politic la Geneva, el declară război monarhiei Habsburgice și în Noembrie 1915, într'un manifest al comitetului extern, Masaryk proclamă că națiunea cehă este de partea dușmanilor monarhiei. Activitatea de propagandă el o inaugurează la universitatea din Londra cu o conferință-program în care proclamă necesitatea de a libera zona micilor popoare ce se întinde de la Marea Baltică la Capul Matapan și de a reorganiza Europa pe această bază. Programul acesta de luptă al Cehoslovacilor pentru libertate, Masaryk l-a expus apoi în 1918, în cartea sa intitulată „Europa nouă”, care a găsit un sprijin atât de puternic în principiile lui Wilson și în dreptul popoarelor de a dispune de ele înșile. Masaryk se găsește, în 1916, în fruntea Consiliului Național Cehoslovac, constituit la Paris, la care, datorită autorității politice a șefului, se alipesc numai decât marile organizații ale coloniștilor cehi din America și din Rusia.

În 1917, după revoluția rusă, Masaryk își transportă câmpul de activitate din Londra în Rusia, unde se constituise nucleul unei armate de voluntari cehi. Datorită autorității lui, activitatea în Rusia a fost încununată de succes. Armata a crescut foarte repede, iar Masaryk reușește să facă din ea o parte integrantă a armatei cehoslovace din Franța. Armata cehoslovacă din Rusia pornește apoi spre Vladivostok, pentru a fi transferată pe frontul occidental. Întră însă în conflict cu bolșevicii și în cursul luptelor, cari o fac celebră în toată lumea aliată, ea ocupă linia Transiberianului, împiedicând astfel masele de prizonieri germani din Siberia de a se duce să

D. Masaryk vorbind cu d. dr. Sonkonp președintele senatului Cehoslovac.

Tipuri de țărânce cu copiii lor, din Cehoslovacia.

Alice Masaryk, fiica președintelui, este președinta Crucii Roșii din Cehoslovacia.

Jan Masaryk, fiul președintelui este ministrul Cehoslovaciei la Londra.

Thomas G. Masaryk mângâindu-și calul favorit înainte de a se duce la o paradă.

D. Ed. Beneș ministrul de externe al Cehoslovaciei, cu soția.

întărească efectivele germane, în lupta lor împotriva Franței. În acest timp, dr. Beneș, secretarul general al consiliului național din Paris și principalul colaborator al lui Masaryk reușește să obțină dela aliați o declarație care recunoștea Consiliul Național drept guvernul de fapt al noului stat și armata cehoslovacă drept armată aliată. Aceasta înseamnă desmembrarea Austriei și recunoașterea Cehoslovaciei ca stat național independent.

INDEPENDENȚA CEHOSLOVACIEI

La 18 Octombrie 1918 Masaryk publică declarația de independență a Cehoslovaciei, declarație aprobată și de președintele Wilson. Primul guvern provizoriu se constituie, având ca președinte pe T. G. Masaryk, pe Ed. Beneș ca ministru al afacerilor străine și pe generalul Stefanik, ministru de război.

La 28 Octombrie, o hotărîre a organizației revoluționare interne din Cehoslovacia proclamă independența și convoacă o Adunare Națională revoluționară care, la 14 Noembrie, proclamă pe Masaryk președinte al republicii cehoslovace. În ziua de 21 Decembrie 1918, când Masaryk reintră în patrie, este primit ca liberator al națiunii.

DE TREI ORI PREȘEDINTE

Cu toate că constituția cehoslovacă stipulează că aceeași persoană nu poate fi aleasă președinte al republicii mai mult decât de două ori în șir, s'a făcut o excepție la această clauză și în 1934 Masaryk a fost ales pentru a treia oară președinte. Poporul cehoslovac a voit prin aceasta să-și arate recunoștința pentru serviciile pe cari, prin bogata lui experiență, prin pătrunderea lui politică și prin marea lui autoritate, Masaryk le-a adus patriei sale.

În fața deslănțuirii pasiunilor reacționare la cari asistăm de câțiva ani și cari tind să reîntoarcă omenirea spre epocile de cruzime și bestialitate ale trecutului, d. Masaryk nu s'a lăsat impresionat. El a rămas același ca și înainte, mereu credincios vechilor sale idei. Cei cari au voit să introducă fascismul în Cehoslovacia au găsit într'însul un adversar decis. Deasemenea și cei cari au voit să facă o politică de învrăjbire față de minorități. Sub imboldul lui, încercările de propagandă în favoarea hitlerismului au fost înăbușite cu energie dela primele lor manifestări. D. Masaryk știe să aibe și mâna fermă, atunci când este vorba să apere instituțiile democratice. Puterea și gloria nu l-au făcut să se schimbe. Ajuns sus, el ar fi putut, ca atâția alții, să renunțe la ideile sale din vremea când a fost în opoziție și să facă o politică reacționară. Dar, a rămas credincios convingerilor sale. Locul înalt ce a ocupat nu l-a amețit și nu l-a făcut să se coboare la părăsirea ideilor cărora se devotase înainte. Constanța lui, atât de rară în timpurile noastre, când atâția trădeză pentru a trece în rândurile fascismului și ale naționalismului șovin, este o dovadă a unei naturi și a unei intelectualități superioare. R. I.

Parlamentul român omagiază pe Thomas Masaryk

La Camera Deputaților a avut loc săptămîna trecută o ședință festivă închinată președintelui Republicii Cehoslovace, Thomas G. Masaryk.

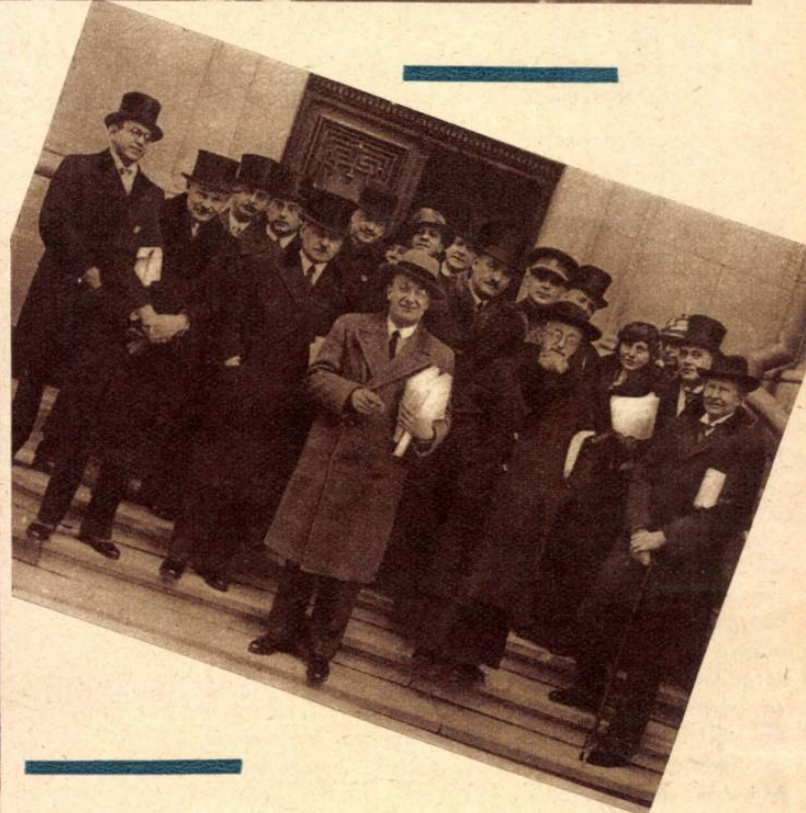
Fotografiile noastre înfățișează: Corpul diplomatic în tribuna ornamentată cu drapelele țărilor din Mica Înțelegere deasupra cărora a fost așezat tabloul lui Masaryk.

Corpul diplomatic părăsind ședința Camerei.

D. prim-ministru G. Tătăreanu citindu-și discursul.

Și discursul președintelui Camerei d. N. N. Săveanu.

(Fotografii Berman)

De Reumatism

vă vindecați
sigur numai
cu

Faceți o cură serioasă cu Togal!

Eliminați astfel toxinele din organism prin dizolvarea acidului uric!
La fel au efect sigur tabletele Togal, chiar și în cazuri învechite, la:

Gută * Sciatică * Gripă * Nevralgii
Dureri de cap (chiar rebele)

Sănătate numai prin Togal! La Farmacii și Drogerii. Produs elvețian

Cea mai perfectă
vopsea de păr
IMEDIA L'ORÉAL
PARIS

Dacă vă abonați la „REALITATEA ILUSTRATA”
faceți o economie de 120 lei anual și primiți la
prețul normal toate numerele speciale

A colțuri de stradă, în cafenele, în coloanele ziarelor, ne izbim mereu de această frază: Viața se scumpește... Viața s'a scumpit... Cum viața se scumpește? Cine a mai scornit și lucrul acesta? Vitrinele bogat luminate își păstrează același aspect de sărbătoare, iar înăuntrul lor sunt expuse o sumedenie de lucruri de îmbrăcăminte cu două prețuri: cel vechi tăiat, cel nou, mai redus, plin de ispite...

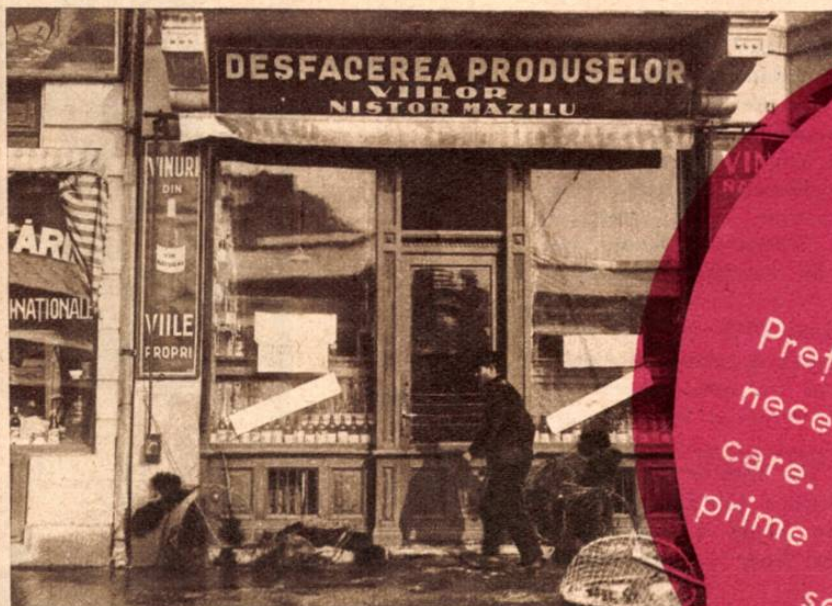
Atunci unde se scumpește viața? Totuș, acesta-i adevărul.

CE NE SPUNE INDICELE DE SCUMPETE

Viața se scumpește pe zi ce trece. Alimentele se scumesc. Imbrăcămintea se scumpește. Indicele de scumpete crește cu o repeziune care trebuie să ne dea de gândit. Astfel costul vieții în anul 1934, după indicele Viator care face o comparație între prețurile din 1916 și 1934, este următorul:

MARFA	1 Aug. 1916	30 Ian. 1933	30 Oct. 1934	30 Noem. 1934	24 Dec. 1934
<i>Alimente</i>					
Zahăr	100	2330	2540	2540	2540
Orez	100	3000	3000	3330	4100
Cafea	100	5909	6410	6410	6410
Ceai	100	3330	3833	3833	3833
Măslina	100	4100	4100	4100	4100
Fasole	100	3000	3000	3000	3000
Mălai	100	3332	3300	3300	3300
Făină de grâu	100	2250	2250	2250	2250
Cartofi	100	2690	2660	2660	2660
Sare	100	3330	3300	3300	3300
Jimblă	100	6400	6400	6400	6400
Pâine	100	4000	2500	2500	2500
Carne	100	2250	2500	2500	2500
Lapte	100	2000	2000	2000	2000
Unt	100	2690	2300	2300	2300
Untură	—	1840	1870	1870	1870
Pește	100	3000	2500	2500	3000
Vin	100	2500	2200	2200	2200
Brânză	100	2850	2850	2850	2860
Tuică	100	2370	2000	2000	2000
Spirt	100	3000	3000	3343	3343
	100	3107	3078	3078	3164

Făina curge mereu în saci și totuși se vorbește de scumpirea pâinii.

La vin, la băuturile spirtoase, la lumânări, la toate alimentele întâlnim aceeași scumpire. Aceasta în ciuda vitrinelor frumos orânduite.

SE SCUMPEȘTE VIAȚA!

Prețul alimentelor de primă necesitate în continuă urcare. — Lipsa materiilor prime scumpește produsele indigene.

MARFA	1 Aug. 1916	30 Ian. 1933	30 Oct. 1934	30 Noem. 1934	24 Dec. 1934
<i>Imbrăcăminte</i>					
Haine	100	4375	4375	4686	5687
Palton	100	4400	4400	4400	4400
Cămași	100	2500	2500	2500	2500
Ghete	100	2500	3000	3000	3000
Ciorapi	100	2500	2696	2696	2696
Pălării	100	3330	3300	3300	3300
Stambă	100	2500	2550	2550	2550
Ață	100	2400	2500	2500	2500
Bumbac	100	2180	2375	3125	3600
	100	2965	3075	3195	3259
<i>Diverse</i>					
Chiria	100	4750	4500	4500	4500
Săpun	100	1690	1690	1690	1690
Lemne de foc	100	2125	2330	2700	2700
Lemne de construcție brad	100	2000	2000	2000	2000
Petrol lampant	100	5000	5000	5000	5000
Benzină	100	3400	3400	3400	3400
Țiței	100	2000	2000	2000	2000
Hârtie	100	2430	2210	2210	2210
	100	2925	2860	2937	2937
Media gen. a tuturor mărfurilor	100	2999	3015	3070	3120

Din cifrele de mai sus, se poate lesne observa cum indicele costului vieții a crescut în mod uluitor; orice comentariu ar fi aproape de prisos. Cifrele vorbesc singure.

Ce să mai spunem dacă am presupune că un om ar fi adormit în 1914 și s'ar fi trezit deabia acum, în anul de grație 1935? Desigur că ar fi foarte mirat, numai străbătând Bucureștii, întrebând pe negustori și industriași și citind afișele și reclamele cu prețuri.

Așa, o pâine, în 1914 costa 30 de bani, iar acum costă 6 lei, adică e de 20 ori mai scumpă; un kg. de carne costa 60-80 bani, iar acum 14-16 lei, adică de 26 ori mai scump; un costum de haine gata costa 50 lei, iar acum 4.500. Și tot așa am putea cita toate obiectele de alimentație, de îmbrăcăminte, adică cele mai necesare.

Cum se poate explica oare această tendință de scumpire a obiectelor de primă necesitate?

Să fie oare numai efectul regimului nefast al schimburilor de mărfuri cu străinătatea care provoacă această scumpire?

Sau e vorba numai de un fenomen sezonier care se constată în fiecare an, în timpul iernii?

Dacă am ține seama de faptul că zeci de milioane nu sunt folosite, fiind teaurizate, ca un rezultat al lipsei de încredere, — lipsa banului ar trebui să fie, dimpotrivă o cauză a effinirii produselor.

S'AU SCUMPLIT ALIMENTELE ȘI IMBRĂCĂMINTEA

S'au scumpit în ultimul timp zahărul, porumbul, fasolea, vinul și alte alimente indispensabile. Brutarii vor și ei să scumpească pâinea, aliment de primă necesitate, pentru sărac și bogat — și așa cu mult prea scump. Prețul peștelui a crescut cu 29 la sută în ultima lună; carnea, deși e la un preț tarifat, n'o poți obține cu prețul de tarif, dacă vrei într'adevăr s'o fierbi și s'o mănânci.

Cum se explică această urcare a prețurilor la alimente? Consumatorul, destul de amărît de nevoile sale personale, nu că bănuște, dar crede deabinelea că vinovat este negustorul, pe care îl socotește lacom, avid de o rapidă îmbogățire, crud și nepăsător față de nevoile lui, de punga lui. E departe de el gândul că adevăratul spoliator nu este chiar el, negustorul, ci însuși Statul care scumpește traiul, prin mulțimea impozitelor ce percepe. Iată, să luăm de pildă un negustor alimentar, adică comerțul care este lovit, poate, cu cele mai multe impozite. Negustorul acesta alimentar plătește cele mai grele și vexatorii taxe. Să menționez numai o parte din ele:

Taxe fiscale: 16% din venit; adiționalul 10%; globalul 10%; taxe de brevet 12% din valoarea locativă. Cifra de afaceri: conform tabloului. Apoi: Taxe comunale: 10 și 15% evaluarea locativă; taxa pe gunoi, taxa pe metri liniari și metri pătrați; taxă sanitară, taxă de firmă și taxă pe cap de servitor.

Asigurări Sociale: 50% din timbrele de asigurare ale tuturor salariilor plătite tot de patron; 1,20% asupra tuturor salariilor săptămânale sau lunare; 1% pentru șomeri. Săptămâna sau luna de boală a salariatului. Taxa compozitorilor și taxa de noapte între 2-12 mii lunar și alte multe, directe, și indirecte, cari nu-și mai găsesc rostul.

Dacă la toate acestea se mai adaugă și chiria, enorm de mare, rămâi înmărmurit și te întrebi, ce calcul trebuie să-și facă negustorul, ca la capital și muncă să beneficieze de un 6-7%?

Nu este un singur cetățean care discutând problema scumpetii traiului, să nu recunoască în adâncul conștiinței, că Statul și comuna prin sistemul abuziv al impozitelor și lipsiți de cel mai elementar criteriu de o rațională organizare, sunt adevărați spoliatori. Dar în același timp adaugă: și negustorul e vinovat, că dacă se aplică o taxă oarecare, el numaidecât scumpește marfa, — ca și cum ar fi logic s'o eftenască. În judecata sau mai degrabă în lipsa de judecată, constă toată eroarea.

Negustorul e cel dintâi amărît când se vede constrâns să majoreze prețul la un articol. Iși dă perfect de bine seama că suntem în plină criză, că avem șomaj, că exceptând câteva mii de beneficiari cari huzuresc și pe timpurile acestea cumplite, armata cea numeroasă a muncitorimii, funcționărimii și pensionarii sunt slab salariați. Că așa fiind, s'ar bucura să vândă eften și mult realizând câștig puțin dar sigur, de cât scump cu dever puțin și câștig problematic.

În situația aceasta, investind în întreprindere capital și muncă, negustorul are nu numai perspectiva câștigului, dar are și viziunea neplăcută a pierderii. De aceea auzim acum în toate părțile: Mergem spre dezastrul comerțului!

„Se distruge comerțul!” este strigătul ce se aude de un timp încoace în toate colțurile țării. Se distruge comerțul de toate categoriile, piere comerțul de pe toate meleagurile.

Se macină toate capitalurile, se trag obloanele, se umplu percepțiile de edecuri negustorești, de concordate și falimente, se umplu pușcăriile de negustori nevinovați, se umplu cimitirele de oameni cari nu pot suporta rușinea sau greutatea unor situațiuni de cari ei nu sunt singurii vinovați.

Soluția? Reducerea impozitelor! Reducându-se unele din impozite și abolindu-se cele de umplutură, ar câștiga în schimb bugetul marelui număr de consumatori; căci negustorul eftenind marfa, implicit consumatorul se află în câștig. S'ar consuma astfel și mai mult, permițând negustorului să realizeze un câștig mai mic dar sigur, iar nouă, consumatorilor posibilitatea de a duce o viață mai îndestulată.

Dar și pâinea noi o plătim foarte scump. S'a scris de nenumărate ori în această chestiune, ca să nu mai fie nevoie să insistăm. Noi, grănarul Europei de odinioară, patria holdelor îmbelșugate, plătim pâinea mai scump ca multe alte țări, mult mai sărace ca noi.

RESTRÂNGEREA IMPORTULUI MATERIILOR PRIME SCUMPEȘTE VIAȚA

Și îmbrăcămintea se scumpește. Un semn evident îl constituie faptul că negustorii de haine vechi dau azi un preț mai bun pentru zdrențe; de unde până ieri, alaltăieri, se acorda 4-5 lei pe un kg. de zdrențe, acum se dă 14 chiar și 16 lei pe kg.

Pachetul de bumbac se vinde azi cu un preț de două ori mai mare ca acum patru luni.

Țăranul care până deunăzi nu se întorcea în sat fără să fi cumpărat dela târg un pachet de bumbac, azi renunță și-și cârpește straiile vechi.

Și la negoțul hainelor vechi se observă scumpirea traiului.

Fructele sunt mai scumpe ca oricând anul acesta.

Iată cum sau urcat mărfurile fabricate în țară:

		1 Sept. 1934	15 Febr. 1935
America ușoară	70 cm. Lei	9.— pr. mtr.	Lei 12.—
America bună	70	15.—	19.—
America bună	90	15.—	20.—
Pânză de Iași	70	10.50	14.—
Pânză de Iași	170	17.—	20.—
Șifoane		22.50	26.—
Zefir eften		10.—	14.—
Zefir bun		21.50	26.—
Barcheturi I		28.50	32.—
Atica	70	14.50	16.50
Visi	95	20.50	22.50
Stămburi impr.		22.50	25.—
Nangin de perne		21.—	25.—
Cașmir negru		22.—	25.—
Covercoturi	130	43.—	50.—

Magazinele anunță cu emfază prețuri scăzute în vitrine și totuși traiul s'a scumpit.

Și la alimentele de imediată necesitate se observă scumpirea.

Toate urcările de prețuri sunt la articolele indigene. Vor spune unii: „Cum, dar ce legătură are contingentarea și devizele, cu producția indigenă?” Foarte mare legătură. Firele se aduc din străinătate. Și vopselele. Și câte altele... Toate acestea au făcut ca prețurile la produsele indigene să se urce aproape în aceeași proporție cu produsele străine.

În piața stofelor, aceeași tendință fermă. Atât mărfurile importate cât și cele indigene sunt în urcare între zece și cincisprezece la sută.

Greutățile ce întâmpină negustorii ca să capete permisul de import și devizele necesare pentru plata furnizorilor străini, se simt în plin.

Cauza? Cum am mai spus-o și mai sus, actualul regim al reglementării și contingentării importului.

Într-adevăr problema cea mai importantă pentru industria textilă este posibilitatea aprovizionării cu materii prime. În anul 1934, în baza aprobărilor de compensație particulară, unele întreprinderi s-au putut aproviziona cu materialul prim necesar și — lucru principal — au putut să-și plătească importurile. Cei cari au făcut aprovizionări pe bază de contingente, mai cu greutate, mai cu reveniri, și-au făcut importurile de cari au avut nevoie, însă chestiunea grea este aceea a executării plăților acelor mărfuri importate, care nu s-au putut efectua din cauza lipsei de devize a Băncii Naționale.

Aceste datorii apasă greu asupra industriei, deoarece, deși aceasta a depus contra valoarea în lei la diferite bănci, ea nu e eliberată de obligațiuni decât atunci când firma furnizoare din străinătate, și-a primit contravaloarea în moneda în care a vândut marfa.

Până atunci importatorul rămâne obligat de furnizor, plătind în cele mai multe cazuri dobânzi de întârziere.

Pe baza speranțelor că Banca Națională va satisface în fine transferurile, se va mai putea obține ceva credit. Acum însă nu numai că nu se obține credit, dar nu se trimite nicio marfă înainte de a avea acoperirea anticipată.

Dacă situația nu se va îndrepta creditul pentru țara noastră va dispărea și vom fi scoși din rândul țărilor cu care se poate avea legături comerciale normale.

Dar tot atât de importantă este lipsa din cauza actualului regim, a mărfurilor prime, ceea ce face loc curentului de speculă a produselor. În mod normal trebuie să tragem concluzia că înlăturarea speculei, este desigur în mâna guvernanților.

„NU VINDEM DEAJUNS, DEACEEA SUNT TOATE SCUMPE”, SPUN NEGUSTORII

Sunt și articole cari s-au scumpit numai temporar. E vorba de articole, cari în mod obișnuit se scumpesc iarna și pentru a căror scumpire nu trebuie să căutăm explicații.

Dar făcând excepție de aceste articole, toate produsele înregistrează de un timp încoace urcări îngrijorătoare, cari ar trebui să dea serios de gândit guvernanților.

Ministerul industriei a luat unele măsuri și a impus anumitor industrii și negustori, cari ridicau prețurile în proporții de adevărată speculă, să le reducă la limite cari să nu depășească puterea de cumpărare a populației.

Negustorii la rândul lor, motivează că nu pot reduce prețurile, deoarece au de suportat dări mari și vânzarea fiind redusă, trebuie să vândă la un preț, care să le îngăduie acoperirea cheltuielilor.

Doar construcțiile n-au suferit aceeași urcare de prețuri; și aceasta din cauză că în ultimul timp s-a construit foarte mult, ceea ce a făcut ca prețurile să fie oarecum staționare.

Iată de pildă un tablou de cereri de autorizații introduse la Primăria Municipiului București pe anul 1934:

Dela 1 Ianuarie — 31 Martie:	470
Dela 1 Aprilie — 31 Mai:	833
Dela 1 Iunie — 1 Iulie:	353
Dela 1 Iulie — 1 Octombrie:	1216

Total general .. 2872

În ultimele două luni ale anului 1934, nu s-au totalizat încă aceste date.

Din aceste autorizațiuni, majoritatea au și fost executate, ceea ce explică, în mare măsură, de ce chiriile nu s-au scumpit în aceeași proporție.

Totuș, chiar așa, chiria, în raport cu luna August 1916, — sistemul Viator — s-a scumpit în proporție de 29.37 de ori.

Oricum, problema scumpirii vieții e foarte complexă. Până la rezolvirea ei, cetățeanul plătește prețuri de speculă, iar dacă nu poate plăti, umblă cu straele jerpelite și cu burta goală.

Viața s-a scumpit; s-au scumpit toate. Iar întrebarea, ce ne facem, cum vom rezista acestui val de scumpete, flutură pe buzele tuturor.

Toată lumea cearcă să sondeze viitorul: Ce va fi mâine? Cât va dura acest val de scumpete?

În reportagiile viitoare noi vom încerca să arătăm, luând fiecare industrie în parte, de ce s-au scumpit toate lucrurile într-o vreme în care banul se câștigă atât de greu.

PAUL B. MARIAN

LINGERIE

PENTRU TRUSOURI

LA VULTURUL DE MARE CU PESTELE ÎN GHIARE

Theodor Atanasiu & Co

STR. BAZACA 1 STR. CAROL 76 78 80 82 STR. HALELOR 21

FERIȚI-VĂ INGRIJIȚI-VĂ

respirând emanațiunile antiseptice

PASTILELOR VALDA

care acționează direct prin inhalatiune asupra

CAILOR RESPIRATOARE

răceli, dureri de gât, bronșite, gripe, etc. sunt totdeauna energie combătute prin energia lor antiseptică volatilă

Aveți totdeauna la îndemână o cutie de

PASTILE VALDA

Fac-simili redus al
cutiei
de vânzare la
toate farmaciile

NOI REDUCERI. TOATE SERVICIILE

COAFORUL BEER

25

LEI

CALEA MOȘILOR 53 • BACȘIȘUL SUPRIMAT

50 DE MILIOANE LEI PENTRU O
SCULPTURĂ.

Edsel Ford, fiul regelui automobilelor, a cumpărat de la bancherul J. P. Morgan, o sculptură din secolul XV pentru suma de 50 milioane lei. Este vorba de portretul Giovanni Tornabroni, opera lui Domezico Ghirlandaio.

La balul șvăbesc din Timișoara, premiul I pentru port național șvăbesc a fost obținut de d-șoara Szika Baba din fotografia noastră. (Foto Kossek)

Citiți:

„MAGAZINUL”
revista publicului select

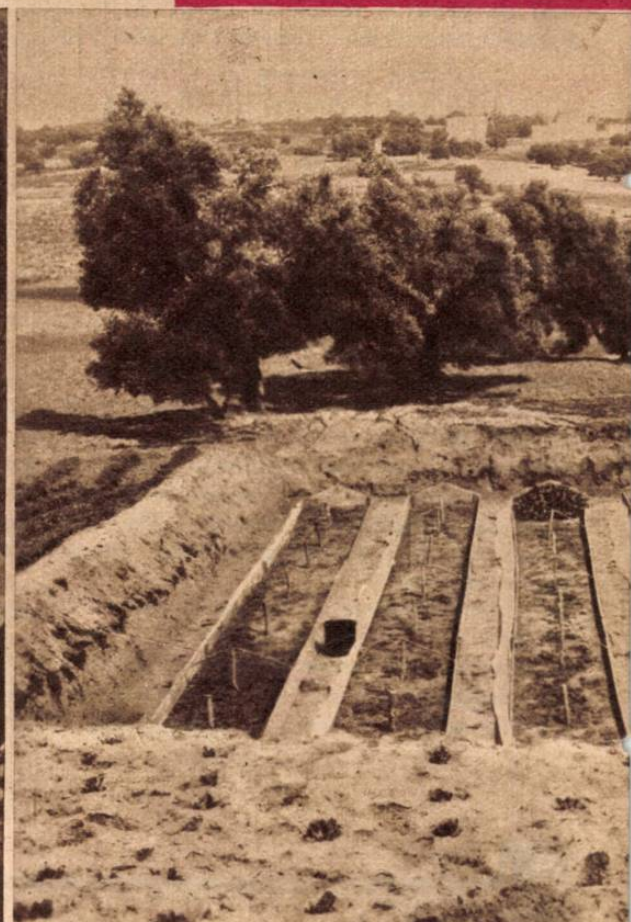
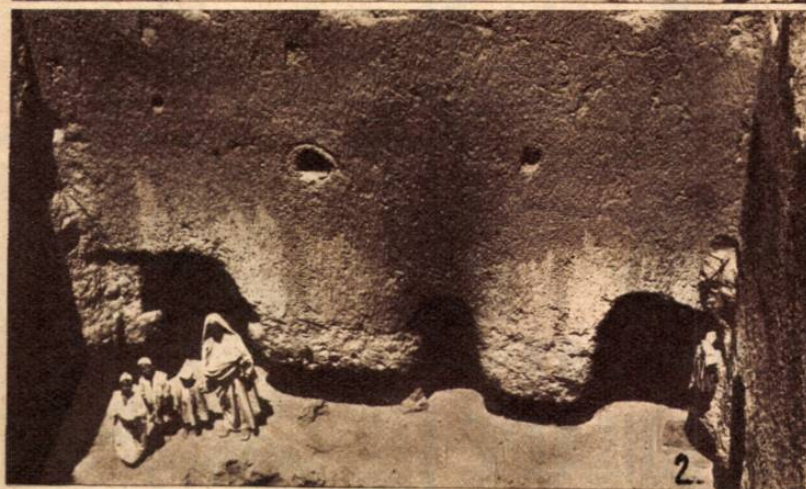
Institut medical cosmetic

Str. Brezoianu 9, București III
Telefon 3-5922. Consult. 11-1, 5-8
sub conducerea unui medic dermatolog și unei doctoressă din Berlin.

Sfaturi și îngrijiri date de către specialiști în toate țările cosmice.
Înlăturarea radicală a perilor de prisos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului etc.

cețateea

La Garian, pe țărmul Saharei, 10.000 de locuitori trăesc în inima pământului.

PĂRĂȘIȚI mâine Tripoli și plecați fără să vizitați Garian? — mă întrebă atleticul șofer care mă pilotase o săptămână întreagă, pe șoselele magnifice întreținute, cari leagă între ele orașele coastei tripolitane

— Garian? răspunsei eu, încă o oază, palmieri, un minaret — sunt sătul de aceste priveliști.

— Ba de fel, replică malițios șoferul meu; n'ați auzit de Garian orașul subteran, cetatea invizibilă?

Mi-am amintit în clipa aceea de o conferință pe care am ascultat-o odată la Paris, rostită de un călător care parcursese acest oraș enigmatic, care dacă nu este cel mai frumos din lume, departe de aceasta, poate fi clasat printre cele mai stranii locuri, din câte se cunosc.

— La ce distanță se găsește Garian de Tripoli, am întrebat.

— La două ore și jumătate cu automobilul, răspunse pilotul meu. Mai aveam o după amiază liberă și m'am hotărât să o risc vizitând Garian. Spun „să o risc” căci de fapt o mulțime de orașe de la care te așteptai Dumnezeu știe la ce minunății și condițiuni, nu erau în realitate decât cu desăvârșire lipsite de atracție, fade, bucurându-se doar de un renume nemeritat. În cazul acesta cu atât mai rău pentru curiozitatea mea.

Un sfert de oră mai târziu, iată-mă în drum spre Garian. Mașina gonia sub un soare de foc, iar ochii mei ardeau sub atacul concentrat al nisipului fin și al luminii orbitoare. Însfârșit, automobilul își încetini sensibil mersul; începurăm să escaladăm platourile Garianului; totul era arid, pleșuv, stâncos; din loc în loc, câte o pășune bolnăvicioasă picta o pată verde în peisagiu.

— Iată-ne ajunși, strigă ghidul meu la un moment dat, oprind automobilul pe o movilă pietroasă.

— Dar... și orașul? făcui eu, surprins de a nu fi văzut nici umbra vreunei ființe umane măcar, alături de mine. Șoferul îmi arătă atunci niște gropi săpate în teren, asemănătoare cu mici vulcani stinși sau mai curând cu găuri mari provocate de obuze, așa cum le vedem deseori pe front.

— Aceștia sunt „plămânii” orașului, declară sentențios ghidul meu.

Uitându-mă într-una din acele gropi, am observat la fund de tot, la o adâncime de aproximativ 15 metri, umbre cari se mișcau: erau ființe omenești și animale. Părăsirăm automobilul și la câțiva pași, un tunel de proporții destul de vaste, se deschise în fața noastră; terenul în pantă, era argilos, cleios, și prin locurile mai grele de trecut, ghidul meu mă sprijinea.

Trecerea de la lumina orbitoare la obscuritatea profundă,

În aceasta pagină vedem:
1) Muzică militară indigenă. 2) Căpătarea
3) Palatul guvernământului la Garian
4) Cetatea subterană. 5) Tipuri din
6) țății Tripoli. 7) Construcțiuni mod-
8) erne de defilare la 28 Octombrie 1941.
9) Străini vizitând orașul subteran.

misterioasă

m'a făcut să nu văd absolut nimic înaintea mea; apoi, încetul cu încetul, am început să deosebesc în fața mea persoane cari se opreau și ne salutau cu o gentilețe cu desăvârșire primitivă și fermecătoare.

Mergeam acum către inima acestei cetăți unice în lume și o serie întreagă de ganguri nesfârșite se deschideau înaintea noastră; prin ele circulau oi, măgari, capre, iar mugetele lor se amestecau cu strigătele negustorilor ale căror mărfuri ornau pereții acestor galerii, dând naștere unui sgomot asurzitor care se prelungea în depărtare cu ecou straniu și sugestiv. Din când în când o rază oarbă de soare descindea printr'una din fântânile de aer, contrastând puternic cu obscuritatea împrejmuitoare; această alternativă de tenebre și lumină făcea explorarea noastră mult mai curioasă încă. Stradelele se transformau imediat în ganguri drepte, dar curate și ornate cu mici trotoare. De o parte și de alta se ridicau, săpate în argilă, case cu zidurile crăpate.

Dinaintea privirilor noastre fermecate, o populație întreagă lucrează cu silință. Unii vindeau obiecte în cupru, alții papuci și tot felul de mărunțișuri ca în piețele tururilor orașelor din lume.

Fapt straniu, deși religia Garianului este cea mozaică, femeile rămân ascunse ca musulmanele și când pornesc de acasă, ele au totdeauna fața acoperită de un voal. Cu o bunăvoință și gentilețe admirabilă unul dintre mai marii orașului Garian, ne-a ieșit într-o întâmpinare și ne-a dat mai multe detalii interesante asupra orașului și a locuitorilor săi.

— Originile cetății noastre se pierd în întunericul vremii, ne spune acest om cu aspect de patriarh. Nici un document scris nu există în legătură cu istoria sa, totuși tradiția pare că situează întemeierea ei, la începutul erei creștine. Noi toți ne-am dedicat agriculturii și pășunile platoului sunt suficiente pentru vitele noastre, pe cari le readucem odată cu venirea nopții sub pământ, în grajduri. Noi înșine ne fabricăm instrumentele de lucru, iar impozitele ne sunt necunoscute, căci suntem prea săraci pentru a putea plăti o sumă cât de mică. Alegem judecatori la fiecare doi ani, cu toate că nu avem nici închisoare nici jandarmerie. Suntem cuminți, căci de secole furturile și asasinările sunt pentru noi fapte necunoscute.

— Fericit ținut care nu cunoaște gangsteri, și ai cărei strămoși și-au ales acest refugiu subteran, pentru a preveni desigur viitorul război aerian.

— Am avut și noi nenorocirile noastre, adăogă atunci bunul bătrân, căci trăind mereu în termeni răi cu Arabii, aceștia ne-au masacrat în 1915. De atunci, din fericire, pacea cu greu obținută n'a mai putut fi turburată. Trăim, după cum v'am spus, cuminți. Nu cerem nimic, lumii. De altminteri, ce-am putea să ne dorim?

Dinaintea acestei surprinzătoare filosofii, n'am putut opune nici unul dintre raționamentele noastre de oameni din

7.

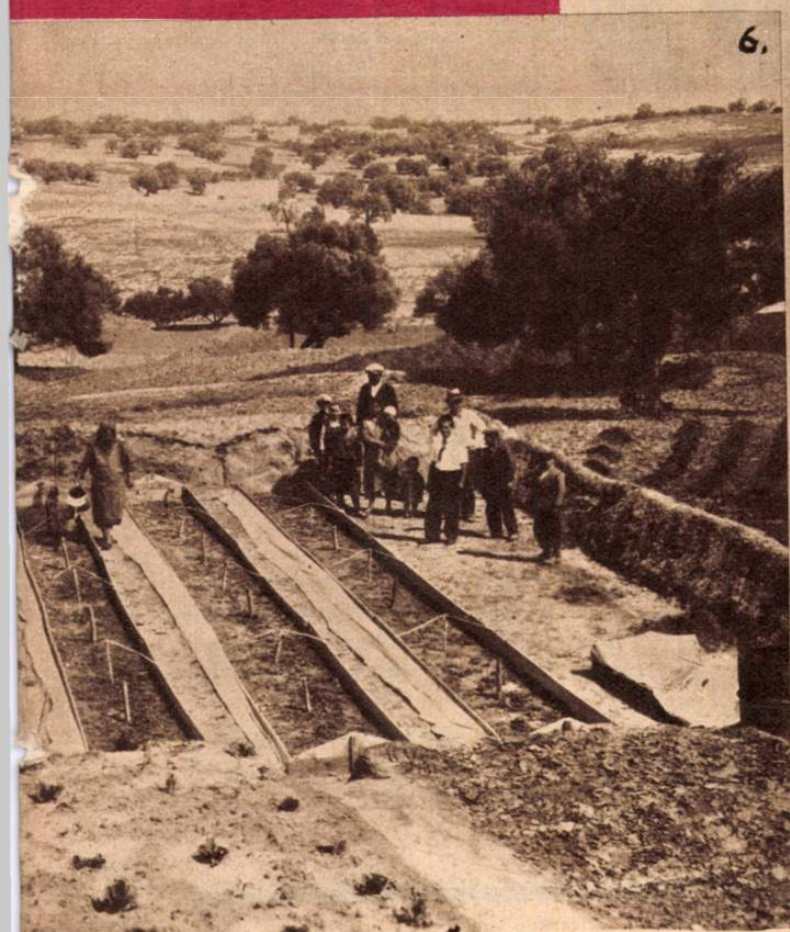

8.

9.

privire asupra orașului subteran Garian. 4) Privire asupra unei gospodării din Garian. 6) Culturi în împrejurimile localității în apropiere de Tripoli. 8) În așteptare la Tripoli. 9) Case moderne la Garian. 10) de la Garian.

6.

10.

Spre locul defilării: notabilități libiene pe cai.

Sărbătoarea arabă este pe punctul de a începe.

occident și m'am mulțumit să urmez rabinul care m'a condus să admir strania lui sinagogă, săpată și ea în adâncimile pământului, având ca plafon cerul albastru, care înlocuiește impresionant fresca cu nori a altor temple.

Viața este patriarhală la Garian și nimic n'a fost încă prevăzut pentru străini. Turiști, hoteluri și palate sunt necunoscute acolo. Noaptea ne-a surprins sub pământ; stradele sunt pline cu turmele cari se înapoiază de la pășune, în vreme ce rîii de luminițe se aprind în căsuțele mizere, înșirate dealungul interminabilelor culoare; puțin timp după aceea, una câte una, luminițele s'au stins și totul a coborît în liniștea și pacea nopții.

Salutați de rabin, am trecut din nou prin tunel și am pătruns în plin aer (de care aveam atîta nevoie) unde automobilul nostru ne aștepta. Soarele se mai vedea la orizont și nici un sgomot nu se mai auzea din cetatea subterană.

Astfel trăesc de secole, oameni străini de orice progres, nu din pricina unei ostilități preconcepute, ci mai mult din pricina unei cuminenții care-i face să recunoască faptul că pentru ei viteza și schimbarea este inutilă, căci existența lor se scurge exact ca în timpurile biblice. Nici un miracol nu i-ar putea hotărî să se depărteze de această cetate subterană care reprezintă pentru ei marginea universului.

Și în vreme ce automobilul meu aluneca sub ultimele raze de soare către Tripoli, mă gândeam că ceea ce este cu adevărat minunat este isgonit din lumea aceasta; Garian mi-a oferit una dintre acele realități de roman, pe cari eri încă le-aș fi considerat bune pentru o descriere de aventuri, într'un volum oarecare de Edgar Wallace bunăoară.

Ferdinand Reyna

Nomazi pe drum.

400 ani ai unci Religiei

In ziua de 31 Octombrie 1517, la Wittenberg (Germania), un călugăr din ordinul Sf. Augustin, Martin Luther, afișa la intrarea unei biserici, un fel de manifest care cuprindea 95 „teze”, adică 95 precepte noi, în legătură cu religia, provocând pe oricine la o contradicție în public. Pe atunci nu existau ziare, astfel că acesta era unicul mijloc de a trămbița o idee și angaja o polemică mai întinsă. Prin acest act începea să se manifeste neînțelegerea lui cu Biserica Romană și răsvrătirea-i față de Papa. În scurtă vreme Luther căpătă atât dușmani cât și adepți, deopotrivă de înverșunați; mișcarea aceasta dădu naștere unui șir neîntrerupt de lupte, de războaie, de revoluții. În 1521 fu declarat eretic și exilat din Imperiu; în 1522 leapădă definitiv rasa și se căsătorește cu o oarecare Katharina Bora, o fostă călugăriță convertită la ideile lui. Partizanii organiză un protest monstru împotriva condamnării lui și de pe urma acestui act luă numele de „protestanți”, care apoi a fost uzat de toate bisericile dizidente. În castelul Wartburg, din Pădurea Neagră, se poate vizita și astăzi camera în care Luther a petrecut un an de zile, în studii și meditații.

„PREDESTINAREA”

Ca o urmare firească a mișcării protestante din Germania, în curând răsăriră ici-colo și alți rebeli, cari primiau doctrinele lui Martin Luther. Însă cu oarecari modificări. Unul dintre aceștia a fost **Jean Calvin**, francez de origină. El îmbrățișase cariera ecleziastică, apoi începu să studieze Dreptul, fără ca totuși să neglijeze cercetările religioase. Exact în 1535 (avea pe vremea aceea 26 ani) publică o carte, intitulată „Instituția creștină” pentru susținerea ideilor proprii, astfel că doctrina lui împlinește astăzi patru sute de ani de existență.

Martin Luther propunea ca bază

a credinței lui această teză: „Cel drept va trăi prin credință” precept luat din textele scripturii. Așa dar, pentru mântuirea sufletului, canoanele ca: pocăința și înfrânările, nu prețuiesc nimic. E destul ca omul să creadă, să aibe credință. Cuvântul lui de ordine, era: **Pecca fortiter, sed crede fortius**: păcătuiește cu tărie, dar crede cu și mai multă tărie. Pe de-asupra, nu recunoștea autoritatea Papei, nu o venera pe Madona și nici pe Sfinți și admitea numai trei taine: botezul, cuminecătura și pocăința

Martin Luther

Calvin mergea mai departe, afirmând: „Numai D-zeu ursește omul, dela început, la mântuirea sufletului sau la osândă veșnică”. Această sentință e nestrămutată, oricât s'ar răsvrăti ființa noastră. Omul e nimic; forțele, meritele și virtuțile lui sunt de asemenea nimic; singurul lucru dăinuitor, suveran și grozav, e cuvântul lui D-zeu, etern și pururea statornic. E așa zisa doctrină a predestinării care dă în fatalism.

CINE ERAU HUGHENOȚII ?

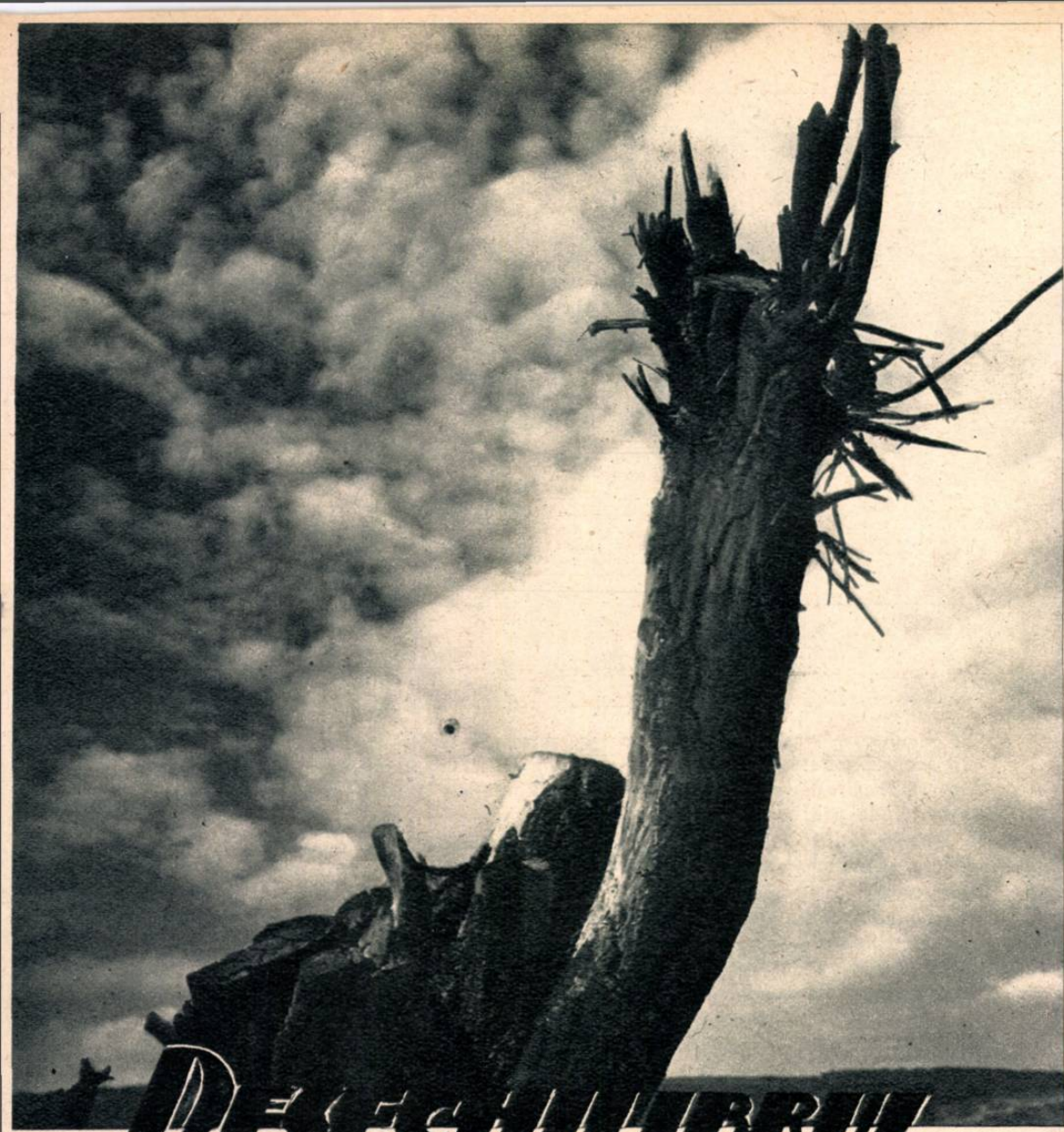
Pe de altă parte, Calvin nu admitea decât două taine: botezul și cuminecătura, căroră el le spunea „cina”. Concepea templul mult mai simplu decât Luther: nici altar, nici icoane, nici chiar Crucifixul. Apoi, el care era un răsvrătit față de Biserica Romană,

nu tolera ca cineva să se răsvrătească față de ideile lui și nici nu proclama libertatea conștiinței. În această privință sistemul lui e condensat în puține rânduri: „Cât despre mine — scria — sunt sigur în conștiința mea că ceea ce am propovăduit și scris o știu dela D-zeu; trebuie deci să-mi apăr aceste idei chiar și cu sabia. D-zeu cere să uiți orice îndurare când e vorba să lupți pentru gloria lui”.

Calvin întreprinse o călătorie în Italia ca să-și propage ideile și primi găzduire la curtea din Ferrara. Înapoiindu-se în Franța, trecu prin Elveția unde, la Geneva, descoperi că există un teren propice pentru predicele lui: atunci se stabili definitiv acolo. Era anul 1536. În epoca aceea, Geneva constituia o mică republică independentă și locuitorii, într'o adunare obștească a lor, hotărîră să îmbrățișeze noile doctrine protestante. Astfel reformatorul francez deveni un fel de dictator religios, uzând de o strășnicie atât de crudă, încât, la un moment dat, populația se răsculă și-l sili să fugă. În urmă, el se întoarse din nou, ca un triumfător. Intemeie un Consistoriu (tribunal preoțesc) format din bătrâni laici și din păstori cari controlau cu rigurozitate viața și ideile locuitorilor, arătându-se neîndurați față de acei cu păreri opuse. Orașul număra atunci 15000 locuitori și, în decurs de patru ani, avură loc nu mai puțin de 58 execuții capitale. În perioada aceea, Geneva căpătase numele de „Roma protestantă”.

Calvin își dete sfârșitul la 55 de ani și calvinistii, risipindu-se în diferite națiuni, luă fel de fel de nume: în Scoția, li s'a zis „Presbiteriani”; în Anglia „Anglicani”; în Germania „Evangelhești”; în Franța „Hughenoți”. Acest din urmă nume e o derivație dela nemțescul **eid-genossen**.

Târziu, Meyerbeer compuse o operă celebră, având drept titlu: „Hughenoții”. **G. R.**

schimbat direcția și au ajuns acum să împiedice formarea și aglomerarea nouriilor de ploaie.

Din toate țările lumii ne vin știri alarmante anunțând că, din pricina schimbării de direcție a curenților aerieni calzi, s'au produs schimbări de climă, care-au avut efecte neobicinuite.

Astfel, la Polul Sud s'a constatat prezența unui val de căldură care — după mărturiile indigenilor — este unic în anele istoriei.

În toiu iernii am avut la Polul Sud un adevărat sezon de vară. Din această cauză, meteorologul, dela stația Little-America a cerut informațiuni dacă temperaturile fanteziste, pe care le înregistrează mereu la Polul Sud, sunt reale. Măsurătorile lui au pus în evidență o serie de lucruri interesante și unice în această materie.

Astfel, la 22 Mai, termometrul indica 28 de grade peste zero, iar două zile mai târziu, la 24 Mai, temperatura s'a coborât, până la 25 grade sub zero. Apoi, la 29 Mai avem 11 grade de frig și a doua zi 14 grade de căldură, temperatură care s'a urcat în ziua următoare la 20 de grade. Marile stații meteorologice americane se străduiesc acum să descopere o legătură, între valul de căldură, nouri și manifestările corespunzătoare din zonele sudice.

Remarcabilă este ipoteza unor cercetători destul de numeroși de altfel, cari susțin că bizarele variații meteorologice din ultimii ani ar fi provo-

DEECHILIBRUL PLANETEI NOASTRE

Schimbarea climei pe pământ. — Ne așteaptă 20 de ani secetoși urmați de 20 ani ploioși ?

TRAIM o epocă caracterizată prin manifestările cele mai neașteptate și mai contradictorii. S'ar părea că forțele superioare tind să răstoarne actuala ordine a universului. Savanții încep să se îndoiască de fundamentele științei clasice și se pare că pământul nostru a pierdut și el orice simț de ordine și disciplină.

Observația stărilor meteorologice și a schimbărilor de climă, pe suprafața planetei noastre, au condus la concluzia că globul nostru e supus unor modificări, cari pot avea consecințe neînchipuite.

Păsările își mută lăcașurile lor, în multe ținuturi se remarcă invazii în masă de animale și chiar și în lumea vegetală se pot urmări, cu evidentă, consecințele variațiilor climatice.

Pretutindeni același tablou al desordinei și al unui haos general !

„Golfstream-ul” și curenții calzi aerieni își schimbă direcția. În regiunea sudică, iarna începe acum mai devreme ca înainte, pe când în ținuturile tropicale se înregistrează zăpezi extraordinare.

În țările nordice temperatura se ridică mereu iar în latitudinile mijlocii se observă o relativă nivelare a temperaturii. Într'un cuvânt, modificarea climei provoacă o schimbare în întreaga natură, schimbare pe care firește, o resimțim și noi oamenii.

Uscăciunea neobicinuită, care a domnit vara trecută în cea mai mare parte din emisfera boreal, unii specialiști în meteorologie o explică, afirmând c'ar fi un început dintr'o perioadă de 20 de ani secetoși, după care va urma o altă perioadă de 20 de ani „umezi”.

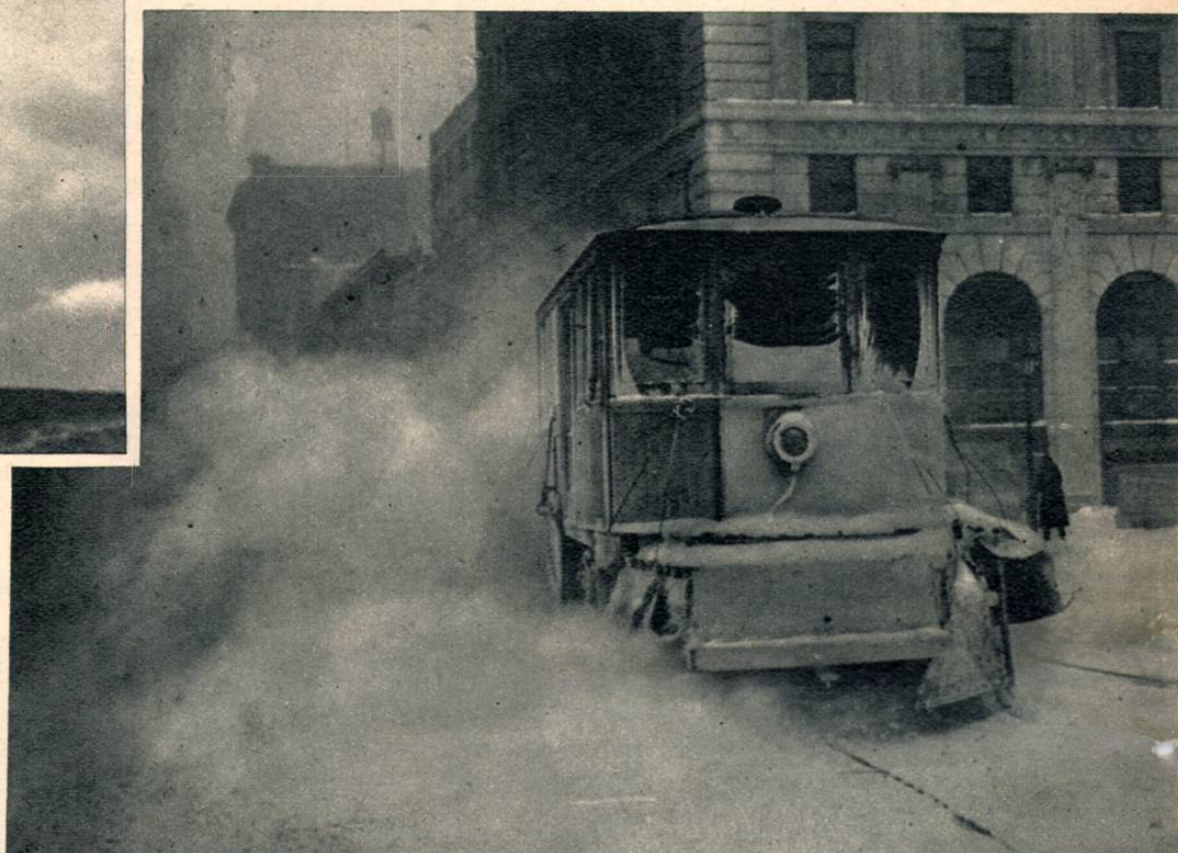
Faptul că anul acesta vremea a fost atât de uscată și caldă a indispus în special pe savanții francezi. Aceștia susțin, nici mai mult nici mai puțin, decât că pământul nostru se usucă încetul cu încetul. E drept că nu ducem lipsă de apă, dar curenții aerieni calzi și-au

În această pagină :

Un copac distrus de furtună.
La New-Jork, în timpul unui vânt puternic, un tramvai mergând prin praf.

Un trăznet asupra celui mai înalt imobil din New-Jork.

cate de perturbările atmosferei prin undele de radio. Acești savanți afirmă că prezența unui număr considerabil de stații de emisiune pe pământ, cari lansează neconținut în atmosferă undele electrice, a reușit în cele din urmă, să încarce atmosfera cu o masă apreciabilă de electricitate, care n'a existat niciodată înainte și că acest exces de electricitate e suficient, pentru a exercita o înrăurire covârșitoare asupra vremii.

De fapt, s'a putut observa că, odată cu introducerea radiodifuziunii pe o scară mai întinsă, furtunile și dezechilibrul atmosferei au devenit mai frecvente și mai puternice. Deasemenea precipitațiunile cu descărcări electrice, grindina și ploile se înmulțesc tot mai mult, în ținuturi altădată uscate, pe când la latitudinile noastre se constată în timpul verii o perioadă de uscăciune, care în unele regiuni a dus la adevărată catastrofă.

În multe locuri din Anglia, seceta a ajuns la un grad atât de înaintat, încât guvernul britanic s'a adresat inventatorului Marconi, întrebându-l dacă nu cumva căldura și uscăciunea ar fi produse de T. F. F.

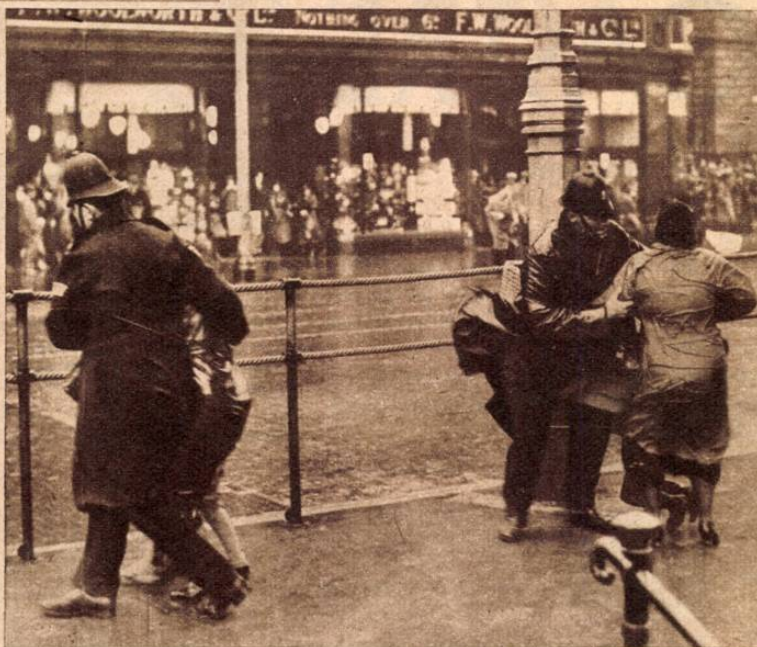
În Franța și în Polonia, căldura și seceta au cauzat pagube incalculabile în agricultură: s'a înregistrat chiar o enormă mortalitate a peștilor, ca urmare a încălzirii excesive a apelor și a diminuării oxigenului din ele.

Pe de altă parte, din Belgrad se relatează apariția unor roiuri uriașe de mici țânțari, cari au pricinuit pagube extraordinar de mari în regiunea Dunării și a Vardarului. Într'a-

devăr, acești țânțari atacă cirezile de vite, turmele de oi și hergheliile de cai, într'o asemenea măsură, încât, în cele din urmă, ministerul agriculturii din guvernul jugoslav s'a văzut nevoit să organizeze un adevărat război împotriva muștelor distrugătoare, pentru a împiedica extensiunea acestui flagel.

În Statele Unite ale Americii s'a înregistrat deasemenea o secetă prelungită, agravată prin mari furtuni de praf, de-o intensitate cum nu s'au mai văzut de câteva decenii. Aceste intemperii s'au abătut asupra văii atât de fertile a fluviului Missisipi și au pustii în special statele Dakota și Minnesota. Recolta de grâne a Americii centrale și de vest a fost amenințată de-a fi acoperită sub un morman de praf. Orașele New-York și Chicago au fost, zile întregi, cufundate într'un soi de ceață gălbue. Aviatorii susțin că au întâlnit în văzduhouri imenși de praf, la o înălțime de 500 de metri,

S'au pus în evidență anume perturbațiuni, în modul de comportare a planetei noastre. Observațiuni precise au arătat că viteza de rotație a pământului nu e constantă, ci se îndepărtează necontenit de la valoarea ei normală. Anumite desacorduri, constatate în

În această pagină:
Boii la pășune în timp de secetă.
O pădure incendiată pe o insulă din pricina arșitei.
În timpul unei ploi torențiale la Edinburg, femeile sunt ajutate la trecerea străzilor de către agenții de poliție.
O groaznică furtună la Washington.

mecanica cerească, sunt astăzi explicate prin schimbarea iușelei de rotație a pământului. Măsurători executate cu cele mai sensibile instrumente de măsură au condus la concluzia că planeta noastră nu-și mai ține „pasul” de altădată, în spațiul cersesc și că cedează altor planete și corpuri cerești, lăsându-le „să i-o ia înainte”. S'a stabilit că dela 1925 există o întârziere de 45 de secunde. De aci rezultă, firește, o mică diferență de timp pentru durata zilei astronomice, fapt pe care astronomii trebuie să-l ia în considerație.

Pricinile acestor neregularități, în mișcarea de rotație a pământului, n'au fost lămurite încă până astăzi. Se pare însă că ele se datoresc influenței lunii precum și atracției soarelui și a planetelor apropiate.

Totodată s'a pus în evidență o oscilație în direcția axei globului, ceea ce are ca urmare o deplasare a polilor, a continentelor și, firește, a climei corespunzătoare.

Cu drept cuvânt, se poate spune că savanții încep să „nu mai înțeleagă lumea”...

Cum apare Pământul privit din alte lumi

Ciudatele și variatele aspecte pe care globul nostru le prezintă puținelor planete de unde poate fi distins pe firmament.

de prof. **LUCIEN RUDAUX**
distingatul astronom francez

DESCOPERIRILE făcute de către astronomi ne furnizează, asupra celorlalte planete de pe firmament, cunoștințe suficiente, spre a trage plauzibile și pitorești concluzii, din aceste cercetări.

În lumina acestor descoperiri și deducții, ne putem imagina condițiunile pe care călătorul uman le-ar găsi, dacă ar putea vizita una din aceste planete — ele ar diferi, într-o foarte mare măsură și în marea majoritate a cazurilor, de acelea care domină pe Pământul nostru.

Punând pasionanta chestiune a vieții pe alte planete, suntem nevoiți să recurgem la calcule bazate pe fapte și fenomene ce stau în legătură cu viața pământească. Și nu putem proceda altfel, deoarece până la facerea unor noi descoperiri, nu e chip să avem o viziune directă asupra manifestărilor vieții — pe suprafața unor planete atât de îndepărtate. Într'un cuvânt, suntem nevoiți să ne construim ipotezele pe comparații cu noi și cu ceea ce ne înconjoară.

Bazându-se pe ceea ce se cunoaște asupra vieții, unii savanți susțin că celelalte lumi sunt nelocuite și nelocuibile. Dar dacă o asemenea teorie este justă pentru vietățile de aceeași structură cu cele de pe Pământ, nu putem exclude totuși posibilitatea unor forme de viață, adecuate unor planete radical diferite de-a noastră. S'ar putea adăuga c'ar fi nelogic să credem că singur Pământul poartă viață pe suprafața sa. În orice caz, noi vom adopta un punct de vedere ce nu poate să nu prezinte un mare interes filosofic și să căutăm a ne închipui impresiile pe care Pământul nostru le-ar face ipoteticilor locuitori ai Lunei.

A studia această chestiune nu înseamnă a face speculații pur fantastice, pentru că putem uti-

liza, ca bază a concepțiilor noastre, anumite date precis stabilite de astronomi. Astfel, dimensiunile Pământului și situația sa în spațiu, față de alți corpi cerești, ne dau posibilitatea de-a spune cum arată, văzut de pe fiecare din acești corpi.

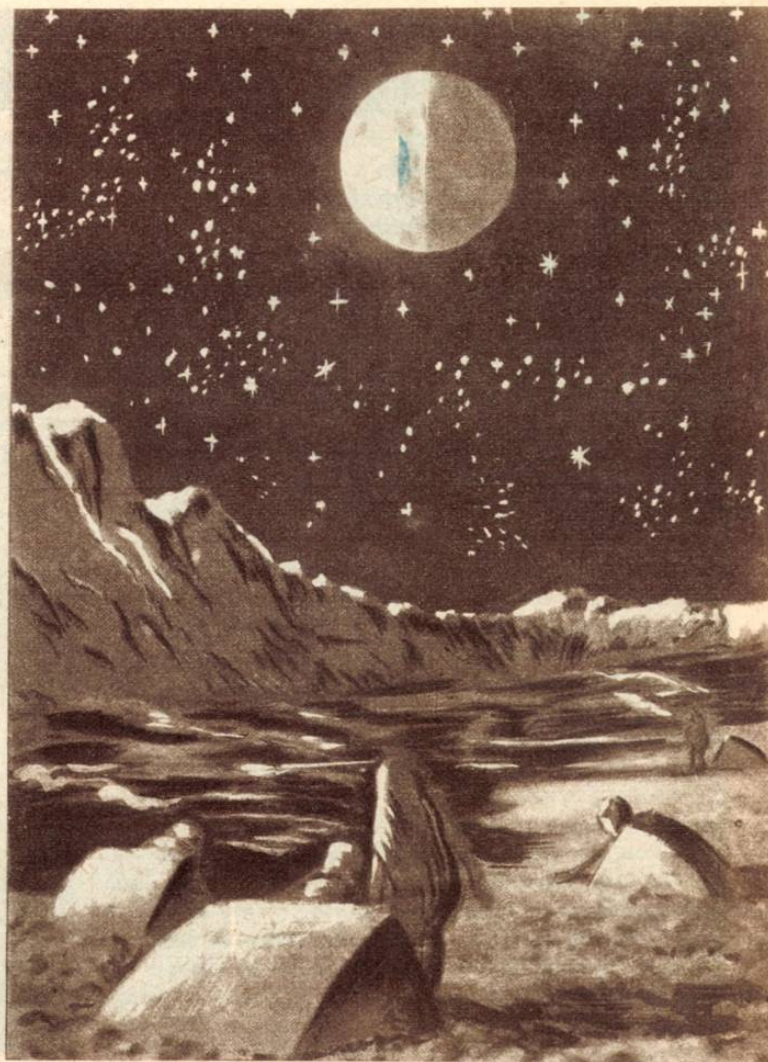
Cu ajutorul acestor date exacte, problema poate fi enunțată logic în următoarea formă: Cum ar apărea Pământul unor ființe inteligente, având posibilități de viziune și investigație echivalente cu ale astronomilor noștri?

Aci trebuie să repetăm că nu se poate specifica precis natura creațiilor pe care le vom pune în acțiune. Dacă au o înfățișare mai mult sau mai puțin omenească în desenele pe care le dăm aci, aceasta este numai din motive picturale.

Dintre toți corpii cerești, Luna este aceea care-ar oferi cele mai bune ocazii pentru studierea Pământului. De pe acest corp, planeta noastră este văzută în proporții atât de considerabile și sub o înfățișare atât de magnifică, încât merită o descriere mai largă. Ușor înțelegem acest fapt, dacă ne amintim cum vedem noi Luna, satelitul ce se rotește în jurul Pământului. În cursul perioadei sale călătorii, pe care o face la distanța de 384.000 de kilometri, Luna ne apare sub diferite aspecte ce se numesc faze, rezultând din diferitele situații, în care ochii noștri îi văd globul, parțial luminat de soare. Dacă ne-am duce în Lună, am vedea aceleași efecte de lumină inversate pe globul pământesc; după pozițiile ocupate de Lună în călătoria sa, am vedea de acolo, sub diferite aspecte, jumătatea de Pământ luminată. La

De pe suprafața pe care Luna o întoarce spre Pământ, aceasta din urmă ar apărea ca un imens balon, plasat pe linia orizontului.

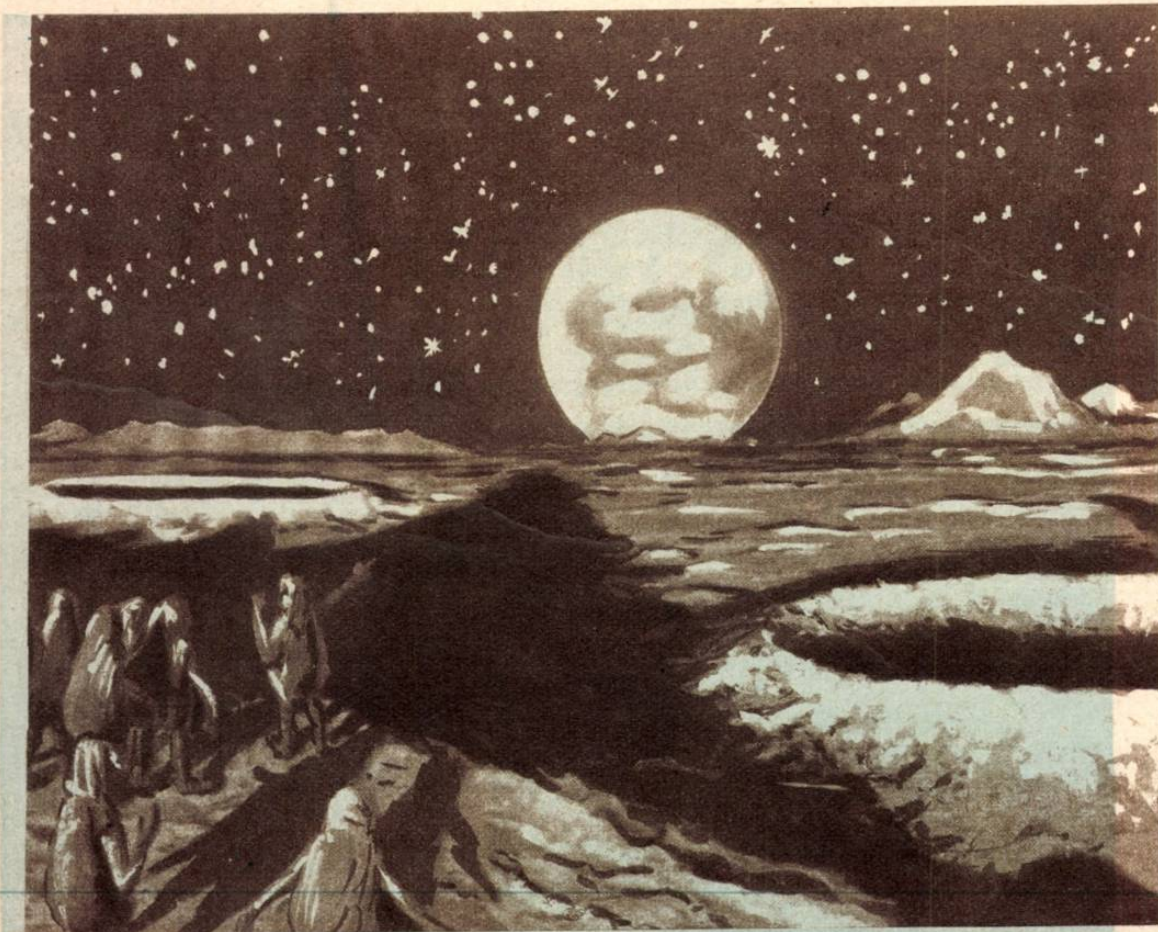
epoca pe care noi o numim Lună nouă, aceasta din urmă rămâne invizibilă, pentru că se află între soare și Pământul către care își întoarce partea neluminată; iar pe de altă parte, luna va vedea atunci discul Pământului în întregime luminat. Când Luna ajunge la rândul ei în situația în care ne apare totalmente luminată — Lună plină — perspectivele sunt inversate. Între aceste extreme, globul nostru ia diferite aspecte, corespunzând fazelor lunare.

Dar dacă aceste perspective ale Pământului se aseamănă cu acelea pe care ni le oferă nouă Luna, nu trebuie să uităm că ele se prezintă sub condițiuni de vizibilitate și detaliu ce prieluesc un spectacol cu mult mai grandios, decât acela pe care-l avem noi.

Trebuie să ținem seamă, în primul rând, de marile proporții pe care Pământul le are pe firmamentul Lunei. Pentru noi, satelitul acesta pare foarte mare, în comparație cu punctele luminoase pe care le prezintă ceilalți corpi cerești, și-i admirăm strălucirea, care adesea împrăștie întunericul nopților. Dar ce-am spune dacă am vedea din Lună, discul pământesc? Planeta noastră posedă un diametru de patru ori mai mare decât acela al satelitelui său. Ea apare deci mai mare pe firmamentul Lunii, grație proporțiilor sale. Cu aceste dimensiuni, ce-i dau o întindere de paisprezece ori mai mare decât aceea a Lunei pline, „Pământul Plin” răspândește o lumină intensă. Lumina pe care Pământul o trimite Lunei este o adevărată zi secundară. Importanța acestei lumini se poate aprecia din faptul că atunci când Luna nouă începe să crească, îi putem vedea restul discului, care este luminat de reflexele trimise de către Pământ.

Lumina care o răspândește discul lunar va fi cu mult mai puternică, întrucât în Lună nu există nimic care s'o atenueze. Pentru noi pământeni, strălucirea Lunii și a stelelor este mult atenuată de grosimea păturii atmosferice, pe care razele lor trebuie s'o străbată, spre a ajunge la ochii noștri. În Lună lucrurile stau cu totul altfel, deoarece corpul acesta este lipsit de o pătură atmosferică apreciabilă. Dată fiind absența stratului de aer, lumina nu este difuzată, așa că aerul are chiar în mijlocul zilei profunde întunecare a spațiului infinit, în care stelele sunt văzute în toată strălucirea lor. Frumusețea unui asemenea spectacol depășește în grandoare cele mai avântate închipuiri ale noastre.

Discul Pământului, în continuă creștere, domină firmamentul Lunii într-o incomparabilă strălucire. Dar are particularitatea de-a rămâne, ori dincotro l-ai privi, în aceeași poziție pe cer, deasupra orizontului. Veți înțelege acest fapt, dacă vă veți aminti că Pământul constituie centrul călătoriei pe care o face Luna, care se învârtă în jurul lui, prezentându-i mereu aceeași față. Spre a fi mai preciși, vom adăuga că pământul nu păstrează o poziție absolut invariabilă, deși aceasta ar fi impresia pe care ar face-o ochiului. Datorită neregularităților, ce survin în viteza cu care luna evoluează în orbita sa, aparenta poziție a globului nostru suferă mici deplasări, ce se prezintă ca un fel de balans în jurul poziției mijlocii. Mișcarea

Lunii mai creează și iluzia unor regulate deplasări ale soarelui și stelelor, cari par a se ridica încet, trecând pe după Pământ și apunând în cele din urmă; completa rotație se face într-o perioadă echivalentă cu o lună pământescă, care nu este de fapt decât durata unei zile și nopți lunare, laolaltă. Această explicație a condițiilor în cari sunt văzute fenomenele astronomice, determinate de Pământ, ne ajută să ne imaginăm cum ar apărea ele ipoteticeilor locuitori ai Lunii. Iar cât despre aceste creaturi, repetăm că nu știm despre ele nimic, dar că ținând seama de cele ce s'au aflat asupra Lunii, ele ar trebui să fie construite în așa fel, încât să poată trăi fără apă și fără aer, la suprafața cel puțin. Unii savanți și-au dat părerea că s'ar putea ca în lună, viața să se fi dezvoltat sub-sol, unde vor mai fi existând oarecari elemente în stare a întreține viața.

Concepția aceasta se bazează pe excesivitatea condițiilor fizice ale satelitului nostru, care, expus în timpul zilei intenselor radiații ale soarelui, suportă o temperatură care cu siguranță că trece de 100° Celsius. Pe de altă parte, lipsa unui strat de aer apreciabil, care să prevină pierderea căldurii înmagazinată în timpul zilei, face ca satelitul să se răcească complet, în cursul nopții, și temperatura scade la un punct cu neputință de conceput pentru noi. Aceste formidabile extreme alternează, cu o durată de câte paisprezece zile, fiecare. În asemenea condițiuni, logic ar fi să presupunem că o creatură, care-ar trăi aci, ar căuta o temperatură moderată, la o oarecare adâncime sub-sol. Oricari-ar fi condițiile de pe suprafața Lunii, ne vom închipui că viețile li s'au adaptat și că au capacități intelectuale similare cu acelea ale pământenilor.

Pământul li se prezintă deci sub aspectul pe care l-am schițat. Pentru locuitorii Lunii, Pământul nostru, pe lângă că le luminează nopțile, constituie un ceasornic ceresc, care-ar fi de mare folos unor oameni primitivi, fără instrumente de măsurare a timpului. Fazele Pământului, marchează lungile perioade ale zilei și ale nopții lunare, subdiviziunile fiind furnizate de rotația pământului în sine, care-și desfășoară, la răstimpuri regulate, distincta-i configurație geografică cu oceane, munți, continente, etc. Acest ceas astronomic domină majestuos firmamentul, pentru locuitorii din centrul acelei jumătăți de Lună, întoarsă spre Pământ, pentru că mai apoi să coboare mereu tot mai jos pe măsură ce e văzut din puncte mai apropiate de marginile emisferelor. Însfârșit, din aceste ultime regiuni, Pământul apare ca un enorm disc ce stă pe linia orizontului.

Acest frumos și, fără îndoială, util spectacol, poate fi contemplat numai pe jumătatea de Lună întoarsă spre Pământ. Aceste limite sunt ceva mai mari, decât jumătatea exactă a Lunii, adică decât par, datorită neregularităților evoluției sale, despre care am vorbit mai sus. În orice caz, Pământul trebuie să fie invizibil pe toată întinderea acelei emisfere lunare, pe care n'o vedem niciodată. Și dacă presupunem că locuitorii Lunii, cărora li se spune uneori „Seleniți” iubesc călătoriile, ca și pământenii, ne putem închipui pe locuitorii părții întunecate făcând excursii, ce le-ar da posibilitatea să vadă, măcar odată în viața lor, splendoarea discului pământesc.

Dar să ne întoarcem la detaliile discului pământesc. Nu trebuie să ne închipuim că el s'ar prezenta cu exactitatea unuia din acele globuri întrebuințate în lecțiunile de geografie. De cele mai multe ori suprafața oceanelor pământesti, care este de un albastru cenușiu și regiunile continentale, ce apar mai luminoase și pătate cu galben și verde, sunt acoperite de ceață sau complet mascate de pete albe, ce-și schimbă mereu forma. Aceste aspecte mereu variabile sunt determinate de turburențele atmosferei pământesti, cari difuzează lumina și atenuază contrastele detaliilor. Datorită acestor condițiuni, astronomii Lunii, cari-ar examina Pământul, chiar cu instrumente din cele mai puternice, ar întâmpina dificultăți în distingerea anumitor detalii de pe suprafața planetei noastre. Dar caracterul și condițiunile fizice ale acestor suprafețe ar fi pentru ei extrem de surprinzătoare. Admițând că ar exista oarecari gaze, ce-ar forma pe suprafața Lunii un strat atmosferic foarte subțire, aceasta poate numai în depresiuni sau în cavități subterane, savanții de pe Lună ar putea considera că Pământul posedă un strat de aer atât de înăbușitor și de greu, încât exclude posibilitatea oricărei vieți. În afară de aceasta, stratul de aer al Pământului este mereu turburat de formațiuni de nouri, cari pentru observatorii din Lună ar fi niște misterioase și inexplicabile masse.

Tot atât de inexplicabile ar fi variațiunile de culoare prezentate de marile întinderi ale Pământului, acoperite cu vegetație. Astronomii Lunii ar putea deduce totuși că aceste variațiuni ar sta în legătură cu sezoanele ce se perindă pe Pământ, datorită axei sale înclinate. Dar e probabil că ei n'ar putea explica aceste fenomene referindu-se la ceva similar din lumea lor. Cum lumea din Lună nu pare a cunoaște zăpada, ei n'ar putea concepe natura păturilor albe, ce se formează, dispar și reapar, după sezoane, în diferite puncte ale Pământului. Marile întinderi oceanice ar fi iarăși un obiect de uimire pentru ei, de oarece în Lună nu se pomenesc asemenea formațiuni.

Pe lângă aceste fenomene naturale, locuitorii Lunii, ar putea percepe și oarecari manifestațiuni ale activității omenești. Astfel, orașe mari ca New York-ul și Parisul, ar forma pete de

o considerabilă întindere, a căror natură nu va fi însă prin nimic revelată locuitorilor Lunii. Aceste pete s'ar putea trăda noaptea printr-o slabă luminozitate, rezultând din milioanele de felinare electrice, iar puternicele proiectoare îndreptate spre cer în ajutorul aviatorilor ar fi văzute ca niște pete intermitente. Aceste lumini, ar putea fi distinse, în momentele de perfectă transparență atmosferică a Pământului, cu ajutorul unor puternice telescoape; dar neștiind ce le determină, nu e exclus ca locuitorii Lunii să vadă în ele un alt fenomen natural și de neînțeles al Pământului.

Este deci foarte probabil că Seleniții ar considera lumea noastră nelocuibilă, datorită faptului că suprafața sa pare acoperită de gaze înăbușitoare și de o natură necunoscută. Pătura gazoasă le-ar apărea plină de formidabile mișcări de masse și solul, ciudat de nestabil, în multe puncte.

Au și locuitorii celorlalte planete o asemenea părere despre noi?

lăta o chestiune pe care o vom discuta în articolul viitor.

Bărbați sunt pretențioși...

Dar cari bărbați ar putea să reziste unei guri surzătoare, cu dinți albi și frumoși? Și dinții d-vs. le-ar putea fi pe plac, iar Chlorodont-ul vă va ajuta în acest scop. E o plăcere mereu reînnoită să-ți speli dinții cu Chlorodont, așa efect extraordinar de curățire are această pastă, așa de agreabil e gustul său răcoritor. Chiar și copiii întrebuințează bucuroși pastă de dinți Chlorodont. Tuburi a câte Lei 16.— și Lei 26.—

Chlorodont

pasta de dinți efina de primă calitate

REALITATEA ILUSTRATA

DIRECTOR: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 32 de pagini mari, cu un supliment gratuit de 24 de pagini. PREȚUL LEI 10. —

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	400 LEI
Pe șase luni	200 „
Pe trei luni	100 „

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Telef. 3.84.30
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „ADEVERUL” S. A.

Beatty Fredanov

Teatrul Regina Maria și-a propus să consacre un nou talent dramatic; o actriță cu minunate resurse scenice, a cărei apariție la lumina rampei a stârnit, dela început, admirația publicului. E vorba de dragălașa Beatty Fredanov care și-a făcut educația teatrală la Conservatorul și pe scenele Vienei, jucând roluri de pretențioasă creație și pe care am auzit-o de nenumărate ori la postul de radio din capitala Austriei.

La București, Beatty Fredanov a debutat în „Lume de Hotel” și în „Spionaj”. Iar acum ni se anunță în distribuția premiei „Simunne” care va avea loc peste câteva zile la „Regina Maria”.

Beatty Fredanov aduce pe scenă nota distinsă și impresionantă a școlii germane, dela care și-a alimentat flacăra sacră a talentului.

Am vrea s'o vedem cât mai curând evoluând în roluri principale pe scena care a înțeles întotdeauna să lanseze și să consacre elementele de talent.

S.

Eugenia Zaharia, artistă la Teatrul Național, care a schițat cu măiestrie rolul Mariane din comedia „Trică” a d-lui G. Crătescu

Lucrări artistice în argint
coșuri, farfurii, servicii,
execuția cea mai modernă,
BARTÉ EFTIN LA Fabrica de argintărie

FELEDI

STRADA CAROL, 14. Etaj

Executăm lucrări și cu materialul clientului

DOAMNELOR! Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale, precum și ondulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François. Strada Edgard Quinet, 7

Femeile GIRAFE

PÂNĂ la ce punct ar fi în stare o femeie să se supue torturilor numai cu scopul să atragă atențiunea bărbatilor și poate invidia altor femei? Măsurând torturile în lungime, o femeie din Padaung, sat aflător în împrejurimile orașului Burma din India, vă va spune că ele pot suporta până la 40 cm. dat fiindcă aceasta e măsura maximă la care ajunge, prin răsucire, lungimea gâtului lor. Trei din aceste femei-girafe au debarcat frumuseț, mai deunăzi, în Anglia unde bine'nțeles au stârnit cea mai vie curiozitate. Văzându-le, ne revin în minte supliciile fără număr cu cari Chinezii își păstrează forma liliputană a picioarelor, precum și altele, nu mai puțin dureroase, ale femeilor din insula Bornéo, cari își schimonosesc urechile, întinzându-le până ce acestea ajung să le atârne... pe umeri. Dar fără a mai fi nevoe să luăm exemple din țări semi-sălbatice sau prea depărtate de noi, e destul să amintim torturile de tot felul, la cari se supuneau, până acum câțiva ani, elegan-

tele noastre doamne purtând de dimineață până la culcare nelipsitele „corsete”. Matroanele venețiene din vremea Renașterii, ca să sfideze cuvintele sfintei scripturi care zice: „Cine dintre noi ar fi fericitul și prea cutezătorul care să mai adauge propriei sale staturii înălțimea de o palmă?” au născocit moda bustului care, obligând persoana să stea dreaptă, îi prelungea proporțiile în mod simțitor. O bună parte din fastul venețian celebrat în pânzele somptuoase ale lui Titian și Veronese își trage origina din acel ascuns instrument de tortură care împrumuta femeilor ținuta aceea majestuoasă și solemnă. Dar întorcându-ne la femeile girafe vom spune că acestea au bătut recordul, adăugând palmă peste palmă la proporțiile fi-rești ale corpului, când vedem, fără puțință de a ne înșela, că gâtul lor poate să atingă o lungime de aproape 40 centimetri. Această minune o împlinesc printr'o schilodire progresivă a vertebrelor până acolo încât acest curios gulerăș, pe care-l poartă ziua și

noaptea devine cu timpul o trebuință riguroasă, deoarece fără el gâtul lor nu s'ar mai ține drept.

Padaungii sunt de origină mongolică și trăesc în partea de miază-noapte a provinciei Mandalay, la poalele colinelor. În sânul acestui trib bătrân de peste o mie de ani dăinuște obiceiul foarte vechi de-a se lungi gâtul femeilor, încă din copilărie, cu ajutorul unor cercuri de alamă suprapuse în spirală; ritul cu care se desfășoară această operație dureroasă rămâne un secret sfânt între mamă și fiică; iar scopul (străvechi și foarte răspândit scop!) este de-a le face pe fete mai atrăgătoare și deci mai lesne de... măritat.

Negreșit, procesul e dureros dat fiindcă spirala, care trebuie reînnoită

Femeile girafe, conștiente de originalitatea lor, privesc cu o vădită superioritate la femeia modernă care-și corijează frumusețea.

treptat-treptat în jurul gâtului copilei, apoi al adolescenței și în cele din urmă al femeii, se schimbă în fiecare an și, fiind de alamă, spre a se putea îndoi și potrivi exact de jur împrejurul gâtului, de fiecare dată trebuie să fie încălzită atât cât e nevoie.

Însfârșit, când gâtul a atins înălțimea maximă, gulerului i se mai adaugă câteva cercuri în plus, cari se coboară pe umeri; la spate ele închipuesc un fel de toartă metalică al cărei rost e să strângă gulerul dela primul până la cel din urmă inel spre a da femeilor Padaungiane un **minimum** de libertate în timpul somnului. Acum, dat fiindcă ele nu leapădă nicio dată această găteală și cu atât mai puțin în pat, am putea face calculul — în greutate — că aceste plăpânde făpturi femeiești continuă să poarte până la sfârșitul zilelor, de colo-colo, pe lângă greutatea însăși a persoanei și pe aceea nu tocmai indiferentă a acestei curioase podoabe: 13 kilograme! Apoi, ca și cum nu le-ar fi destul, mai adaugă și alte inele groase în jurul picioarelor, de jos până la gleznă.

Dr. Howard Bary, un american care a vizitat de curând satele acestor triburi situate la vreo 300 mile de calea ferată cea mai apropiată, a reușit să înduplece, dăruindu-le o sumedenie de coliere, cercei și mai cu seamă monede de argint, pe trei din aceste femei spectaculoase ca să-l însoțească în țările civilizate, bine'nțeles împreună cu bărbatii respectivi. Așa s'a făcut că **Mu Kuan, Mu Proa, Mu Ba** și-au făcut intrarea în cartierele londoneze transformând pentru câteva seri un varieteu elegant din City într'o sucursală a... grădinei zoologice.

Femeile-girafe se mândresc grozav de ciudățenia lor fizică și s'au supus cu multă grație radiografiei care a dat astfel la iveală că patru din vertebrele toracelui s'au mutat spre gât și că însuși toracele fiecăreia suferise o așa transformare încât dăduse loc unei scoboriri foarte pronunțată a plămânilor.

Cu toate acestea femeile-girafe se bucură de o sănătate excelentă și au puțință să facă orice soi de treburi, fără să se simtă întru nimic stingerite. Dar cum vor putea să-și satisfacă cele mai elementare nevoi igienice? Gâtul lor, de pildă, vede vreodată apa? Firește că nu. Ele introduc în fiecare din golurile cercurilor de alamă câteva paie umede și apoi, cine știe? — se va găsi cineva care suflând înăuntru să le usuce...

G. P.

dela o + SAPTAMANA la alta

Miercuri

A CEST mausoleu se află în munții de pe insula Catalina din California.

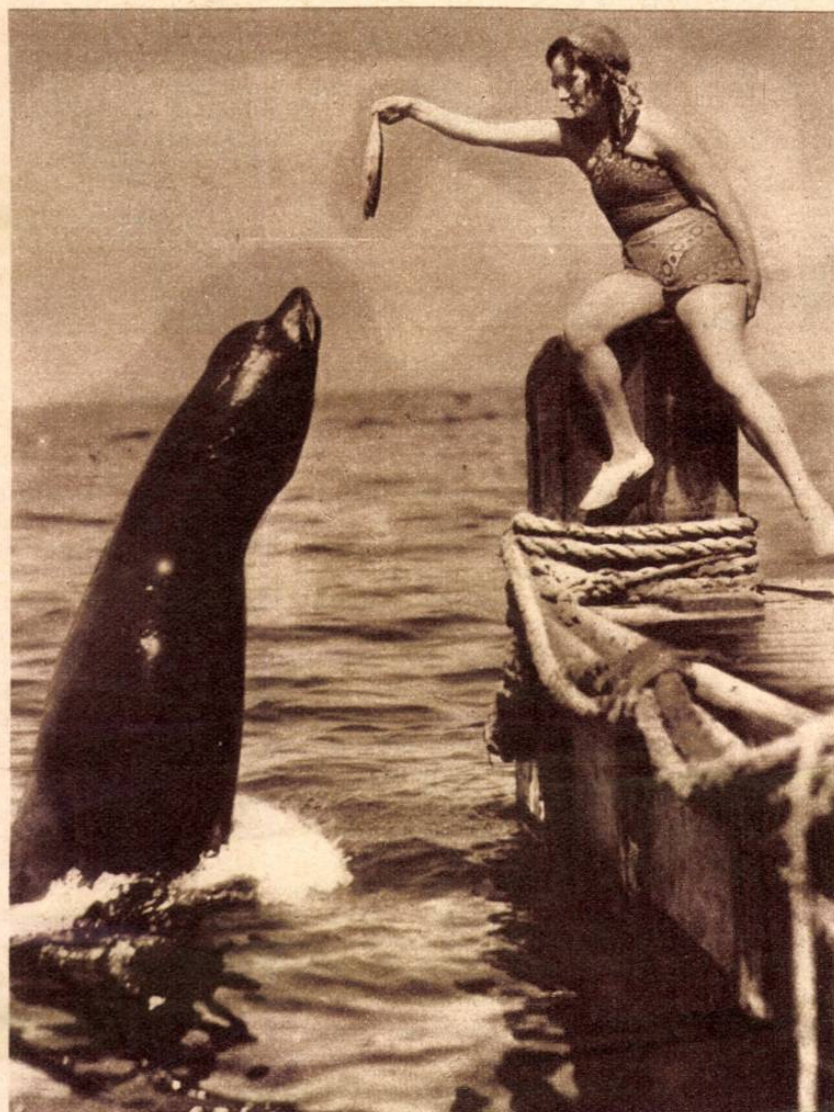
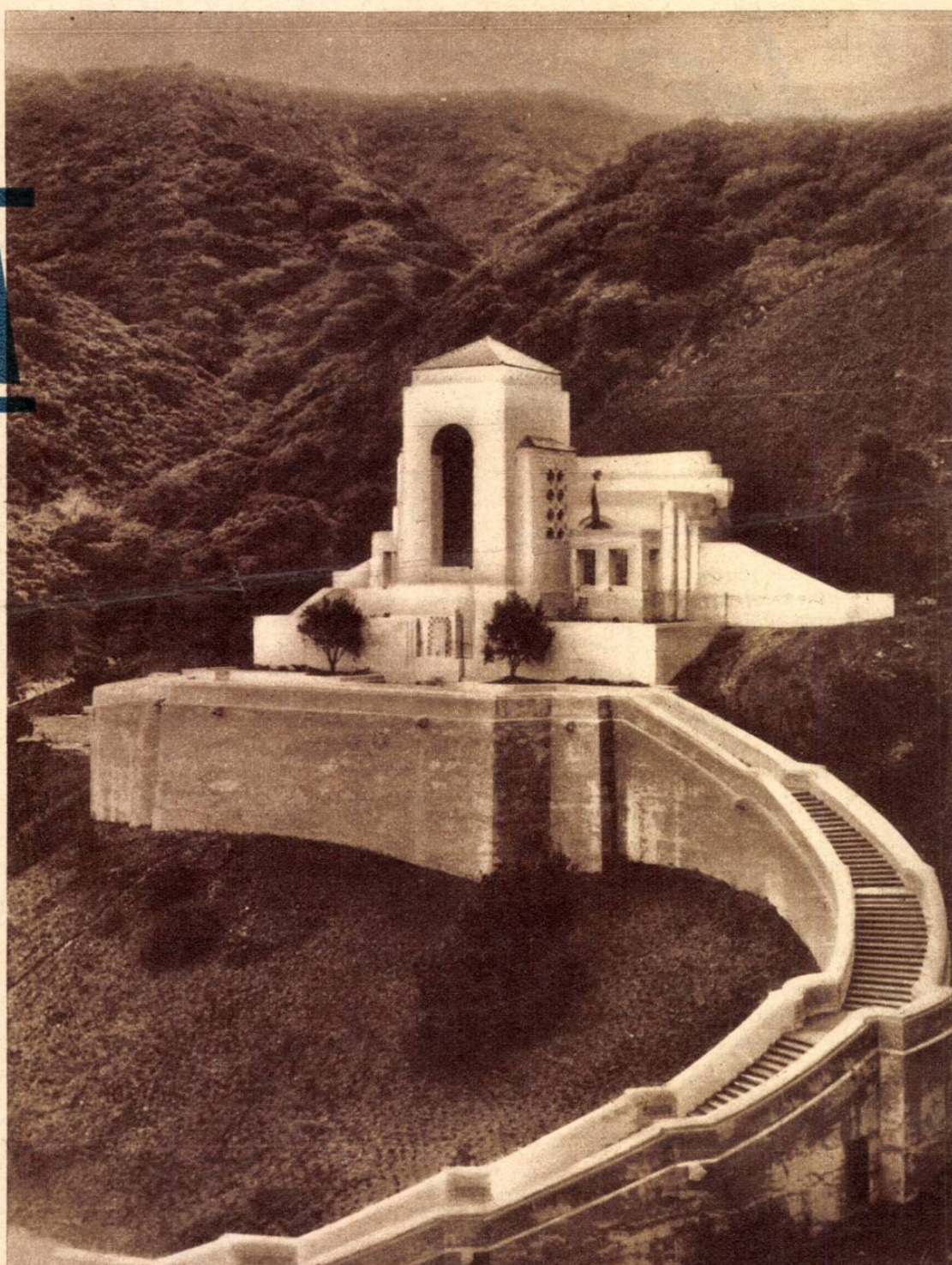
E o clădire impozantă, înaltă de 40 de metri, și așezată pe coasta muntelui la o altitudine de 140 de metri.

Conform cu progresul tehnic american, s'ar fi convenit să aibe și un ascensor electric. S'a renunțat la această inovație și s'a construit o scară mărșă, pentru a spori și mai mult impresia gravă a monumentului.

E un lăcaș de veci, împărătesc.

... Și aici se odihnesc în pace rămășițele regelui american al unui produs industrial, care te face să scuipi fără încetare. E vorba de guma pe care o mestecă americanii, în încăperile unde fumatul este strict interzis.

Defunctul Mr. Wrigley a dobândit din traficul cu această gumă o avere atât de considerabilă — încât și-a zis că merită la încheierea bilanțului definitiv, o gratificație admirabilă...

Joi

I NSULA Catalina, despre care am vorbit mai sus, mai are și alte curiozități remarcabile: un leu de mare, cu numele de „Oscar”, care răspunde fără întârziere la chemarea nimfelor de pe plajă.

După cum se vede, chemarea undinelor, nu mai prezintă primejdiile de altă dată. Căci undina e pe uscat și Oscar în apă. Acest leu, nu numai că nu riscă nimic, dar nu vine decât dacă-i se oferă o salată de țări.

Curat: — pește l...

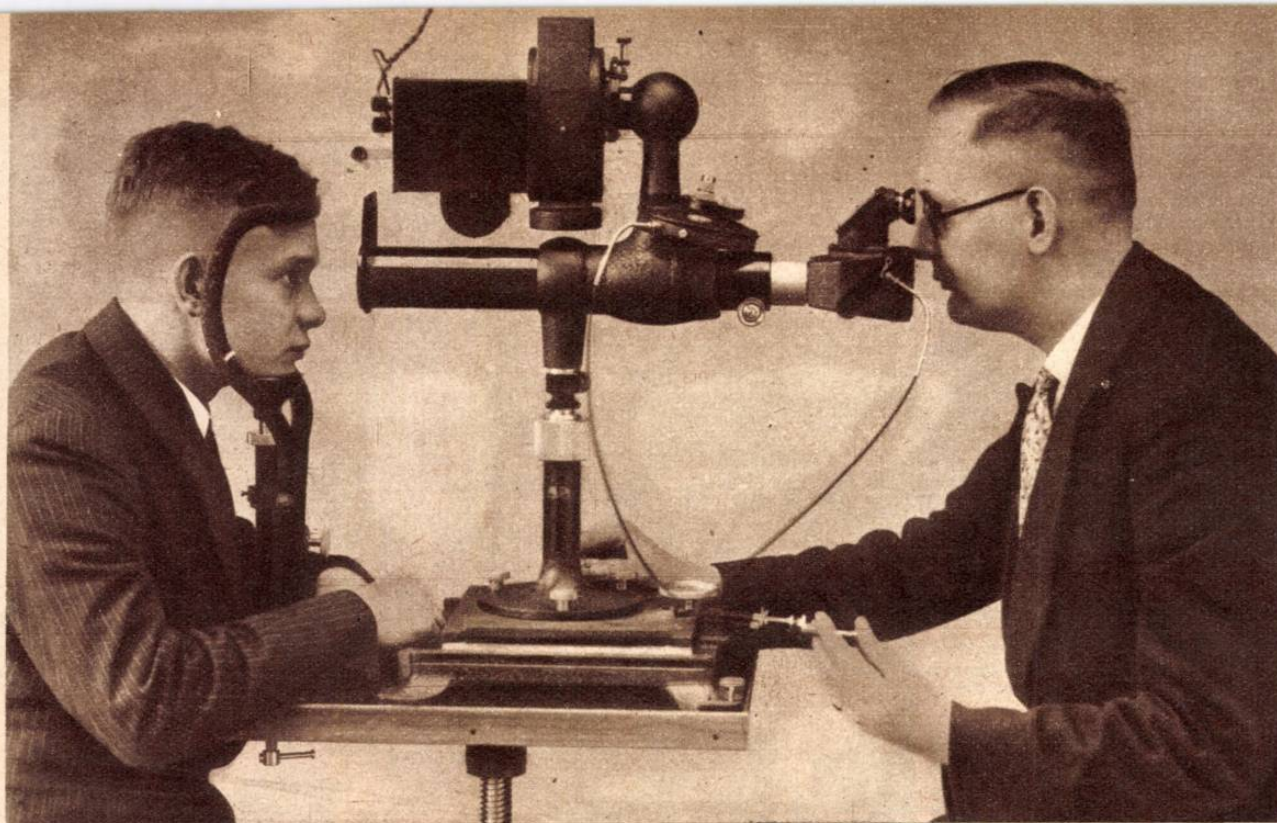
Vineri

A MERICANII se străduiesc să ne strice numaidecât — poezia vieții. Oameni cu imaginație limitată — au întreprins o acțiune pentru înregistrarea mecanică a minciunilor, fără de care — zice Oscar Wilde — viața noastră ar fi extrem de anostă.

Acest aparat percepe agitațiile sufletești, cari se manifestă printr'o accelerare a pulsațiilor inimii și o schimbare în tensiunea arterială. Simultan, o placă de gramofon înregistrează întregul. În clipa, când răspunsurile se îndepărtează de adevăr, se produce, involuntar, o agitație sufletească. Aparatul prinde schimbările ce se produc în pulsație și tensiune.

Comparând aceste schimbări cu pasagiile paralele din declarație, se descoperă lesne alunecările pe panta poeziei...

Sâmbătă

CEL mai perfect aparat fotografic — e ochiul omului. Imaginile curg pe pânza retinei, ca pe un ecran de cinematograf.

În momentul când viața se întrerupe, retina păstrează ultima imagine pe care a prins-o ochiul încă viu.

În legătură cu acest fenomen, s'a construit un aparat special, pentru a fotografia ultima imagine ce s'a fixat în ochiul omului. Invenția e importantă nu numai pentru

medicina legală, ci pentru tratamentul boalelor de ochi, fiindcă aparatul redă în mod obiectiv și schimbările bolnăvicioase, cari au intervenit pe retina ochiului.

Duminică

FIREȘTE: nimeni nu-ți poate lua cai dela bicicletă...

De câte ori nu ne-am consolat cu această vorbă de duh... Acum ni se răpește și această consolare. Căci, iată o bicicletă

care numai e bicicletă, ci cal sadea.

Călărețul se așează pe o șea flexibilă. Dacă se hâțâie, ca pe un cal veritabil, mișcarea și presiunea corpului se transmit unei roți; care pune în mișcare roata dindărăt a bicicletei.

Totul e să te sgâlții bine.

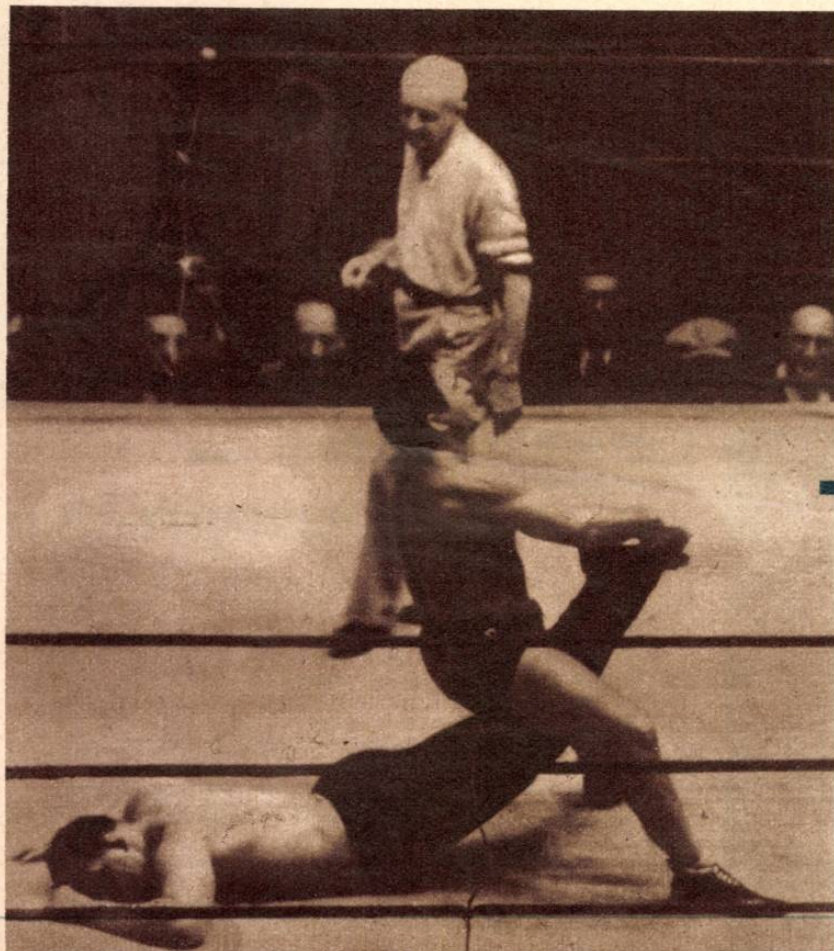
Cu cât te hâțâi mai tare, — aleargă bicicleta mai repede. Galopează chiar mai bine decât un cal de curse, căci poate atinge o viteză de 40 de kilometri pe oră.

Luni

OMUL poate să-și rupă, sau să-și strivească degetele dela picioare, în diferite feluri.

Poate să-i cadă o ladă sau un fer greu pe picioare. Poate să curețe o armă și s'o descarce, din nebagare de seamă, în direcția picioarelor. Mai poate să întindă vârful piciorului sub roata unei birje sau a unui automobil, la o cotitură de drum.

Nu va suporta întotdeauna numai durere și pagubă; dacă proprietarul vehiculului e bogat, mai poate să se aleagă și cu un câștig. Dar cel mai bun sistem de-ați rupe extremitățile e totuși ringul. Aici paguba e sigură, dar și câștigul e sigur.

Jocul se numește **Catch as catch can**. Cel mai mare meșter în ruperea oaselor e Jim Londos. Adversarul lui s'a întins liniștit, iar meșterul îi rupe deodată degetele dela amândouă picioarele...

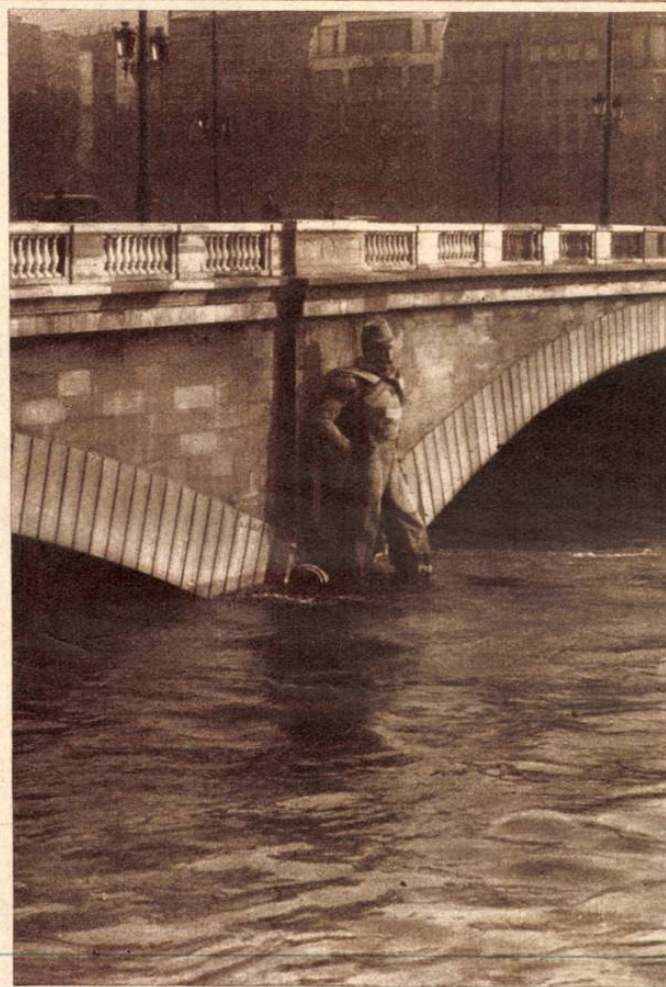
Martți

GRIPA s'a atins de data asta, nu numai de civili, ci și de militari.

În Franța a făcut ravagii prin cazărmi.

Singurul soldat francez care stă cu picioarele în apă, fără să-i pese de guturai, e zuavul de lângă podul de piatră din Paris. Apele Senei i-au ajuns la genunchi, dar el rabdă și tace — fiindcă așa sunt soldații; de piatră...

F. DIMA

O scenă din actul III al operei „Maeștrii cântăreți din Nürnberg”.

ULTIMELE PREMIERE TEATRALE

Un spectacol de mare artă:

„CA ÎNAINTE, MAI BINE CA ÎNAINTE”

REPREZENTAREA la noi a piesei lui Pirandello „Come prima, meglio di prima” — în traducere „Ca înainte, mai bine ca înainte” — marchează evenimentul de seamă al actualei stagiuni teatrale. Pe noi, cari urmărim obiectiv modul cum se desfășoară această stagiune, recenta premieră a Teatrului Național ne-a surprins, pur și simplu. Nu că am avea păreri preconcepționale, dar obișnuința joacă un mare rol în aprecierea omului, chiar celui mai bine intenționat. Or, premiera piesei lui

D-na Maria Snejina, d. Nanu, d-na Dora Massini și d. N. Apostolescu în „Maeștrii cântăreți din Nürnberg”.

Tenorul Piccaver dela Opera de Stat din Viena, împreună cu soția lui în mijlocul soliștilor Operei Române din Cluj.

Pirandello, a ieșit cu totul din comunul ultimelor premiere bucureștene. Oricât ne repugnă formulele de consacrare, trebuie să spunem că ea a constituit cu adevărat un regal artistic. Și credem că nu exagerăm, adăugând că ea a reabilitat în genere teatrul, în fața unor spectatori desamăgiți dela o vreme încoace. Succesul piesei „Ca înainte, mai bine ca înainte” răstoarnă părerea acelor cari susțin cu o suspectă fervoare, că gustul publicului nostru spectator nu se poate ridica peste un anumit gen de piese-farse.

D. Paul Prodan poate fi mulțumit că sub direcția sa s'a petrecut acest eveniment și sperăm că d'acum înainte va ține seama de el. Și așternând aceste note — scurte ca întindere, dar de un obiectivism și o lipsă de părtinire cari nu ne pot fi contestate — ne dăm seama că am comis o eroare, a-

O scenă din actul I al piesei „Ca înainte, mai bine ca înainte” la Teatrul Național.

proape o nedreptate. Trebuia să le începem cu „Bravo Ventura!”, căci ce a realizat marea noastră artistă în rolul greu al eroinei piesei lui Pirandello, constituie — și asta fără exagerare — cea mai completă creație actoricească văzută în ultima decadă pe vreo scenă românească. Jocul concentrat al d-rei Ventura, mimica sa unică, inteligența sa scenică, sunt lucruri cari nu pot fi descrise, ci trebuiesc văzute și admirate. Subtilul text al lui Pirandello, cu acelaș zig-zag, totuș ușor de urmărit, și în care proaspătul laureat al Premiului Nobel închide recente descoperiri și cercetări din domeniile psihologiei și filosofiei, a fost servit de un mănunchi de interpreți cari au avut marele merit de a nu aduce nici măcar o notă discordantă marelui creații — bronzului — d-rei Ventura.

Dintre ei, se cuvine să elogiem în special pe d-nii V. Valentineana și Ion Manolescu.

„Ca înainte, mai bine ca înainte” constituie un spectacol de înaltă artă.

Monsieur de la Palisse

O scenă din actul II al aceleiași piese.

CALENDAR

IOSIF VULCAN

de AL. IORDAN

13

1658. A fost detronat domnitorul Moldovei, Gheorghe Ștefan.
1881. A fost asasinat împăratul Alexandru al II-lea al Rusiei, la Petersburg (născ. 1818).
1914. A murit poetul provençal Frederic Mistral, s'a făcut celebru prin poema „Mireio”. (Alăturat chipul).
1927. A murit artistul dramatic Vasile Leonescu.

14

1834. S'a născut scriitorul George Bibescu, fiu al domnitorului Moldovei.
1835. S'a născut astronomul Giovanni Virginio Schiaparelli, în Savigliano (mort 1910).
1857. S'a născut poetul Alexandru Sihleanu.
1879. S'a născut matematicianul Einstein, autorul teoriei relativității. (Alăturat chipul).
1881. România a fost proclamată regat.

15

44. Înainte de Christos este asasinat Iulius Cezar, la Roma (născ. 100 înainte de Christos).
1443. S'a născut Matei Corvin de Huniade, rege al Ungariei. A murit la 1490. (Alăturat chipul).
1527. Petru Rareș a fost proclamat Domn al Moldovei.
1915. A murit profesorul Valerian Iliescu.

16

1395. Mircea cel Mare încheie o alianță cu Sigismund împotriva Turcilor.
1821. Tudor Vladimirescu își stabilește tabăra la Cotroceni.
1828. Moare pictorul spaniol Francisco José de Goya Lucientes la Bordeaux (născ. 1746).
1917. Țarul Nicolae al II-lea renunță la tron. În 1918 a fost omorât de bolșevici împreună cu familia sa în Siberia. (Alăturat chipul).

17

1680. A murit scriitorul francez François de La Rochefoucauld (născut 1613). (Alăturat chipul).
1861. Victor Emanuel al II-lea este proclamat rege al Italiei unite.
1877. S'a născut istoricianul Ion Scurtu, autor al unei monografii asupra lui Mihai Viteazul.
1879. A murit scriitorul ardelean Sava Popovici Berceanu.

18

1613. A murit la Praga Sigismund Batori. S'a născut la 1572. (Alăturat chipul).
1804. Napoleon Bonaparte e proclamat împărat al Franței.
1911. A murit luptătorul naționalist Iosif Slerka Suluj.

19

1801. Mihail Șutu ocupă tronul Munteniei pentru a treia oară.
1813. S'a născut exploratorul african David Livingstone, în Blantyre (mort 1873).
1841. S'a născut publicistul Iosif Vulcan, fondatorul revistei „Familia”. (Alăturat chipul).
1881. S'a născut artistul Petre Liciu.
1930. A murit bărbatul de stat englez, Lord Arthur Balfour, la Londra (născ. 1848).

CÂND te gândești la întregul șir de veacuri în care Ardealul nostru a fost în robia grea a unei stăpâniri străine, la suferințele pe cari frații noștri de dincolo de Carpați le-au îndurat în tot acest răstimp, par'că nu poți înțelege cum de-au izbutit ei să-și păstreze neștirbită conștiința latinității lor și speranța că România își va întregi hotarele, alipindu-i și pe ei la sânul ei. Se vede însă că soarta n'a voit pieirea neamului românesc de pe mândrele plaiuri ardelenice și de aceea i-a înșeninat întunericul greu al robiei, făcând ca din mijlocul acestuia să răsară vajnici apărători cu voinți neînfrânte și minți luminate, cari să țină veșnic aprinsă făclia românismului. Unii și-au jertfit viața, alții și-au închinat întreaga muncă și pricepere în slujba aceluiaș ideal național. Astăzi, când hotarele României s'au lărgit în vechile lor așezări, cu greu pot fi înțelese piedicile pe cari aceștia le-au avut de întâmpinat.

Trebue însă să știm că în bună parte lor li se datorește faptul că cucerirea Ardealului nu a însemnat pentru România, numai câștigarea unui teritoriu ci unirea fraților de acelaș sânge, sub un singur drapel!

Dintre acești luptători neobosiți a făcut parte și Iosif Vulcan. Născut în ziua de 19 Martie a anului 1841, în Holod din Crișana, a urmat cursurile gimnaziale la Oradea, după care a studiat dreptul la Universitatea din Budapesta.

În anul 1865 fondează tot la Budapesta, revista „Familia”, pe care o strămută mai apoi la Oradia. În jurul acestei reviste își adună el un grup de colaboratori prețioși ale căror nume au ilustrat cultura românească, așa cum sunt: Cipariu, Bariț, Hodoș, Hașdeu, Tocilescu, Alecsandri și Eminescu.

În „Familia” și-a publicat Eminescu primele sale poezii, cari au fost semnate după îndemnul lui Vulcan — cu numele de Eminescu, în loc de Eminovici, așa cum semna poetul până atunci.

La revista „Familia” a muncit Vulcan timp de 40 de ani, căutând cu nemăsurată blândețe să îndemne la scris pe unii, să mângâie pe cei ale căror scrieri nu le putea publica. În tot acest timp a căutat și a izbutit să țină o neîntreruptă legătură între Românii din Regat și cei din Ardeal.

Toate întâmplările de seamă din România, erau împărtășite cititorilor săi, pentru ca ei cunoscând viața intelectuală ce se desfășura dincolo de Carpați, unitatea culturală a tuturor Românilor să fie desăvârșită.

Dându-și seama de prăpastia pe care latinizarea forțată a cuvintelor noastre ar fi săpat-o între limba scrisă și cea vorbită, Iosif Vulcan a scris și a îndemnat să se scrie numai în graiul simplu dar plin de viață și armonie, al poporului.

În afară de revista „Familia”, a mai redactat: „Umoristul” și „Gura satului” iar mai târziu foaia populară „Șezătoarea” și „Panteonul Român” un mănunchi de biografii ale figurilor celebre românești.

Opera lui Vulcan, formată din versuri, opere dramatice nuvele și romane, deși nu poartă pecetea unui talent care să-i treacă numele în galeria scriitorilor celebri, sunt însă produsul unei munci stăruitoare, a cărei necesitate numai vremurile de atunci o pot spune. Astfel a scris: două volume de versuri, unul intitulat „Poezii” și altul „Lira mea”, tragedia „Ștefan cel tânăr” premiată și jucată la Teatrul Național; piesele populare: „Ruga dela Chiseteu”, „Sărăcie lucie”; comedii: „Alb sau roșu”, „Chiriașul fugit”, „Mireasă pentru mireasă”, „Soare cu ploaie” și „Gărgăuni dragostei”; deasemenea a mai scris patru romane: „Sclavul amorului”, în trei volume; „Rănilor națiunii”, în două volume; „Barbu strâmbu în Europa” trei volume și „Fata popii”, două volume; apoi trei volume cu „Nuvele” și unul intitulat „Dela sate”. În afară de acestea a făcut multe traduceri din literaturile străine în românește. O altă preocupare de seamă a lui Vulcan, a fost aceea de a înființa un teatru românesc în Ardeal, care în ritmul sentimentului național să ajute la împlinirea culturii contemporanilor săi. Pentru aceasta a organizat o societate și ani de-a rândul a alergat din oraș în oraș, ținând adunări și vorbind pentru strângerea fondurilor necesare.

Pentru toate aceste merite. Academia Română l-a ales membru corespondent în 1879 și apoi membru activ în 1891.

Caracterizat printr-o bunătate a sufletului, ce nu poate fi egalată decât de sânguină cu care știa să muncească, Iosif Vulcan a cărui viață s'a stins în ziua de 26 August 1907, își doarme somnul de veci împăcat, deoarece din străfările vieții lui, o nouă peatră a cimentat edificiul culturii românești.

NEO-SILVIKRIN
Shampooon lichid
părul devine suplu
și mătăsos

Neo-Silvikrin Shampooon lichid permite în mod foarte simplu curățarea radicală și fără iritare a pielii capului. Conținând într-o formă specială substanțe care stimulează creșterea părului, acestea devine după o scurtă întrebuințare elastic, capătă un luciu superb și natural și se lasă frezat admirabil. Shampooonul Neo-Silvikrin nu conține săpun sau sodă și are ca bază, albuminoasele părului care sunt foarte folositoare pentru păr. Neo-Silvikrin Shampooon lichid se poate obține în 3 nuanțe și anume: blond pentru deschiderea, închis pentru închiderea culorii părului și natur. Este foarte spornic la întrebuințare, deci economic și convenabil. Prețul unui flacon, suficient pentru cca. 8 spălături, este de Lei 52. Se obține la Drogerii, Farmacii și Parfumeriile mai bune. Reprezentant pentru București: I. Mundstein, Str. 11 Iunie 12. Telefon 388.32.

Îngrijiiți-vă părul numai cu renumitele produse

NEO-SILVIKRIN

La un stomac bun,
O viață lungă!

În ciuda celor 87 de ani, acest bătrân foarte cunoscut se simte de minune pentru că, întotdeauna a digerat bine. De reputație internațională, această personalitate, își datorează longevitatea, — e expresia voioasă a chipului său care ne arată lucrul, — perfectă stări a stomacului, la vârsta lui, creșterii și e tot atât de activ ca acum treizeci de ani. Mușchii de asemeni. Ceeace ne face încă odată dovada că atunci când stomacul se simte bine, totul e în perfectă ordine. Dacă stomacul doare, suferă de cele mai mici tulburări ca, de pildă, gaze, arsuri, — dacă vă chină insomnia, migrenele după luarea mesei, nu priviți cu ușurință niciunul din aceste simptome. Luați imediat o mică doză de Magnesia Bisurata care e un remediu excepțional în sensul că reacționează imediat. Cinci minute după prima doză, excesul de aciditate, pricina a trei sferturi din numărul tulburărilor la stomac, — va fi neutralizată și răul de care sunteți cuprins va fi dispărut. De vânzare în toate farmaciile și drogueriile la prețul de Lei 75 și în formatul mare economic cu Lei 110 Magnesia Bisurata vă asigură o bătrânețe frumoasă.

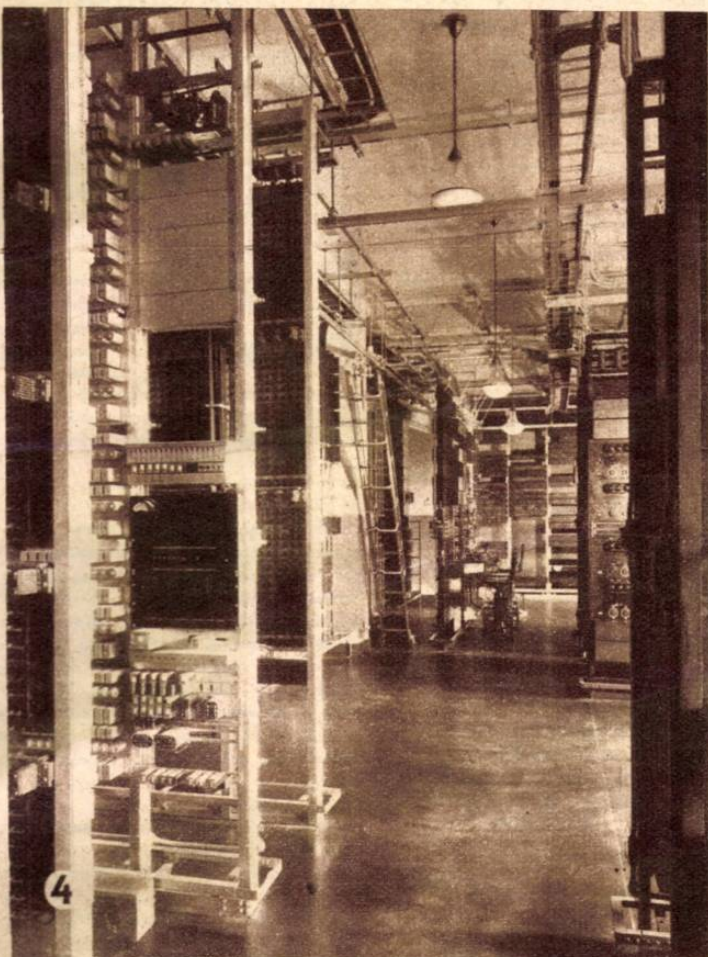

Masajul corpului
Masajul obrazului
Curs de gimnastică
Băi de parafină
Monecură
Pedicură
Perfecționarea
eleavelor
INSTITUT DE INFRUMUSEȚARE „PETER”
sub supraveghere medicală
STR. ANASTASE SIMU No. 4, ETAJUL III
TELEFON 4-0615

O dimineată la telefoane

INTR'O zi de primăvară umedă, luminată de un soare convalescent, a răsărit în mijlocul celei mai vechi și totdeodată celei mai tinere artere a cetății ciobanului Bucur. Un munte făurit din fer, nisip și ciment și în care mâini de harnice albine au săpat chilii și ferestre pentru oameni, pentru soare și pentru muncă. Apoi, sute de lucrători au descolăcit fire de metal și le-au întins pe sub străzi, prin văzduh și prin locuințe. Din lăzi venite de peste mări și țări, au ieșit la iveală gigantice mașini. Sonerii și bizare cutii negre au răspândit apoi, tăcute, cuvintele. Impingem o poartă mare, grea, de culoare verde, strălucită în părți de două pâlpii telefonice din nikel lucios, și ne aflăm în hall-ul societății de telefoane. Ne simțim intimidati de măreția locului, de

Palatul
telefoanelor.

Sala de bobine.

Transformatorul.

gigantica hartă a României lucrată pe sticlă și care acoperă un perete întreg, lăsând o lumină galbenă să străbată.

Forfoteală de uzină. Sonerii ce zăbarnă tăcut. Condee ce alunecă repezi pe hârtie. Tinere femei circulă cu pași mărunți. Sunt îmbrăcate în verde. Totul este verde în casa telefoanelor. Culoarea primăvărată ce îndeamnă la muncă. Și se muncește mult aci.

* * *

Un ascensor rapid ne scoboară în subsol. Scoboară atât de repede încât o frică neînțeleasă ne cuprinde. Este frica de mașinism, o frică ce se aseamănă uneori cu frica de Dumnezeu. Dar fiindcă domnișoara ce mănuește cu mâini gingașe această gigantică macara ne zâmbește teama dispare.

Ascensorul oprește.

Ne găsim într-o sală luminoasă și curată ca un laborator medical. Peste mușama de un verde închis ce acoperă întreaga pardoseală un covor roșu aleargă vesel. Este strălucit în dreapta și în stânga de mașini negre ce dăduesc înfundat. Câteva roți se învârtesc pe axe unse. Un domn inginer blond și cu ochelari, ne dă lămuririle necesare. Ne aflăm în fața aparatelor de ton, a celor aparate ce ne anunță, în mod automat, dacă firul telefonic este liber, ocupat sau deranjat. Toate mașinile sunt în dublu exemplar.

Din momentul în care unul din ele se defectează, celălalt, în mod automat, intră în funcțiune.

CAMERA MORȚII

Alături într-o odaie mică, cenușie, două radiatoare enorme sunt depozitele energiei electrice. Ar fi suficient să le atingi cu mâna o clipă doar, și soarta ta ar fi identică cu cea a puilui de găină tras pe frigare și suspendat deasupra flăcării și jeratecului.

Fiindcă simțim înghețul prin vine, ascensorul ne transportă în locuri mai vesele.

SALA SCHIMBĂTORULUI INTERURBAN

O sală în care domnește un sgomot înăbușit.

Verde și negru. Negre sunt ecranele cu becuri electrice cu banane colorate. Verzi sunt pereții, podeaua și rochiile fetelor ce mănuesc cu gesturi blânde banane și fire.

Toate vorbesc deodată și ascultă glasuri din afară prin căști așezate pe plete blonde sau brune. În mâinile lor albe bananele sunt totdeodată jucării și instrumente magice.

IN SALA AUTOMATELOR

O sală mare, înaltă și plină de lumină. Acoloși covoare roșii. Rafturi de metal mat în care se agită sute de minuoase mașinuțe puțin mai mari decât mecanismul unui ceasornic de perete. Mașinuțele aparțin aparatelor telefonice.

Totul merge aci în mod absolut automat; doar doi mecanici supraveghează, cu priviri grijuite de mamă, perfectă funcționare a mașinilor. Când ceva este în neregulă, o lampă mică și roșie se aprinde. Dacă după câteva secunde defectul nu dispare de la sine o sonerie atrage atenția mecanicului care, cu un simplu gest apasă un buton și înlocuiește mașinuța stricată cu o alta nouă. Tot de aci se intrerupe contactul aparatelor telefonice al căror abonament n'a fost achitat. Două bețișoare de lemn, introduse în două găurele și iată un om lipsit de contact cu lumea...

Ne imaginăm mutra amărită a abonatului cu abonamentul neplătit, care se vede silit să alerge în lungul și latul orașului în loc ca din fotoliul comod și familiar să răspândească ordine prin văzduh, prin pâlnia neagră și ultranervoasă. Și ni-l închipuim cu capul plecat pe palmă și ocărind cu glas scăzut mâna funcționarei ce l-a izolat de semenii.

